

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران

واژه‌نامه مقایسه‌ای اختلافات املائی انگلیسی آمریکایی
و بریتانیایی

اسماعیل اکبری

پرویز شهریاری

پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران

۱۳۸۵

سرشناسه	: اکبری، اسماعیل، ۱۳۴۸ -
عنوان و پدیدآور	: واژه‌نامه مقایسه‌ای اختلافات املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی / اسماعیل اکبری؛ پرویز شهریاری.
مشخصات نشر	: تهران: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران، ۱۳۸۵.
مشخصات ظاهری	: ۳۰۹ ص.: جدول؛ ۲۴x۱۷ س.م.
شابک	: 964-7519-48-6
قیمت	: ۳۰۰۰۰ ریال
یادداشت	: فیا
یادداشت	: کتابنامه: ص ۳۰۸ - ۳۰۹
موضوع	: زبان انگلیسی آمریکایی -- املا.
شناسه افزوده	: شهریاری، پرویز، ۱۳۴۲ -
شناسه افزوده	: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران
رده‌بندی کنگره	: ۲و۷الف / PE۲۸۱۷
رده‌بندی دیویی	: ۴۲۸/۱۳
شماره کتابخانه ملی	: ۸۵-۲۸۳۷۲م

واژه‌نامه مقایسه‌ای اختلافات املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی

حق چاپ ©: پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران

تهیه و تنظیم: اسماعیل اکبری akbari_esmaeil@yahoo.com

پرویز شهریاری shahriari@irandoc.ac.ir

گردآوری اطلاعات: مینا اسماعیلی

طراحی روی جلد: مرتضی زراعتی morteza_zeraati@yahoo.com

حروفچینی و صفحه‌آرایی: علیرضا کبودان teleworking@gmail.com

مینا گرجی gorji.m@gmail.com

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۵

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: 964-7519-48-6

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

نشانی پستی: تهران، خیابان انقلاب، چهارراه فلسطین، ساختمان فجر، شماره ۱۱۸۸

نشانی وب‌گاه: www.irandoc.ac.ir

فهرست مطالب

پیش‌گفتار ناشر	۷
مقدمه	۹
راهنمای واژه‌نامه	۱۴
۱. ساختار واژه‌نامه	۱۴
۲. منبع واژه‌های ضبط شده	۱۵
۳. هویت دستوری	۱۵
۴. برابر نهاده‌های فارسی	۱۶
۵. حوزه‌های دانش (شاخه‌های تخصصی)	۱۶
منابع	۱۷
بخش اول	۱۹
فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املاي انگلیسی	۱۹
بخش دوم	۱۰۵
فهرست واژه‌های شاخه‌های تخصصی به ترتیب الفبایی املاي انگلیسی	۱۰۵
۱. اقتصاد	۱۰۵
۲. باستان‌شناسی	۱۰۷
۳. جانورشناسی	۱۰۸
۴. حقوق	۱۰۸
۵. حمل و نقل	۱۱۰
۶. روان‌شناسی	۱۱۴
۷. ریاضی	۱۱۵
۸. زبان‌شناسی	۱۱۶
۹. زمین‌شناسی	۱۱۷
۱۰. زیست‌شناسی	۱۲۰
۱۱. شیمی	۱۲۵
۱۲. علوم پزشکی	۱۲۹

۱۴۳	 علوم سیاسی
۱۴۶	 علوم غذایی
۱۴۷	 علوم نظامی
۱۴۹	 عمومی
۱۹۲	 فنی و مهندسی
۱۹۸	 فیزیک
۲۰۱	 کشاورزی
۲۰۳	 گیاه‌شناسی
۲۰۴	 ورزش
۲۰۶	 هنر
۲۱۱	 بخش سوم
۲۱۱	 فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املائی آمریکایی (بدون ترجمه فارسی)
۲۵۷	 بخش چهارم
۲۵۷	 فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املائی انگلیسی (بدون مشتقات و اصطلاحات ترکیبی)
۲۸۳	 پیوست ۱: فهرست اختلاف شکل گذشته و اسم مفعول
۲۸۵	 پیوست ۲: فهرست برخی از قواعد حاکم بر اختلاف املائی
۲۹۳	 پیوست ۳: فهرست شاخه‌های تخصصی
۲۹۵	 پیوست ۴: متن کامل مقاله: تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان جامعیت بازیابی اطلاعات

در زبان نمایه‌سازی کنترل شده، نمایه‌ساز اصطلاحات یا واژه‌هایی را به مدرک اختصاص می‌دهد که در یک فهرست واژگان، گردآوری شده‌اند. در چنین فهرستی توجه به مسائلی چون؛ خاص و عام، هم‌املاء و هم‌آوا، مخفف و مانند آن دارای اهمیت ویژه‌ای است. این توجه در نمایه‌مدارکی که کلیدواژه‌های اختصاص‌یافته به آن به دو زبان فارسی و انگلیسی باشد (مشابه آنچه در پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران انجام می‌شود) از اهمیت بیشتری برخوردار است.

بدین‌ترتیب توجه به اختلاف املائی موجود در زبان انگلیسی بریتانیایی و آمریکایی در معادل‌گزینی کلیدواژه‌ها مورد توجه محققان این پژوهشگاه قرار گرفته است. این کتاب کوشیده است افزون‌بر توجه دادن به اختلاف املائی این دو زبان در کنار سایر اختلافات، و تأثیر آن بر کاهش جامعیت بازیابی اطلاعات، فهرستی از واژه‌های اختلافی را تهیه و برخی قواعد آن را بیان کند.

بدون شک این اثر به قصد توجه دادن به تأثیر اختلاف املائی در بازیابی اطلاعات می‌باشد و با ارایه نظرات تکمیلی پژوهشگران این عرصه به‌ویژه نمایه‌سازان، ویراستاران و مترجمان و سایر محققان مرتبط با علوم اطلاع‌رسانی غنی‌تر خواهد شد.

فارغ از اینکه تقسیم‌بندی سه گانه ماکس شلر^۱ را در باب انواع معرفت‌های بشری (دین، فلسفه و علم اثباتی) و یا نظریه تکمیلی چهارگانه با افزودن ایدئولوژی به آن (توکل، ۱۳۷۰: ۱۱) و یا هر تقسیم‌بندی دیگری را بپذیریم، شاهد رشد روزافزون تولید اطلاعات در جهان هستیم. اطلاعاتی که در قلمروهایی چون موضوع، انگیزه، روش و فرآیند ذهنی، هدف، شکل و جهت حرکت تاریخی، زبان، کارکرد اجتماعی و غیره، متفاوت و متمایزند (همان: ۱۴-۱۲).

این دانش گردآمده، رها نمی‌شود، بلکه با انواع روشهای ممکن سازماندهی می‌شود. چه منشاء این رفتار را وجود سائقه‌ای اساسی در بشر بدانیم (دیانی، بی‌تا: ۱) و یا پیش‌شرطی منطقی در بازیابی اطلاعات تلقی کنیم. بدین ترتیب از سازماندهی اطلاعات^۲ گریزی نیست چون به بازیابی نیازمندیم. این اطلاعات در محیطهای مختلفی چون: کتابخانه‌ها، آرشیوها، موزه‌ها، اینترنت و غیره سازماندهی می‌شوند، تا با اهداف گوناگونی نیز بازیابی شوند. کتابشناسیها، فهرستهای کتابخانه‌ها، نمایه‌ها، دفاتر راهنما و پایگاههای اطلاعاتی از ابزارهایی هستند که در نظام‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات مورد استفاده قرار می‌گیرند. ما ناچاریم در فرآیند ذخیره و بازیابی اطلاعات به تحلیل مفهومی مدرک پرداخته و از سوی دیگر می‌بایست این مفاهیم را به واژه‌ها تبدیل کنیم. از رهگذر این نگاه است که زبان‌های بازیابی یا انواع زبان‌های نمایه‌سازی ضرورت یافته و شکل می‌گیرند (آزاد و فتاحی، بی‌تا: ۱۸۹). زبان نمایه‌سازی تعاریف متعددی

1. Max Scheler

2. Organization of Information

دارد. برخی «زبان نمایه‌سازی را مجموع اصطلاحهای نمایه‌ای به کار رفته در یک نظام نمایه‌سازی» می‌دانند (آزاد و فتاحی، بی‌تا: ۱۸۷). برخی دیگر آنرا «فهرستی از عبارات یا علائم که ممکن است برای مدخلهای دسترسی در یک نمایه بکار برده شود» (دیانی، بی‌تا: ۱۷۸)، تعریف می‌کنند.

زبان‌های بازیابی یا زبان‌های نمایه‌سازی با سه نوع متمایز؛ طبیعی، آزاد و کنترل شده شناخته شده‌اند. در زبان نمایه‌سازی طبیعی، واژه‌های بکار رفته در عنوان، چکیده، استنادها و یا تمام متن مورد استفاده قرار می‌گیرند. از نقاط قوت این روش، انعکاس انواع واژه‌ها در نمایه است. در زبان نمایه‌سازی آزاد، محدودیتی برای واژه‌های اختصاص داده شود به مدرک وجود ندارد. تفاوت آن با زبان نمایه‌سازی طبیعی در آن است که «زبان طبیعی محدود به زبان مدرک در دست نمایه‌سازی است، در حالی که زبان نمایه‌سازی آزاد، از این محدودیت رهاست» (دیانی، بی‌تا: ۱۸۴).

وجود مترادفها، کلمات هم‌املاء، جمع‌ها و مفردها، واژه‌های چندکلمه‌ای و موضوعات پیچیده باعث می‌شود تا زبان دیگری بکار گرفته شود که به آن زبان نمایه‌سازی کنترل شده می‌گویند (دیانی، بی‌تا: ۱۸۵) (دیانی، مه‌راد، بی‌تا: ۵۳).

در زبان نمایه‌سازی کنترل شده، نمایه‌ساز اصطلاحات یا واژه‌هایی را به مدرک اختصاص می‌دهد که در یک فهرست واژگان گردآوری شده است. واژگان کنترل شده دارای مشکلات متعددی است؛ خاص در برابر عام، مفاهیم مترادف، شکل لغت برای اصطلاحات یک کلمه‌ای، ترتیب و شکل واژه‌های چندکلمه‌ای و عبارات، کلمات هم‌املاء و هم‌آوا، مخفف‌ها و سرنامها، کلمات عام و کلمات فنی و تقسیمات فرعی واژه‌ها از این جمله‌اند. مشکلات گفته شده ویژه زبان خاصی نیست. گرچه راه‌حل‌های متنوعی چون به‌کارگیری اصطلاحات مُرجح^۱ پیشنهاد شده و مورد عمل قرار می‌گیرد (دیانی، بی‌تا).

در حال حاضر برخی از پایگاههای اطلاعات فارسی، هنگام نمایه‌سازی، معادل‌های انگلیسی واژه‌ها را نیز به ویژه در حوزه‌های تخصصی به مدرک اختصاص می‌دهند. بررسیهای انجام شده نشان می‌دهد مدیریت این پایگاهها قاعده روشن و آگاهانه‌ای در بکارگیری ایجاد تمایز میان املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی واژه‌های معادل در دست عمل ندارند. نتیجه چنین رویکردی، کاهش ضریب جامعیت^۲ پایگاهها در بازیابی اطلاعات است.

1. Preferred Term

2. recall

انگلیسی‌آمریکایی و بریتانیایی دو گونه اصلی زبان انگلیسی هستند. اگرچه این دو گونه، موارد تشابه زیادی دارند اما به دلایل مختلف تاریخی، اجتماعی، فرهنگی و زبان‌شناختی در مواردی از نظر دستوری، واژگانی و املائی، اختلافاتی با هم دارند. ضرورت توجه به این اختلافات و نقش آن در کاهش جامعیت بازایی اطلاعات در مقاله‌ای با عنوان: تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان جامعیت بازایی اطلاعات^۱ (پیوست شماره ۴) تشریح گردیده است.

فرهنگها، واژگانها، واژه‌نامه‌ها و اصطلاحنامه‌های تخصصی که در داخل کشور تألیف یا تدوین شده‌اند، از نظر توجه به اختلاف املائی مورد بحث، به چند گروه قابل تقسیم هستند:

۱. منابعی^۲ که موضوع اختلاف املائی آمریکایی و بریتانیایی را در نظر نگرفته‌اند. شدت آلودگی املائی^۳ در این منابع بسیار بالاست.

۱. منابعی که در مواردی صرفاً املا آمریکایی، در مواردی دیگر فقط املا بریتانیایی و در بسیاری موارد دیگر هر دو نوع املا یک واژه را در دو مدخل جداگانه آورده‌اند، بدون آنکه از نظام ارجاع بین دو واژه فوق استفاده نمایند. مثال: «واژه‌نامه علوم زیستی» (عطری ۱۳۸۴) واژه fiber optics را با املا آمریکایی، واژه analyser را با املا بریتانیایی اما anaemia (anemia) را با هر دو املا در دو مدخل جداگانه آورده است. واژگان‌های تخصصی که توسط مرکز نشر دانشگاهی انتشار یافته (شفیعا ۱۳۷۵؛ مستوقی‌زاده حقیقی ۱۳۷۴؛ مُر ۱۳۸۲؛ پورجوادی ۱۳۷۹؛ فرمند ۱۳۷۵) و نیز «فرهنگ واژه‌های مصوب فرهنگستان» (گروه واژه‌گزینی ۱۳۸۴) در این گروه جای دارند.

۲. منابعی که عمده واژه‌های دو املائی را صرفاً با املا آمریکایی، معدودی را فقط با املا بریتانیایی و در موارد نادری هر دو املا را ضبط کرده‌اند. در مورد اخیر از نظام ارجاع نیز استفاده شده است اما این نظام، نه در راستای تعیین املائی آمریکایی یا بریتانیایی بلکه در

۱. اکبری، اسماعیل و پرویز شهریاری. ۱۳۸۴. تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان جامعیت بازایی اطلاعات. فصلنامه کتاب ۱۶ (۳): ۵۹-۶۶.

۲. در این مقدمه منابع شامل: فرهنگها، واژگانها، واژه‌نامه‌ها و اصطلاحنامه‌ها می‌باشند.

۳. مقصود ما از آلودگی املائی (spelling pollution) درهمی املائی از نظر آمریکایی و بریتانیایی است.

قالب مترادف^۱ می‌باشد. مثال: «واژه‌نامه راه‌آهن» (مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۸۱) واژه centre axle را با املا بریتانیایی، واژه dispatch schedule را با املا آمریکایی اما واژه railway engineering (railroad engineering) را با هر دو املا و استفاده از نظام ارجاع ضبط کرده است. از دیگر منابع این گروه می‌توان «واژه‌نامه علوم و تکنولوژی» (منصوری ۱۳۷۳)، «واژه‌نامه بهداشت» (مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۸) و «واژه‌نامه شیمی» (اردکانی ۱۳۶۴) را نام برد.

۳. منابعی که واژه‌های دو املائی را یا به شکل آمریکایی و یا به شکل بریتانیایی ضبط کرده‌اند. مثال: در «واژه‌نامه فلسفه در اسلام» (باختر ۱۳۷۳) واژه aesthetics با املا بریتانیایی اما judgment(s) on religious با املا آمریکایی آورده شده است. از دیگر منابع این گروه، «واژه‌نامه دریانوردی» (شاه‌حسینی ۱۳۷۴) و «واژه‌نامه الکترونیک» (مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۰) قابل ذکر است.

۴. منابعی که عمده واژه‌های دو املائی را صرفاً با املا آمریکایی و در موارد نادری هر دو املا را با برقراری نظام ارجاع ضبط نموده‌اند. البته این نظام نیز مانند مورد ۱، ۲، نه در راستای تعیین املائی آمریکایی یا بریتانیایی، بلکه در قالب مترادف می‌باشد. مثال: در «واژه‌نامه فیزیک» (مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۷)، واژه vapor با املا آمریکایی اما واژه gauge (gage) با اعمال ارجاع دوطرفه در قالب مترادف به هر دو شکل آورده شده است. از دیگر منابع این گروه؛ «واژه‌نامه باستان‌شناسی» (ملک شه‌میرزادی ۱۳۸۴) قابل ذکر است.

۵. منابعی که املا واژه‌ها به یکی از دو شکل آمریکایی یا بریتانیایی ضبط شده است. به عبارتی در کل یکی از این دو نوع املا را به عنوان مرجع به کار گرفته‌اند. مثال: در «واژه‌نامه تربیت بدنی» (مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۸) کلیه واژه‌های دواملائی را صرفاً با املا آمریکایی (dyspnea, aging) و «فرهنگ علوم سیاسی» (آقابخشی ۱۳۷۶) صرفاً با املا بریتانیایی (labour, counsellor) ذکر نموده است.

۲. منابعی که آگاهانه موضوع اختلاف املائی را در مقدمه بیان داشته‌اند. این منابع املا مرجع را یکی از دو نوع در نظر گرفته و ادعا کرده‌اند که در صورت اختلاف املائی به کمک نظام ارجاع، هر دو املا را ضبط کرده‌اند. با این حال بررسی منابع فوق نشان می‌دهد که در عمل آنچنان که بایسته و شایسته است بدون نقص رفتار نشده است.

مثال ۱، «واژه‌نامه ژئوفیزیک و هواشناسی» (مرکز نشر دانشگاهی ۱۳۷۷) اگرچه سعی کرده در نظام ارجاع، املا آمریکایی را با مخفف (a.s.) و نه در قالب مترادف مشخص نماید، اما در عمل بسیاری از واژه‌های دو املایی صرفاً با یک شکل آمریکایی یا بریتانیایی ضبط شده‌اند. برای نمونه archaeomagnetism صرفاً با املا بریتانیایی اما center of gravity فقط با املا آمریکایی آورده شده است.

مثال ۲، «واژه‌نامه زیست‌شناسی» (ابراهیم‌زاده ۱۳۸۲) اگرچه از نظر پوشش ارجاعی واژه‌های دو املایی تقریباً کامل عمل کرده، اما ارجاعات در قالب مترادف صورت گرفته است به عبارتی نمی‌توان آمریکایی یا بریتانیایی بودن این‌گونه واژه‌ها را دریافت.

مثال ۳، فرهنگ عمومی «هزاره» (حق‌شناس ۱۳۸۲) تنها منبعی است که در بررسی‌های انجام شده، از نظر توجه به اختلاف املایی آمریکایی و بریتانیایی، و استفاده از نظام ارجاع دو طرفه، بدون نقص دیده شده است.

همانطور که مشاهده می‌شود در این تقسیم‌بندی عمدتاً واژه‌نامه‌ها و واژگان‌های تخصصی مرکز نشر دانشگاهی را مورد ارزیابی قرار دادیم که از جنبه‌های زیادی بر دیگر منابع تخصصی موجود برتری دارند، چرا که دیگر منابع توجه چندانی به اختلافات املایی آمریکایی و بریتانیایی نداشته‌اند. «فرهنگ جامع کامپیوتر» (صفا ۱۳۸۰)، «فرهنگ کتاب» (پورممتاز ۱۳۷۷)، «واژه‌نامه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی (اسدی کرگانی ۱۳۸۰)» و ... از نمونه‌های این منابع هستند.

امید طبیب‌زاده در مقاله «مروری بر واژگان‌نویسی در ایران» بیان می‌کند که: «واژگان‌نویسی در ایران از نظر تجربی رشد بسیار کرده است، اما از نظر علمی، متأسفانه رشد چندانی نداشته است». در تقسیم‌بندی دو مرحله‌ای که نگارنده این مقاله از روند واژگان‌نویسی ارائه می‌دهد، معتقد است باوجود جهشی که در بهبود وضعیت واژگان‌نویسی در مرحله دوم با حمایت مرکز نشر دانشگاهی بوجود آمد، اما این روند تکاملی بر پایه تجربه (نه علم) نیز تقریباً به حال سکون باقی مانده است (طبیب‌زاده ۱۳۷۵).

هدف دنبال‌شده در این کتاب، آگاهی دادن به تهیه‌کنندگان واژه‌نامه‌ها، واژگان‌ها و فرهنگ‌های تخصصی است، تا در راستای سیر تکاملی واژگان‌نویسی، واژه‌های انگلیسی با دو املای آمریکایی و بریتانیایی را به واسطه نظام ارجاعی دو طرفه در تدوین منابع ملحوظ دارند.

پیشنهاد ما به تهیه‌کنندگان واژه‌نامه‌های تخصصی این است که اولاً در مقدمه، املا مرجع را مشخص نمایند. ثانیاً در مورد واژه‌های دو املایی مورد بحث، نظام ارجاع بایستی به گونه‌ای باشد

که نه به‌عنوان مترادف، بلکه به‌طور خاص نوع املا از نظر آمریکایی یا بریتانیایی بودن را مشخص نماید.

مثال: فرض بر این است که واژه‌نامه‌ای املا مرجع را آمریکایی انتخاب نموده است.

Color (Am.s) —————> colour (Br.s) رنگ

Colour (Br.s) —————> color (Am.s)

نویسندگان کتاب معتقدند، طرح مسئله اختلاف املائی آمریکایی و بریتانیایی و تأثیر آن بر بازیابی اطلاعات، گام نخستین است و هدف آن جلب توجه متخصصان زبان‌شناسی و اطلاع‌رسانی کشورمان به اهمیت این موضوع است. بدین جهت مطالب کتاب را خالی از کاستی ندانسته و از صاحب‌نظران درخواست دارد نظرات و پیشنهادات خود را نسبت به نویسندگان دریغ نفرمایند.

راه‌نمای واژه‌نامه

۱. ساختار واژه‌نامه

واژه‌نامه حاضر از سه بخش اصلی و چهار پیوست تشکیل شده است:

- بخش اول: فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املائی انگلیسی
- بخش دوم: فهرست واژه‌های شاخه‌های تخصصی به ترتیب الفبایی املائی انگلیسی
- بخش سوم: فهرست واژه‌ها براساس ترتیب الفبایی املائی آمریکایی
- بخش چهارم: فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املائی انگلیسی (بدون مشتقات و

اصطلاحات ترکیبی)

پیوست ۱: فهرست اختلاف شکل گذشته و اسم مفعول

پیوست ۲: فهرست برخی از قواعد حاکم بر اختلاف املائی

پیوست ۳: فهرست شاخه‌های تخصصی

پیوست ۴: متن کامل مقاله: تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان

جامعیت بازیابی اطلاعات

بخش اول؛ بر مبنای املا بریتانیایی به ترتیب الفبای انگلیسی مرتب شده است. بخش دوم، از نظر محتوا حاوی همان اطلاعات بخش اول است اما واژه‌ها براساس حوزه‌های مختلف دانش (شاخه‌های تخصصی) مرتب گردیده‌اند. در این بخش نیز واژه‌های هر شاخه تخصصی بر مبنای املا بریتانیایی به ترتیب الفبای انگلیسی مرتب شده‌اند. پیوست ۱: شامل افعالی است که در حالت مصدری از نظر املا آمریکایی و بریتانیایی اختلافی ندارند، اما شکل گذشته و اسم مفعول (صفت مفعولی) آنها با هم متفاوت است. پیوست ۲: چونکه بسیاری از اختلافات املایی آمریکایی و بریتانیایی به نوعی قاعده‌مند هستند در این پیوست مجموعه‌ای از این قواعد با دو مثال آورده شده است. در این مجموعه، حرف (یا حروف) مورد اختلاف به‌صورت پررنگ مشخص شده‌اند.

۲. منبع واژه‌های ضبط شده

واژه‌های دو املایی انگلیسی-آمریکایی و بریتانیایی بر مبنای فرهنگ اکسفورد (Oxford university, 2005) انتخاب شده است. از دیگر منابع فرعی مورد استفاده در انتخاب واژه‌های دواملایی (بویژه مرکب)، واژه‌نامه‌های تخصصی مرکز نشر دانشگاهی بوده است. اگرچه معمولاً واژه‌هایی که بر مفهوم‌های مشخصی در علوم دلالت دارند یا «اسم» هستند و یا «واژه‌های مرکب»، با این حال در این واژه‌نامه؛ صفتها، قیدها و فعلها نیز ضبط شده‌اند. به‌عبارتی سعی شد تا حد امکان کلیه موارد اختلافی آورده شود. همانگونه که بیان شد، صفتها و فعلها اشاره به مفهومی خاص در علوم ندارند، با این حال در این مجموعه در مواردی انتساب به شاخه‌ای تخصصی برای این اصطلاحات در نظر گرفته شده است. چرا که این فعلها ریشه ساخت واژه‌های تخصصی در آن حوزه هستند، در مورد صفات نیز می‌توانند با اسامی مختلف در ساخت اصطلاحات تخصصی مرکب نقش داشته باشند. هر واژه به‌صورت مفرد ضبط شده است، مگر مفهوم موردنظر به‌صورت جمع باشد.

۳. هویت دستوری

از آنجا که بعضی از اختلافات املایی دو زبان مورد بحث، در مورد هویت دستوری خاصی مطرح است^۱، لذا، هویت دستوری بعد از املا آمریکایی مشخص شده است.

۱. برای مثال practice در نقش «اسم» در هر دو زبان املا مشابهی دارد اما در نقش «فعل» اختلاف املایی دارند (practise/ practice).

معادل‌های فارسی	هویت دستوری	اختصار
صفت	adjective	adj
قید	adverb	adv
صوت	interjectoin	int
اسم	noun	n
اسم جمع	plural noun	npl
فعل لازم	intransitive verb	vi
فعل متعدی	transitive verb	vt

۴. برابرنهاده‌های فارسی

از آنجایی که تعیین معادل واژه‌های تخصصی علاوه بر پذیرش مسئولیت علمی واژه معادل‌گذاری شده، نیازمند دانش تخصصی در حوزه علمی مربوطه و زبان‌شناسی است، بنابراین کوشش شد تا معادل‌ها در درجهٔ اول براساس مصوبات فرهنگستان و سپس واژه‌نامه‌های تخصصی مرکز نشر دانشگاهی و در مرحله بعد برابرنهاده‌های پربسامد واژگان‌های تخصصی مرکز نشر دانشگاهی انتخاب شوند. در بخش برابرنهاده‌های فارسی، کلمات داخل پراتر به منزلهٔ توضیحگر هستند. اگر واژه‌ای در یک شاخه تخصصی بیش از یک برابرنهاده داشته، براساس حروف الفبا مرتب گردیده است. برای آگاهی خوانندگان و در جهت توسعه برابرنهاده‌های مصوب فرهنگستان، در این واژه‌نامه برابرنهاده‌های مصوب فرهنگستان با ستاره (*) مشخص شده‌اند.

۵. حوزه‌های دانش (شاخه‌های تخصصی)

عناوین شاخه‌های تخصصی داده شده به هر واژه، براساس شاخه‌های تخصصی است که مرکز نشر دانشگاهی و فرهنگستان زبان و ادب فارسی بکار برده‌اند. نویسندگان از بکارگیری تقسیم‌بندی جدید پرهیز داشته‌اند زیرا با توجه به اختلافات موجود، ارایه یک تقسیم‌بندی یکسان، از اهداف اصلی تألیف کتاب نبوده و صرفاً به منظور تسهیل در بازیابی واژه‌های شاخه‌های مختلف انجام شده است. شاخه تخصصی که واژه به آن تعلق دارد، در داخل کروشه در ابتدای

برابر نهاده‌های فارسی آورده شده است. اگر واژه‌ای به بیش از یک شاخه تخصصی تعلق داشته، ترتیب شاخه‌های تخصصی نیز براساس الفبای فارسی مرتب شده‌اند. فهرستی از عناوین شاخه‌های تخصصی به ترتیب حروف الفبا در پیوست شماره ۳ آمده است.

منابع

- 1- Oxford university. 2005. Oxford Advanced Learner's Dictionary. 7th ed. New York: Oxford university.
- ۲- آقابخش، علی و مینو افشاری‌راد. ۱۳۷۶. فرهنگ علوم سیاسی. چاپ سوم. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- ۳- ابراهیم‌زاده، حسن و همکاران. ۱۳۸۲. واژه‌نامه زیست‌شناسی. چاپ دوم. تهران: علوی.
- ۴- اردکانی، عبدالله و همکاران. ۱۳۶۴. واژه‌نامه شیمی. ویرایش دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۵- اسدی گرگانی، فاطمه. ۱۳۸۰. واژه‌نامه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: نشر کتابدار.
- ۶- اکبری، اسماعیل و پرویز شهریاری. ۱۳۸۴. تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان جامعیت بازیابی اطلاعات. فصلنامه کتاب ۱۶ (۳): ۵۹-۶۶.
- ۷- باختر، ژاله. ۱۳۷۳. واژه‌نامه تاریخ فلسفه در اسلام. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۸- بولیت، ا. استون. بی‌تا. نظام‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات؛ خاستگاه اتوسروکاپردها، ترجمه محمدحسین دیانی و جعفر مهاد. ۱۳۸۰. شیراز: کتابخانه منطقه‌ای علوم و تکنولوژی شیراز.
- ۹- پائو، میراندالی. بی‌تا. مفاهیم بازیابی اطلاعات، ترجمه اسدالله آزاد و رحمت‌الله فتاحی. ۱۳۷۹. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۱۰- پورجوادی، علی. ۱۳۷۹. واژگان شیمی و مهندسی شیمی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۱۱- پورممتاز، علیرضا. ۱۳۷۷. فرهنگ کتاب. تهران: سازمان چاپ و انتشارات.
- ۱۲- توکل، محمد. ۱۳۷۰. جامعه‌شناسی علم. تهران: مؤسسه علمی فرهنگی نص.
- ۱۳- تیلور، آرنجی. بی‌تا. سازماندهی اطلاعات، ترجمه محمدحسین دیانی. ۱۳۸۱. مشهد: انتشارات کتابخانه رایانه‌ای.
- ۱۴- حق‌شناس، علی‌محمد و همکاران. ۱۳۸۲. فرهنگ معاصر هزاره، جلد ۱ و ۲، چاپ دوم. تهران: فرهنگ معاصر.
- ۱۵- شاه‌حسینی، ابراهیم و بینا، احمد. ۱۳۷۴. واژه‌نامه دریانوردی. چاپ دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۱۶- شفیعا، محمدعلی. ۱۳۷۵. واژگان مهندسی صنایع، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

- ۱۷- صفا، ایرج. ۱۳۸۰. فرهنگ جامع کامپیوتر. تهران: انستیتو ایزایران.
- ۱۸- طبیب‌زاده، امید. ۱۳۷۵. مروری بر واژگان‌نویسی در ایران. برگزیده مقاله‌های نشر دانش (۷) درباره زبان فارسی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۱۹- عطری، مرتضی. ۱۳۸۴. واژه‌نامه علوم زیستی جلد ۱ و ۲. همدان: انتشارات دانشگاه بوعلی سینا.
- ۲۰- فرزانه‌پناه، رضا. ۱۳۷۷. واژگان زیست‌شناسی، تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۱- فرهنگد، فریبرز. ۱۳۷۵. واژگان مهندسی عمران. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۲- گروه واژه‌گزینی. ۱۳۸۴. فرهنگ واژه‌ای مصوب فرهنگستان، دفتر اول و دوم، تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.
- ۲۳- مُر، فرید. ۱۳۸۲. واژگان زمین‌شناسی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۴- مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۸۱. واژه‌نامه راه‌آهن. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۵- مرکز نشر دانشگاهی، شاخه واژه‌گزینی الکترونیک، گروه فیزیک. ۱۳۷۰. واژه‌نامه الکترونیک. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۶- مرکز نشر دانشگاهی، شاخه واژه‌گزینی فیزیک. ۱۳۷۷. واژه‌نامه فیزیک، ویرایش دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۷- مرکز نشر دانشگاهی، گروه تربیت بدنی. ۱۳۷۸. واژه‌نامه تربیت بدنی، چاپ دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۸- مرکز نشر دانشگاهی، گروه واژه‌گزینی ژئوفیزیک و هواشناسی و پژوهشکده هواشناسی سازمان هواشناسی کشور. ۱۳۷۷. واژه‌نامه ژئوفیزیک و هواشناسی، ویرایش دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۲۹- مستوفی‌زاده حقیقی، اقبال. ۱۳۷۴. واژگان اقتصاد. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳۰- ملک شه‌میرزادی، صادق. ۱۳۸۴. واژه‌نامه باستان‌شناسی. چاپ دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳۱- منصوری، رضا و همکاران. ۱۳۷۳. واژه‌نامه علوم و تکنولوژی. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.
- ۳۲- مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۷۸. واژه‌نامه بهداشت، چاپ دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی.

بخش اول

فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املاي انگلیسی

BrE	AmE	معادل فارسی
abridgement	abridgment, <i>n</i>	[عمومی] تلخیص، کوتاه‌سازی، کوتاه‌وارسازی، کوتاه‌واره، مجمل
accoutre	accouter, <i>vt</i>	[علوم نظامی] تجهیز کردن، سازوبرگ دادن، سلاح پوشاندن
accoutrement (s)	accouterment (s), <i>n</i>	[علوم نظامی] تجهیزات، تجهیزات سرباز، سازوبرگ
acidaemia	acidemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] اسیدخونی
acknowledgement	acknowledgment, <i>n</i>	[عمومی] اعتراف، اعلام وصول، اقرارنامه، تصدیق، تصدیق‌نامه، رسید، سپاسگزاری، شهادت‌نامه، قدردانی
adaptor	adapter, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] آداپتور، تبدیل، تنظیم‌کننده، رابط، وفق‌دهنده

BrE	AmE	معادل فارسی
adviser	advisor, <i>n</i>	[عمومی] رایزن، مستشار، مشاور
adze	adz, <i>n</i>	[باستان‌شناسی، فنی و مهندسی] تیشه
aeolian	eolian, <i>adj</i>	[عمومی] بادی
aeolian harp	eolian harp	[هنر] چنگ بادی
aeon	eon, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] ابردوران، ابرزمانه، اِئون، دورانگان
aerofoil	airfoil, <i>n</i>	[حمل و نقل] بال‌واره، دوک‌واره (تیغه‌های سطح یا خمیده مثل بال به‌ویژه برای کنترل حرکت هواپیما در هوا)، شهپر
aerogramme	aerogram, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] کاغذ هوایی، نامه هوایی
aeroplane	airplane, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] طیاره، هواپیما
aesthesia	esthesia, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] سوهش، ظرفیت ادراک
aesthete	esthete, <i>n</i>	[هنر] دوستدار زیبایی، زیبایی‌شناس، هنرشناس
aesthetic	esthetic, <i>adj, n</i>	[هنر] اصول زیبایی‌شناسی، اصول هنرشناسی، دوستدار زیبایی، زیبایی‌شناختی *
aesthetician	esthetician, <i>n</i>	[هنر] زیباشناس، زیبایی‌شناس *
aestheticism	estheticism, <i>n</i>	[هنر] زیبایی‌باوری، مکتب اصالت زیبایی
aesthetics	esthetics, <i>npl</i>	[هنر] زیبایی‌شناسی *
aestival	estival, <i>adj</i>	[عمومی] تابستانی، صیفی

BrE	AmE	معادل فارسی
aestivate	estivate, <i>vi</i>	[زیست‌شناسی] تابستان خوابیدن، تابستان خوابی کردن
aestivation	estivation, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] تابستان خوابی، [کشاورزی] گلبرگ‌آراست
aether	ether, <i>n</i>	[شیمی] اتر
aetiologic	etiologic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] بن‌شناختی، سبب‌شناختی، شوندشناختی، کیودشناختی، علت‌شناختی
aetiological	etiological, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] بن‌شناختی، سبب‌شناختی، شوندشناختی، کیودشناختی، علت‌شناختی
aetiology	etiology, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بن‌شناسی، سبب‌شناسی، شوندشناسی، کیودشناسی، علت‌شناسی
afterwards	afterward, <i>adv</i>	[عمومی] بعداً، در نتیجه
ageing	aging, <i>n, adj</i>	[علوم پزشکی] پیری، سالخوردگی *
ageing effects	aging effects	[هنر] کهنه‌نمایی *
ageism	agism, <i>n</i>	[عمومی] پیرآزاری، پیرستیزی، سن‌گرایی
alarum	alarm, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] آژیر، اخطار
all right	alright, <i>adj</i>	[عمومی] رضایت‌بخش، رضایت‌مندانه، (شخص یا چیز) سالم
all-round	all-around, <i>adj</i>	[عمومی] ذوفنون، همه‌فن‌حریف، همه‌کاره

BrE	AmE	معادل فارسی
alluvion	alluvium, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] آبرفت
aluminium	aluminum, <i>n</i>	[شیمی] آلومینیم
aluminium foil	aluminum foil	[عمومی] پوش برگ *
amenorrhoea	amenorrhea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آمنوره، ناماهانگی، ناماهانه‌روی، ناماهگی
amoeba	ameba, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] آمیب
amoebiasis	amebiasis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آمیب‌زدگی، آمیبیاز، آمیبیازیس
amoebic	amebic, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] آمیبی
amoebicide	amebicide, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آمیب‌کش
amoebocyte	amebocyte, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] آمیب‌واره، یاخته‌ی آمیب‌گون
amphitheatre	amphitheater, <i>n</i>	[هنر] آمفی‌تئاتر
anaemia	anemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آنمی، کم‌خونی
anaemic	anemic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] کم‌خون
anaesthesia	anesthesia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بی‌حس‌سازی، بی‌حسی، بیهوشی، هوشبری
anaesthesiologist	anesthesiologist, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پزشک متخصص بیهوشی، متخصص بیهوشی
anaesthesiology	anesthesiology, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بیهوشی‌شناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
anaesthetic	anesthetic, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بی‌حس کننده، بی‌هوش کننده، داروی بی‌حسی، داروی بی‌هوشی، هوشبر
anaesthetist	anesthetist, <i>n</i>	[علوم پزشکی] تکنیسین بی‌هوشی، متخصص بی‌هوشی
anaesthtize	anesthetize, <i>vt</i>	[علوم پزشکی] بی‌هوش کردن
analogue	analog, <i>n, adj</i>	[عمومی] آنالوگ، تشابهی، عقربه‌دار، غیررقمی، فراسنج، فراسنجگر، قیاسی
analogue addition	analog addition	[فنی و مهندسی] جمع قیاسی، جمع مانستی
analogue circuit	analog circuit	[فنی و مهندسی] مدار قیاسی، مدار مانستی
analogue computation	analog computation	[فنی و مهندسی] محاسبه قیاسی، محاسبه مانستی
analogue computer	analog computer	[فنی و مهندسی] رایانه قیاسی، رایانه مانستی
analogue differential analyser	analog differential analyzer	[فنی و مهندسی] تحلیل‌گر دیفرانسیل قیاسی
analogue subtraction	analog subtraction	[فنی و مهندسی] تفریق قیاسی، تفریق مانستی
analyse	analyze, <i>vt</i>	[روان‌شناسی] روانکاوی کردن، [زبان‌شناسی] جمله را به اجزای خود تقسیم کردن، [شیمی] (محللول یا ترکیبی را) واکافت کردن [عمومی] به‌دقت آزمودن، تجزیه و تحلیل کردن، فروگشودن، واکافت کردن

BrE	AmE	معادل فارسی
analyser	analyzer, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] تحلیل‌گر، فروکافت‌کننده، کاونده
anapaest	anapest, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] (ادبیات) رکن سه‌هجایی ضرب‌انجام
anapaestic	anapestic, <i>adj</i>	[زبان‌شناسی] (ادبیات) سه‌هجایی ضرب‌انجام
annexe	annex, <i>n, vt</i>	[علوم سیاسی] (ناحیه یا کشوری را) تصاحب کردن، [عمومی] الحاقی، پیوست، پیوستن، پیوست کردن، ضمیمه، ضمیمه کردن، [فنی و مهندسی] بنای ضمیمه، همبست، همبست کردن
anoestrus	anestrus, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، کشاورزی] جفت‌پرهیزی، نافحلیت
anti-aircraft	antiaircraft, <i>adj</i>	[علوم نظامی] پدافند هوایی، ضد هوایی
antigenaemia	antigenemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آنتی‌ژنمی، پادگن‌خونی
apnoea	apnea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آپنه، بی‌دمی
apophthegm	apothegm, <i>n</i>	[عمومی] حکمت، کلمات قصار
appal	appall, <i>vt</i>	[عمومی] به‌رقت آوردن، پریشان کردن، مملو از هراس و انزجار کردن
aqueous humour	aqueous humor, <i>n</i>	[علوم پزشکی] زلالیه، مایع زلالیه
arbour	arbor, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] شاه‌تیر، شاه‌میله، قانجاق، میل مرغک، [کشاورزی] آلاچیق، درخت، سایبان

BrE	AmE	معادل فارسی
archaeological investigation	archeological investigation	[باستان‌شناسی] پژوهش باستان‌شناختی، پژوهش باستان‌شناسانه
archaeologist	archeologist, <i>n</i>	[باستان‌شناسی] باستان‌شناس
archaeology	archeology, <i>n</i>	[باستان‌شناسی] باستان‌شناسی
archaeomagnetism	archeomagnetism, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرینه‌مغناطیس
ardour	ardor, <i>n</i>	[عمومی] اشتیاق، حرارت، دل‌باختگی، شور و شوق، شیفتگی، غیرت، گرمی
armour	armor, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] لاک، [علوم نظامی] جنگ‌افزار زرهی، جوشن، رسته زرهی، زره، سپر، نیروی زرهی
armoured	armored, <i>adj</i>	[علوم نظامی] زرهپوش، زره‌دار، زرهی
armoured car	armored car	[علوم نظامی] خودروی زرهی
armoured units	armored units	[علوم نظامی] یگان‌های زرهی
armourer	armorer, <i>n</i>	[علوم نظامی] اسلحه‌دار، اسلحه‌ساز، جنگ‌افزارساز، زراد، زره‌ساز، قورچی‌باشی، نگهبان اسلحه
armour-plated	armor-plated, <i>adj</i>	[علوم نظامی] زرهی
armoury	armory, <i>n</i>	[علوم نظامی] اسلحه‌خانه، انبار تسلیمات، انبار مهمات، زرادخانه، قورخانه
artefact	artifact, <i>n</i>	[عمومی] دست‌ساخته، دست‌ساز، مصنوع، ورساخته
arty	artsy, <i>adj</i>	[عمومی] (دکور، سبک) پرزرق و برق، متکلف، هنرمندانه

BrE	AmE	معادل فارسی
ash-tray	ashtray, <i>n</i>	[عمومی] زیرسیگاری
atishoo	ahchoo, <i>int</i>	[عمومی] (صدای عطسه) آپیشته
attendance centre	attendance center, <i>n</i>	[علوم پزشکی] مرکز مراقبت
attender	attende ^e , <i>n</i>	[عمومی] شرکت‌کننده، مشتری
axe	ax, <i>n, vt</i>	[اقتصاد] کاهش هزینه، [کشاورزی] تبر، تبرزدن، قطع کردن
backwards	backward, <i>adv</i>	[عمومی] از آخر، از عقب، برعکس، به عقب، عقب
balloon tyre	ballon tire, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] تایر اسپورت، لاستیک پهن
bannister	banister, <i>n</i>	[عمومی] تارمی، ستونچه، نرده، نرده پلکان
barque	bark, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] کشتی بادبانی
barytone	baritone, <i>n</i>	[هنر] باریتون
battleaxe	battleax, <i>n</i>	[عمومی] تبرزین
baulk	balk, <i>n, vt, vi</i>	[کشاورزی] الوار سخت بریده‌شده و ناصاف، خرپشته، شاه‌تیر، مانع، مرز، [عمومی] ابا کردن، از حرکت بازایستادن، (با سرسختی) از کار یا حرکت خودداری کردن، امتناع‌ورزیدن، پروا کردن، تردید کردن، دبه کردن، سرتافتن، مرزبندی کردن [ورزش] (بیس‌بال) بالک، بالک کردن
beddy-byes	beddy-bye, <i>n</i>	[عمومی] موقع خواب، (بچگانه) وقت به بستر رفتن، وقت لالا
beet root	beet, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] چغندر قرمز، لبو

BrE	AmE	معادل فارسی
behaviour	behavior, <i>n</i>	[روان‌شناسی] رفتار، سلوک، کردار
behavioural research	behavioral research	[روان‌شناسی] پژوهش رفتاری
behavioural sciences	behavioral sciences, <i>npl</i>	[روان‌شناسی] علوم رفتاری
behavioural space	behavioral space	[فنی و مهندسی] فضای رفتاری
behaviourism	behaviorism, <i>n</i>	[روان‌شناسی] رفتارگرایی، رفتارنگری، مکتب اصالت رفتار
behaviourist	behaviorist, <i>n</i>	[روان‌شناسی] پیرو اصالت رفتار، رفتارگرا، رفتارنگر
behave	behave, <i>vt, vi</i>	[عمومی] بایستن، بایسته‌بودن، برازیدن به، سزیدن به، لازم بودن، واجب بودن
belabour	belabor, <i>vt</i>	[عمومی] به اطناب گفتن، به درازا کشاندن، داغون کردن، دمار از روزگار ... درآوردن، کتک زدن
bellringer (bell-ringer)	bell ringer, <i>n</i>	[عمومی] (در کلیسا) ناقوس زدن
bellyflop	belly flop, <i>n</i>	[عمومی] شیرجه شکمی
bevelled	beveled, <i>adj</i>	[عمومی] پخ‌شده، شیب‌دار، لبه‌دار
bicolour	bicolor, <i>adj</i>	[عمومی] دورنگه، دورنگی
biocoenosis	biocenosis, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] زیهام، همزیگاه
biocoenotic	biocenotic, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی] زیهامی، همزیگاهی

BrE	AmE	معادل فارسی
bisulphate	bisulfate, <i>n</i>	[شیمی] بی‌سولفات
bladderwrack	bladder wrack, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] خزه‌های دغدغکی (جنس Ascophylum و Fucus که کیسه‌های هوا دارند)
blameable	blamable, <i>adj</i>	[عمومی] تقصیرپذیر، سرزنش‌پذیر، مقصر، نکوهیدنی
blank cheque	blank check, <i>n</i>	[اقتصاد] چک سفیدامضا
bleeper	beeper, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] بیپر، شپیلگر
blind man's buff	blind man's bluff, <i>n</i>	[عمومی] بازی چشم‌بندی
blue riband	blue ribbon, <i>n</i>	[عمومی] نشان امتیاز، نشان برتری
bobsled (bobsledding)	bobsleigh, <i>n</i>	[ورزش] سورتمه‌سُری *
boloney	baloney, <i>n, int</i>	[عمومی] بی‌معنی، پوچ!، چرند!، حرف بی‌معنی، حرف چرند، سوسیس بولونا، عمل احمقانه، کار مهمل، مزخرف!، یاوه
book-keeper	bookkeeper, <i>n</i>	[عمومی] دفتردار
boracic	boric, <i>adj</i>	[شیمی] بوراسیک، بوریک، دارای بور
breathalyse	breathalyze, <i>vt</i>	[علوم پزشکی] (از راه تنفس) الکل‌سنجی کردن، مستی‌آزمودن
breathalyser	breathalyzer, <i>n</i>	[علوم پزشکی] الکل‌سنج تنفسی، مستی‌آزما
briar	brier, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] خلنگ (گونه Erica arborea)، ورسک

BrE	AmE	معادل فارسی
bridging loan	bridge loan, <i>n</i>	[اقتصاد] وام کارگشایی، وام موقتی
brinkmanship	brinksmanship, <i>n</i>	[علوم سیاسی] سیاست لبه پرتگاه
bronze medallist	bronze medalist	[ورزش] صاحب مدال برونز، صاحب نشان برونز
bunkum	buncombe, <i>n</i>	[عمومی] تدلیس، چاخان، ریا، قمپز
burthen	burden, <i>n, vt</i>	[حمل و نقل] بار، باربر، بارکش، بارکشی، باری، ظرفیت حمل بار، گنجایش کشتی، محموله، [عمومی] سربار شدن، مزاحم شدن
cachexy	cachexia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کاشکسی، نزاری *
cadastre	cadaster, <i>n</i>	[عمومی] دفتر ثبت املاک
caecum	cecum, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] بستک، روده‌ی کور، سکوم، کورروده
caesarean (caesarian)	cesarean (cesarian), <i>n</i>	[علوم پزشکی] رستمینه، سزارین
caesium	cesium, <i>n</i>	[شیمی] سزیم
calibre	caliber, <i>n</i>	[علوم نظامی] قطر داخلی، کالیبر (لوله جنگ‌افزار)
calliper	caliper, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] (اتومبیل و تراکتور) پوشش یا محفظه صفحه ترمز، (ترمزدستی دوچرخه) دوشاخه ترمز، [فیزیک] (کاغذ و مقوا) ستبرایی، ضخامت، کلفتی، (معمولاً جمع) پرگار، زینه‌سنج، قطرسنج، کولیس

BrE	AmE	معادل فارسی
callisthenics	calisthenics, <i>npl</i>	[ورزش] حرکات سوئدی، حرکات نرمشی
calloused	callused, <i>adj</i>	[عمومی] پینه‌بسته، کبره‌بسته
camomile	chamomile, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] بابونه
canceller	canceler, <i>n</i>	[عمومی] لغوکننده
candour	candor, <i>n</i>	[عمومی] بی‌پیرایگی، بی‌سویی، بی‌طرفی، بی‌غرضی، بی‌نظری، رک‌گویی
cantaloup	cantaloupe, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] طالبی، گرمک (Cucumis melo گونه)
carat	karat, <i>n</i>	[فیزیک] (واحد وزن) قیراط، عیار
caravanserai	caravansary, <i>n</i>	[عمومی] کاروانسرا
carburettor	carburetor, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] سوختاما، کاربوراتور، کربن‌افزا
carcase	carcass, <i>n</i>	[کشاورزی] جسد، لاشه
caroller	caroler, <i>n</i>	[هنر] سرودخوان
castor	caster, <i>n</i>	[عمومی] (شکر، نمک و غیره در ترکیب) - پاش، (زیر مبل، میز، یخچال و غیره) چرخ
catalogue	catalog, <i>n</i>	[عمومی] فهرست، کارنما، کالانما
catalyse	catalyze, <i>vt</i>	[شیمی] فروگافتن، فروگشایی کردن، کاتالیز کردن، کنش‌یاری کردن

BrE	AmE	معادل فارسی
caulk	calk, <i>n, vt</i>	[فنی و مهندسی] آب‌بند، آب‌بندی کردن، آژند، آژندگیر، آژندیدن، انداییدن، بتانه، بتونه، بی‌درز کردن، چفت کردن، درزگیر، درزگیری کردن، زاماسکه، زاموسقه
caulker	calker, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] بتونه‌مال، درزگیر
caviller	caviler, <i>n</i>	[عمومی] غرولندو، نق‌نقو
centilitre	centiliter, <i>n</i>	[فیزیک] سانتی‌لیتر، یک‌صدم لیتر
centimetre	centimeter, <i>n</i>	[فیزیک] سانت، سانتی‌متر
centre	center, <i>n, vt, vi</i>	[فنی و مهندسی] مرغک (ماشین تراش)، [علوم سیاسی] میانه‌رو، [علوم نظامی] قلب قشون، میان سپاه، [عمومی] در مرکز قرار گرفتن، قلبگاه، کانون، گرد آمدن، میانگاه، متمرکز کردن یا شدن، محل تجمع، مرکز، مرکزی کردن، میان، وسط، [ورزش] بازیکن خط میانی، سانتر
centre axle	center axle, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] آکسل مرکزی، چرخ و محور مرکزی
centre castle	center castle, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] پل فرماندهی (در کشتی بازرگانی)
centre coupling	center coupling	[حمل‌ونقل] جفت‌گر میان‌خور
centre forward	center forward, <i>n</i>	[ورزش] بازیکن نوک حمله
centre half	center half, <i>n</i>	[ورزش] بازیکن خط میانی، بازیکن هافبک میانی
centre line	center line, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] خط محور*

BrE	AmE	معادل فارسی
centre lock	center lock, <i>n</i>	[حمل و نقل] قفل مرکزی
centre of force	center of force, <i>n</i>	[فیزیک] مرکز نیرو*
centre of gravity	center of gravity, <i>n</i>	[فیزیک] گرانیگاه، مرکز ثقل، مرکز گرانی
centre of mass	center of mass, <i>n</i>	[فیزیک] مرکز جرم
centre parties	center parties, <i>npl</i>	[علوم سیاسی] احزاب میانه‌رو
centre plate	center plate, <i>n</i>	[حمل و نقل] تیغه میانی، صفحه مرغک
centre punch	center punch, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] سنبه‌نشان
centre- stage	center- stage, <i>n</i>	[عمومی] جایگاه مهم، موقعیت محوری، نقش کلیدی
centreboard	centerboard, <i>n</i>	[حمل و نقل] سکان میانی، میان‌وزنه
centred	centerd, <i>adj</i>	[عمومی] تمرکز، در مرکز، (در ترکیب با واژه‌های دیگر) -گرای
centrefold	centerfold, <i>n</i>	[عمومی] دو صفحه میان (مجله و کتاب)، صفحه دولا
centrepiece	centerpiece, <i>n</i>	[عمومی] آذین مرکزی، تزئین مرکزی، گل وسط، میان‌زیب
certified cheque	certified check	[اقتصاد] چک تضمین شده
channeller	channeler, <i>n</i>	[عمومی] رسانگر، رسانه، فرستگر، فرستنده

معادل فارسی	AmE	BrE
[عمومی] روشی که طی آن (ادعا می‌شود) شخص مرده‌ای موقتاً در شخص دیگری حلول می‌کند و دربارهٔ دوران خود و جهان باقی اطلاعات می‌دهد	channeling, <i>n</i>	channelling
[اقتصاد] چک	check, <i>n</i>	cheque
[حمل و نقل] باجهٔ بازرسی، پاسگاه بازرسی، نقطه راهنما*	check point, <i>n</i>	cheque point
[حمل و نقل] گذر*، گذرگاه*	check-in line	cheque-in line
[عمومی] بازبینگر، بررسی کننده، وارس	checker, <i>n</i>	chequer
[عمومی] پر از بلندی و پستی، پرفراز و نشیب، پیچازی، چهارخانه، شطرنجی	checkered, <i>adj</i>	chequered
[گیاه‌شناسی] چیلی، فلفل قرمز (گونه capsicum frutescens به‌ویژه نوعی به‌نام longum که بسیار تند است، این گیاه بومی نواحی حاره‌ای آمریکا است)، فلفل قرمز خشک شده	chili, <i>n</i>	chilli
[علوم غذایی] گوشت و لوبیای تند	chili con carne, <i>n</i>	chilli con carne
[عمومی] چکرز چینی (نوعی بازی که ۲ تا ۶ بازیکن سعی می‌کنند تا مهره‌ها را از یک سمت به سمت دیگر تخته حرکت دهند)	chinese checkers, <i>n</i>	chinese chequers
[عمومی] اسکنه‌خورده، خوش‌تراش، خوش‌ترکیب، خوش‌ساخت، قلم‌خورده	chiseled, <i>adj</i>	chiselled
[زیست‌شناسی] کروموسانت	chromocenter, <i>n</i>	chromocentre
[عمومی] سیگار، سیگارت	cigaret, <i>n</i>	cigarette

BrE	AmE	معادل فارسی
civil defence	civil defense, <i>n</i>	[علوم نظامی] پدافند کشوری، دفاع غیرنظامی
clamour	clamor, <i>n</i>	[عمومی] جیغ‌و داد، دادو فریاد، سرو صدا، غریو، فغان، های‌وهوی، همه‌مه و اعتراض، هیاهو
clangour	clangor, <i>n, vi</i>	[عمومی] جرنج‌جرنج کردن، جرنگیدن، دنگ‌دنگ کردن، صدای دنگ‌دنگ
clarinettist	clarinetist, <i>n</i>	[هنر] کلارینت نواز، نوازنده قره‌نی، نوازنده کلارینت
clerestory	clearstory, <i>n</i>	[عمومی] پنجرهٔ بام (در کلیسا)، پنجره تاق، صُفه (واگن مسافری)، هواکش
close season	closed season	[عمومی] فصل ممنوعیت (شکار)
closure	cloture, <i>n</i>	[علوم سیاسی] (در مجلس) رأی کفایت مذاکرات
coagency	cogency, <i>n</i>	[عمومی] استحکام، انسجام، (ادله، استدلال) قدرت
coeliac	celiac, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] شکمی، وابسته به حفرهٔ شکم
coeliac disease	celiac disease, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بیماری سلیاک
coelom	celom, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] سلوم، کاواک، کاواکه
colour	color, <i>n</i>	[عمومی] رنگ، فام
colour bar	color bar, <i>n</i>	[علوم سیاسی] تبعیض نژادی
colour centre	color center, <i>n</i>	[فیزیک] مرکز رنگ

BrE	AmE	معادل فارسی
colour code	color code, <i>n</i>	[عمومی] نشانگذاری با رنگ
colour correction	color correction, <i>n</i>	[هنر] نوربندی
colour graphics	color graphics	[هنر] نگاره‌سازی رنگ
colour image processing	color image processing	[فنی و مهندسی] تصویرپردازی رنگی
colour photography	color photography	[فنی و مهندسی] عکاسی رنگی
colour problem	color problem, <i>n</i>	[علوم سیاسی] مسأله نژادی، مشکل نژادی
colour removal	color removal	[فنی و مهندسی] جداسازی رنگی
colour scheme	color scheme, <i>n</i>	[شیمی] ترکیب رنگ‌ها، تنظیم رنگ‌ها
colour sergeant	color sergeant, <i>n</i>	[علوم نظامی] پرچمدار
colour vision	color vision	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] بینایی رنگی
colour wash	color wash, <i>n</i>	[شیمی] رنگ لعابی
colourable	colorable, <i>adj</i>	[عمومی] رنگ‌پذیر، رنگ‌شدنی
colourant	colorant, <i>n</i>	[عمومی] رنگ‌افزا، رنگین‌ساز
colouration	coloration, <i>n</i>	[عمومی] رنگ‌آرایی، رنگ‌آمیزی، رنگ‌پذیری، رنگینی، فن آمیختن رنگ‌ها
colour-blind	color-blind, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] کوررنگ
colour-blindness	color-blindness, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کوررنگی

BrE	AmE	معادل فارسی
colour-difference amplifier	color-difference amplifier	[فنی و مهندسی] تقویت کننده اختلاف رنگ
coloured	colored, <i>adj</i>	[عمومی] رنگی، رنگین، رنگین پوست
coloured crystal	colored crystal	[فیزیک] بلور رنگین
colourfast	colorfast, <i>adj</i>	[عمومی] با رنگ ثابت، پایارنگ، دارای ثبات رنگ، رنگ‌نرو
colourful	colorful, <i>adj</i>	[عمومی] پرتحرک، پر جنبش، پررنگ، رنگارنگ، رنگین، زنده، سرزنده، شاد
colourimetre	colorimeter, <i>n</i>	[فیزیک] رنگ‌سنج
colourimetry	colorimetry, <i>n</i>	[فیزیک] رنگ‌سنجی
colouring	coloring, <i>n</i>	[عمومی] رنگ‌آرایی، رنگ‌آمیزی، رنگ‌پردازی، رنگ‌زنی، رنگ‌ورو، شیوه رنگ‌بندی، ماده رنگی
colourist	colorist, <i>n</i>	[عمومی] رنگ‌پرداز، رنگ‌رز، رنگ‌زن، (نقاش) ماهر در رنگ‌آمیزی
colourless	colorless, <i>adj</i>	[عمومی] بی‌تحرک، بی‌جنبه و جوش، بی‌رنگ، بی‌روح، بی‌فروغ، پژمرده، رنگ‌پریده، کم‌رنگ
community centre	community center, <i>n</i>	[عمومی] باشگاه، کانون، مرکز تجمع
complementary colour	complementary color, <i>n</i>	[شیمی] رنگ مکمل
conjurer	conjurer, <i>n</i>	[عمومی] آدم چشم‌بند، تردست، جادوگر، ساحر، شعبده‌باز

BrE	AmE	معادل فارسی
connexion	connection, <i>n</i>	[عمومی] اتصال، پیوستگی، پیوند، رابطه، همبند، همبندش، همبندی، [فنی و مهندسی] سیم‌بندی
connoître	connoiterer, <i>n</i>	[عمومی] اکتشاف‌کننده، شناسایی‌کننده
conservatoire	conservatory, <i>n</i>	[هنر] کنسرواتور، هنرستان، هنرکده
co-operate	cooperate, <i>vi</i>	[عمومی] دست‌به‌دست هم دادن، تشریک مساعی کردن، تعاون کردن، معاضدت کردن، همدستی کردن، همکاری اقتصادی کردن، همکاری کردن، همیاری کردن
co-operation	cooperation, <i>n</i>	[عمومی] تشریک مساعی، تعاون، کمک، مشارکت، معاضدت، همدستی، همکاری، همیاری، [زیست‌شناسی] برهم‌کنش سازواره‌ها
co-operationist	cooperationist, <i>n</i>	[عمومی] طرفدار همکاری، همکاری‌کننده
co-operative	cooperative, <i>n, adj</i>	[عمومی] (انجمن یا فروشگاه) تعاونی، شرکت تعاونی، شرکت همیاری، معاضدت‌آمیزه، همکارانه، همیارانه، همیارگری، همیاری، یارمندانه
copper sulphate	copper sulfate, <i>n</i>	[شیمی] سولفات مس
cortices	cortexes, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] پوسته‌ها، قشرها
costumier	costumer, <i>n</i>	[عمومی] جالباسی، رخت‌آویز، لباس‌دوز، لباس‌فروش
cosy	cozy, <i>n, adj</i>	[عمومی] آسوده‌بخش، دم‌کن، رواقوری، روکتی، گرم و دوستانه، گرم و نرم

BrE	AmE	معادل فارسی
coulter	colter, <i>n</i>	[کشاورزی] تیغه جلوی خیش
councillor	councilor, <i>n</i>	[عمومی] رایزن، سگالشگر، عضو انجمن، عضو شورا، کنکاشگر، گره‌گشا، مشاور
counselling	counseling, <i>n</i>	[عمومی] مشاورت، مشاوره
counsellor	counselor, <i>n</i>	[حقوق] رایزن امور حقوقی، وکیل دادگستری، وکیل دعاوی، [عمومی] اندرزگو، رایزن، سگالشگر، مشاور، ناصح
counsellorship	counsellorship, <i>n</i>	[عمومی] اندرزگری، مشاورت، مقام مشاور
covering letter	cover letter, <i>n</i>	[عمومی] نامه توضیحی، نامه ضمیمه
crayfish	crawfish, <i>n</i>	[جانورشناسی] خرچنگ دراز
crematorium	crematory, <i>n</i>	[عمومی] آتشیخانه، (در مرده سوزانی) آتشیگاه، کوره جسدسوزی
cumquat	kumquat, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] پرتقال چینی، کوم‌کوات (جنس Fortunella بومی کشور چین و آسیای جنوب خاوری)
cyder	cider, <i>n</i>	[علوم غذایی] آب سیب، سیب‌ابه، سیدر، شراب سیب
dado(s)	dado(es), <i>n</i>	[عمومی] [دیوار] آزاره(ها)
dapple-grey	dapple-gray, <i>adj, n</i>	[کشاورزی] آبرش، ابلق، اسب آبرش، اسب ابلق

BrE	AmE	معادل فارسی
day-dream	daydream, <i>n, vi</i>	[عمومی] به خواب و خیال فرورفتن، خواب و خیال، خیال‌پردازی، خیال‌پردازی کردن، رؤیا، فکر پوچ یا غیرعملی، نقشه خیالی، وهم
decalitre	deciliter, <i>n</i>	[فیزیک] ده لیتر
decametre	decameter, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] وزن ده هجایی، [فیزیک] ده متر
decilitre	deciliter, <i>n</i>	[فیزیک] دسی لیتر، یک‌دهم لیتر
decimetre	decimeter, <i>n</i>	[فیزیک] دسی متر، یک‌دهم لیتر
decolourant	decolorant, <i>n</i>	[شیمی] (ماده) رنگزداى
decolouration	decoloration, <i>n</i>	[شیمی] رنگ‌زدایی
decolourrise	decolorrise, <i>vt</i>	[عمومی] بی‌رنگ کردن، رنگ‌زدایی کردن
defaecation	defecation, <i>n</i>	[علوم پزشکی] اجابت مزاج، تخلیه شکم، مدفوع کردن
defence	defense, <i>n, vt</i>	[عمومی] پدافند، پناه، دفاع، دفاع کردن، حمایت، حمایت کردن، مدافع
defenceless	defenseless, <i>adj</i>	[عمومی] بی‌پدافند، بی‌پناه، بی‌دفاع
deflexion	deflection, <i>n</i>	[عمومی] انحراف، بیراهی، خمش، کژراهی، واخمش، ورتابش، ورتابی
deflexion electrode	deflection electrode, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] الکتروود انحراف‌دهنده

BrE	AmE	معادل فارسی
deflexion yoke	deflection yoke, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] یوغ انحراف
demeanour	demeanor, <i>n</i>	[عمومی] ریخت، طرز برخورد، قیافه، کردار
dentine	dentin, <i>n</i>	[علوم پزشکی] عاج دندان
dependant	dependent, <i>n</i>	[عمومی] افراد تحت تکفل، زیردستان، (در جمع) عائله، متعلقان، وابستگان
dept ⁽¹⁾	dept.	[علوم سیاسی] وزارت، وزارتخانه، [عمومی] (سازمان و غیره) اداره، بخش، (فروشگاه) غرفه، (دانشگاه) گروه
despatch	dispatch, <i>n</i>	[حمل و نقل] ارسال، اعزام، پرواز آه ایی *
despatch schedule	dispatch schedule, <i>n</i>	[حمل و نقل] برنامه اعزام
despatch signal	dispatch signal, <i>n</i>	[حمل و نقل] علامت اعزام
despatch stamp	dispatch stamp, <i>n</i>	[حمل و نقل] مهر ارسال
despatcher	dispatcher, <i>n</i>	[حمل و نقل] پرواز آما *
detention centre	detention center, <i>n</i>	[حقوق] بازداشتگاه نوجوانان، دارالتأدیب
dextrous	dexterous, <i>adj</i>	[عمومی] تردست، چالاک، چست، چیره‌دست، چیره‌دستانه، زیردست، زیردستانه، ماهر، ماهرانه
dextrously	dexterously, <i>adv</i>	[عمومی] زیردستانه، ماهرانه
dextrousness	dexterousness, <i>n</i>	[عمومی] تردستی، زیردستی

BrE	AmE	معادل فارسی
diaeresis	dieresis, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] التقای دو مصوت، توالی دوواکه
dialling tone	dial tone, <i>n</i>	[عمومی] بوق آزاد
dialogue	dialog, <i>n</i>	[عمومی] گفتگو، گفت‌وشنود، مکالمه، همگویی
dialyse	dialyze, <i>vt, vi</i>	[شیمی، علوم پزشکی] تراکافت شدن، تراکافت کردن، تراکافتن، دیالیز شدن، دیالیز کردن
diarrhoea	diarrhea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] اسهال، شکم‌روش
diarrhoeal	diarrheal, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] اسهالی
diarrhoeic	diarrheic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] اسهالی
diarrhoeotic	diarrheotic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] اسهالی
din-dins	din-din, <i>n</i>	[عمومی] (واژه کودکانه) خوراک، شام، قاقا
dioestrous	diestrous, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی، کشاورزی] نافحل، ناورتاک
dioestrus	diestrus, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، کشاورزی] استراحت جنسی، نافحلی، ناورتاک
dioptré	dioptr, <i>n</i>	[فیزیک] دیوپتر، مرجوسنج
discolour	discolor, <i>vt, vi</i>	[عمومی] از جلا افتادن، بدرنگ شدن، تغییر رنگ دادن، دگرfram شدن، رنگ باختن، کدر شدن
discolouration	discoloration, <i>n</i>	[عمومی] تغییر رنگ، دگرframی، رنگ‌رفتگی

BrE	AmE	معادل فارسی
disfavour	disfavor, <i>n</i>	[عمومی] بیزاری، بی‌علاقگی، بی‌محبتی، بی‌مهری، خشم، دلخوری، ناخشنودی، نارضایتی، نفرت
dishevelled	disheveled, <i>adj</i>	[عمومی] (جامه) چروک‌دار، نامرتب، (موی سر) پریشان، ژولیده
dishonour	dishonor, <i>n, vt</i>	[عمومی] بدنام کردن، بدنامی، برگشت زدن (چک)، بی‌آبرو کردن، بی‌آبرویی، رسوا کردن، رسوایی، ننگ
dishonourable	dishonorable, <i>adj</i>	[عمومی] بی‌آبرو، بی‌حیثیت، بی‌شرف، پست، رذل، رسوا، شرم‌آور، فرومایه، ناشایسته
disorientate	disorient, <i>vt</i>	[عمومی] حیران کردن، سرگردان کردن، گیج کردن
dissension	dissent, <i>n</i>	[عمومی] اختلاف عقیده، عدم توافق، مشاجره، مناقشه، ناهم‌اندیشی، ناهمسازی، نفاق
distil	distill, <i>vt, vi</i>	[شیمی] تقطیر شدن، تقطیر کردن، عصاره چیزی را گرفتن، [عمومی] چکانیدن، چکیدن، بُب مطلب را گفتن
disulphide	disulfide, <i>n</i>	[شیمی] دی‌سولفید
Doberman (pinscher)	Doberman (pinscher), <i>n</i>	[جانورشناسی] سگ دوبرمن
dolour	dolor, <i>n</i>	[عمومی] اندوه، غصه، غم
doodah	doodad, <i>n</i>	[عمومی] خرت‌وپرت، خرمهره، زیورآلات ارزان
double-barrelled	double-barreled, <i>adj</i>	[علوم نظامی] (تفنگ) دولول، [عمومی] (تعریف و تمجید) دوپهلو، (نام خانوادگی) دوبخشی
doughnut	donut, <i>n</i>	[عمومی] دونات، نان کماجی

BrE	AmE	معادل فارسی
Down's syndrome	Down syndrome, <i>n</i>	[علوم پزشکی] سندرم داون، نشانگان داون
Dr ⁽¹⁾	Dr.	[عمومی] دکتر
draining board	drain board	[عمومی] جاذرفی، سبد ظرف
draught	draft, <i>n, adj, v</i>	[عمومی] (کشتی، قایق) آبخور، باد، (در جمع) بازی درافت، (مایع) برداشتن، جریان هوا، شربت، (تور ماهیگیری) کشیدن، کوران، معجون، مهره بازی
draughtsman	draftsman, <i>n</i>	[عمومی] (سند) تنظیم کننده، تهیه کننده پیش نویس، (دستگاه، ساختمان) طراح، نقشه کش
draughtswoman	draftswoman, <i>n</i>	[عمومی] (سند) تنظیم کننده، تهیه کننده پیش نویس، (دستگاه، ساختمان) طراح، نقشه کش
draughty	drafty, <i>adj</i>	[فنی و مهندسی] بادگیر
drier	dryer, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] خشک کن
drily	dryly, <i>adv</i>	[عمومی] با لحنی خشک، به سردی
drink-driver	drunk driver	[عمومی] راننده مست
drink-driving	drunk driving	[عمومی] رانندگی در حال مستی
driveller	driver, <i>adj</i>	[عمومی] با لحنی خشک، به سردی
driving licence	driver's license	[حمل و نقل] تصدیق رانندگی، گواهی نامه رانندگی
driving test	driver's test (road test)	[حمل و نقل] امتحان رانندگی

BrE	AmE	معادل فارسی
dry-point	drypoint, <i>n</i>	[هنر] قلم حکاکی روی کلیشه مسی، کلیشه‌سازی با قلم
dueller	dueler, <i>n</i>	[عمومی] دوئل کننده
duelling	dueling, <i>n</i>	[عمومی] دوئل
duellist	duelist, <i>n</i>	[عمومی] دوئل کننده
dumper truck	dump truck, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] زباله‌کش، کمپرسی، ماشین زباله
dunce's cap	dunce cap, <i>n</i>	[عمومی] کلاه بوقی، کلاه کاغذی
dyke	dike, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] آذرین تیغه، دایک [کشاورزی] پته، گوشه‌بند
dyspnoea	dyspnea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] دشدمی، تنگی نفس، دیس‌پنه
edgeways	edgewise, <i>adv</i>	[عمومی] از حاشیه، از لبه، از کنار
elasticated	elasticized, <i>adj</i>	[عمومی] (لباس و غیره) کشی
empanel	impanel, <i>vt</i>	[عمومی] بانرده یا دیوار محصور کردن، به صلابه کشیدن، بیچاره کردن، چهار میخ کردن (به‌منظور شکنجه)، (با نیزه) سوراخ کردن، گرفتار کردن
employee	employee, <i>n</i>	[عمومی] عضو (اداره)، کارمند، مستخدم
enamelled	enameled, <i>adj</i>	[عمومی] لعاب‌دار شده
enameller	enameler, <i>n</i>	[هنر] گوهرتراش، لعابگر، میناکار، میناگر

BrE	AmE	معادل فارسی
enamour	enamor, <i>vt</i>	[عمومی] دل‌باخته‌بودن، شیدابودن، شیفته‌بودن، عاشق‌بودن، واله‌بودن
enamoured	enamored, <i>adj</i>	[عمومی] دل‌باخته، شیفته، عاشق، مفتون
encase	incase, <i>vt</i>	[عمومی] احاطه کردن، پوشاندن با، پوشش‌دار کردن، دربر گرفتن، در جعبه (یا قوطی) قرار دادن، محصور کردن، نیام کردن
enclose	inclose, <i>vt</i>	[عمومی] احاطه کردن، به پیوست فرستادن، به همراه فرستادن، پیراگیری کردن، دور گرفتن، حصارکشی کردن، ضمیمه کردن، فراگرفتن، گردگیری کردن، محصور کردن
encyclopaedia	encyclopedia, <i>n</i>	[عمومی] جُنگ دانش، دانش‌دان، دانشگان، دانشنامه، دایره‌المعارف
endeavour	endeavor, <i>n, vt, vi</i>	[عمومی] تلاش، تلاش کردن، سعی، سعی کردن، کوشش، کوشیدن، همت، همت کردن
endorse	indorse, <i>vt</i>	[اقتصاد] (پشت چک را) امضا کردن، (چک بانکی) پشت‌نویسی کردن، ظهرنویسی کردن، [علوم سیاسی] پشتیبانی (خود را) اعلام کردن، (نامزد انتخابات را) تأیید کردن
enquire	inquire, <i>vt, vi</i>	[عمومی] آگه‌خواست کردن، استعلام کردن، بازجویی کردن، پرسش کردن، پرسه کردن، تجسس کردن در، تحقیق کردن، جستار کردن، جویاشدن، واجیدن
enquiry	inquiry, <i>n</i>	[عمومی] آگه‌خواست، استعلام، بازجویی، بررسی، پرسش، پرسه، تحقیق، جستار، رسیدگی

BrE	AmE	معادل فارسی
enrol	enroll, <i>vt, vi</i>	[عمومی] به عضویت درآوردن، ثبت‌نام کردن، درفهرست وارد کردن، عضوکردن یا شدن، متن نهایی تهیه کردن، نام‌نویسی کردن، وارد خدمت نظام شدن یا کردن
enrolment	enrollment, <i>n</i>	[عمومی] بردن به خدمت نظام، به عضویت درآوری، تعداد اعضا، ثبت‌نام، فهرست اعضا، فهرست نام‌نویسی‌شدگان، نام‌نویسی
ensure	insure, <i>vt</i>	[عمومی] اطمینان حاصل کردن، بی‌خطر کردن، بیمه کردن، تضمین کردن، حتمی کردن، (از خطر) حفظ کردن، در اختیار گذاشتن، فراهم کردن، مسلم کردن
enthrall	enthrall, <i>vt</i>	[عمومی] برده کردن، تبدیل به غلام کردن، دلباخته کردن، شیدا کردن، مسحور کردن، واله کردن
enthrallment	enthrallment, <i>n</i>	[عمومی] برده‌سازی، مسحورسازی
enure	inure, <i>vt, vi</i>	[عمومی] آموخته کردن، به کار افتادن، به مرحله اجرا درآمدن، خو دادن، عادت دادن
envisage	envision, <i>vt</i>	[عمومی] تصور کردن، خیال کردن، درنظر آوردن، مجسم کردن
epaulette	epaulet, <i>n</i>	[علوم نظامی] سردوشی
epicentre	epicenter, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] رومرکز، لرزه‌کانون، مرکز زلزله
epilogue	epilog, <i>n</i>	[عمومی] پایان گفتار، پسگفتار، پس‌نگاشت
eurhythmic	eurhythmics, <i>n</i>	[ورزش] نرمش با موسیقی، نرمش موزون

BrE	AmE	معادل فارسی
expiry	expiration, <i>n</i>	[عمومی] (دوره، مدت زمان) اتمام، انقضاء، (گذرنامه، گواهی‌نامه و غیره) انقضای مدت، خاتمه، سپری شدن موعد، سرآمدن اعتبار
expiry date	expiration date, <i>n</i>	[عمومی] تاریخ انقضاء
exploitative	exploitive, <i>adj</i>	[علوم سیاسی] استثمارگرانه، سودجویانه
eyrie	aerie, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] (پرنده‌گان شکاری) آشیانه، آشیانه عقاب
faecal	fecal, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] سرگینی، مدفوعی
faecalith	fecalith, <i>n</i>	[علوم پزشکی] سنگ‌پیخال *
faeces	feces, <i>npl</i>	[علوم پزشکی] پیخال، مدفوع *
faggot	fagot, <i>vi</i>	[عمومی] انجمن کردن، جمع شدن، گرد آمدن
favour	favor, <i>n, vt</i>	[علوم پزشکی] التفات، با نظر موافق نگرستن، پسند، تبعیض، تبعیض قائل شدن، خوشایش، عنایت، لطف، لطف کردن، مهرورزی کردن، مهروری کردن
favourable	favorable, <i>adj</i>	[عمومی] خوب، مثبت، مساعد، مناسب، موافق
favoured	avored, <i>adj</i>	[عمومی] التفات یافته، دارای امتیاز، صاحب امتیاز، مورد توجه، مورد عنایت
favourite	favorite, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] پسنددان * [عمومی] محبوب، دلخواه، دلپسند، مطلوب، خواستنی، دوست‌داشتنی، سوگلی

BrE	AmE	معادل فارسی
favouritism	favoritism, <i>n</i>	[عمومی] استثنا قائل شدن، پارتی‌بازی، تبعیض‌گذاری، جانبداری، نارواگزینی
fervour	fervor, <i>n</i>	[عمومی] آتش‌مندی، آذرسانی اشتیاق زیاد، تفسانی، گرمای شدید
fiasco(s)	fiasco(es), <i>n</i>	[عمومی] اقتضاح(ها)، هزیمت(ها)
fibre	fiber, <i>n</i>	[علوم غذایی] (جمع) الیاف*، [عمومی] تارچه، رشته، [فنی و مهندسی] خامه
fibre optics	fiber optics, <i>n</i>	[فیزیک] نورشناسی الیاف، نورشناسی تارها
fibreboard	fiberboard, <i>n</i>	[کشاورزی] تخته فیبر، فیبر
fibrefill	fiberfill, <i>n</i>	[عمومی] پرکنک، پرکنه
fibreglass	fiberglass, <i>n</i>	[عمومی] فایبرگلاس
fibrescope	fiberscope, <i>n</i>	[فیزیک] تاربین، تارنما، رشته‌بین
figure of eight	figure eight, <i>n</i>	[عمومی] (در پاتیناژ و غیره) چرخش به شکل 8
filing cabinet	file cabinet, <i>n</i>	[عمومی] قفسه بایگانی
filing clerk	file clerk, <i>n</i>	[عمومی] بایگان، مسئول بایگانی
finishing line	finish line, <i>n</i>	[ورزش] خط پایان
flaky	flakey, <i>adj</i>	[عمومی] پوستک‌دار، پوسته‌پوسته، پوسته‌پوسته‌شدنی، خردشونده، لایه‌لایه، مشنگ، ورقه‌ورقه، ورقه‌ورقه‌شدنی، (عامیانه) خل

BrE	AmE	معادل فارسی
flautist	flutist, <i>n</i>	[هنر] فلوت‌نواز*، نوازندهٔ فلوت*
flavour	flavor, <i>n, vt</i>	[علوم غذایی] چاشنی، چاشنی‌زدن به، رایحه، طعم، طعم‌افزا، مزه، مزه‌دار کردن
flavouring	flavoring, <i>n</i>	[علوم غذایی] ادویه، چاشنی، طعم‌افزا، لب‌چش، مزه‌دارسازی
flavourless	flavorless, <i>adj</i>	[عمومی] بی‌طعم، بی‌عطر و بو، بی‌مزه
flexion	flection, <i>n</i>	[عمومی] خمش، خم‌شدگی، خم‌گری، خمیدگی
flexitime	flextime, <i>n</i>	[عمومی] ساعت کار تغییرپذیر
flotation	floatation, <i>n</i>	[اقتصاد] شناورسازی [فنی و مهندسی] (معدن) شناورسازی فلز
flower-girl	flower girl, <i>n</i>	[عمومی] [دختر یا زن] گل‌فروش
flower-pot	flower pot, <i>n</i>	[کشاورزی] گلدان
flowmetre	flowmeter, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] سیلان‌سنج
foetal	fetal, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] جنینی، زهسانی
foetation	fetation, <i>n</i>	[علوم پزشکی] زهسان‌داری، زهسان‌رویش
foeticidal	feticidal, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] جنین‌کشی
foeticide	feticide, <i>n</i>	[پزشکی] جنین‌کش، زهسان‌کش
foetid	fetid, <i>adj</i>	[عمومی] بدبو، بوی‌ناک، گندناک، گندیده، متعفن

BrE	AmE	معادل فارسی
foetidness	fetidness, <i>n</i>	[عمومی] تعفن، گندیدگی
foetus	fetus, <i>n</i>	[علوم پزشکی] جنین، زهسان
forced labour	forced labor, <i>n</i>	[عمومی] بیگاری، کار اجباری
forwards	Forward, <i>adv</i>	[عمومی] به پیش، به جلو، پیش
Fr ⁽¹⁾	Fr.	[عمومی] پدر (روحانی)
fraenulum	frenulum, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] بندیزه، سیخول
fraenum	frenum, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] بندیز، لگام
frying pan	fry pan, <i>n</i>	[عمومی] تابه، ماهی‌تابه
ft ⁽²⁾	ft.	[عمومی] [واحد اندازه‌گیری] پا، فوت
fueller	fueler, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] سوخت‌رسان
fulfil	fulfill, <i>vt</i>	[عمومی] اجرا کردن، اطاعت کردن، انجام دادن، برآورده‌شدن، به انجام‌رساندن، به پایان رساندن، دارا بودن، فرمانبرداری کردن، واجد بودن، وفا کردن
fulfilment	fulfillment, <i>n</i>	[عمومی] اجرا، انجام، تحقق، شادکامی، کام‌بخشی، کامیابی
full-colour	full-color, <i>adj</i>	[عمومی] [عکس و غیره] تمام رنگی
fully-fledged	full-fledged, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی] [پرنده] پر درآورده، قادر به پرواز، [عمومی] [وکیل، پزشک و غیره] تمام عیار، کامل

1. Father

2. foot

BrE	AmE	معادل فارسی
funeral parlour	funeral parlor, <i>n</i>	[عمومی] مؤسسه کفن و دفن، مؤسسه متوفیات
fungaemia	fungemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] قارچ‌خونی
furor	furor, <i>n</i>	[عمومی] آشفتگی، جنجال، جوش و خروش، غوغا، هیاهو
fuze	fuse, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] فیوز
gaiety	gayety, <i>n</i>	[عمومی] خوشحالی، خوشی، سرزندگی، شادمانی، شادی، شور، نشاط
galactosaemia	galactosemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کالاکتوزمی، گالاکتوزخونی
gallows humour	gallows humor, <i>n</i>	[عمومی] شوخی چندش‌آور، طنز سیاه، طنز شوم
gasolene	gasoline, <i>n</i>	[شیمی] بنزین
gauge	gage, <i>n</i>	[عمومی] آلت سنجش، اندازه، پیمانه، درجه، سنج، ضخامت، کلفتی، محک، معیار، مقیاس، وسیله اندازه‌گیری، [حمل‌ونقل] فاصله بین دو چرخ عقب (یا جلو) وسایط نقلیه، فاصله بین ریل‌ها، [علوم نظامی] قطر داخلی تفنگ [فنی و مهندسی] تعداد گره (در هر ۱/۵ اینچ مربع)، میزان ریزبافتی
gauge invariance	gage invariance, <i>n</i>	[فیزیک] ناوردایی پیمانه‌ای
gauge line	gage line, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] خط تراز
gauge pressure	gage pressure, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] فشار پیمانه‌ای
gauge theory	gage theory, <i>n</i>	[فیزیک] نظریه پیمانه‌ای

BrE	AmE	معادل فارسی
gauntlet	gantlet, <i>n</i>	[عمومی] دستکش آستین‌دار، دستکش بلند، (پیراهن‌دوزی) سرآستین چین‌دار، (در قرون وسطی) دستکش زرهی
gelatine	gelatin, <i>n</i>	[علوم غذایی] ژلاتین *، ژله، لرزناک
gemmological	gemological, <i>adj</i>	[عمومی] جواهرشناختی، گوهرشناختی
gemmologist	gemologist, <i>n</i>	[عمومی] جواهرشناس، گوهرشناس
gemmology	gemology, <i>n</i>	[عمومی] جواهرشناسی، گوهرشناسی
genuflexion	genuflection, <i>n</i>	[عمومی] رکوع، کرنش
gerfalcon	gyrfalcon, <i>n</i>	[جانورشناسی] سنقر، شاهین چرخ‌گر
gipsy	gypsy, <i>n</i>	[عمومی] زبان کولی، غربتی، کولی، لولی
glamour	glamor, <i>n</i>	[عمومی] افسون، جادو، دلفریبی، سحرآمیزی، طلسم، فریبایی
glamour stock	glamor stock, <i>n</i>	[اقتصاد] سهم پولساز، سهم ممتاز
glamorous	glamorous, <i>adj</i>	[عمومی] افسونگر، دلفریب، طلسم‌آمیز، فریبا، فریبنده
glass fibre	glass fiber, <i>n</i>	[عمومی] شیشه لیفی، فایبرگلاس، فیبر شیشه
gloop	glop, <i>n</i>	[عمومی] (عامیانه) چیز لزج و چسبناک، مایع غلیظ

BrE	AmE	معادل فارسی
gloopy	gloppy, <i>adj</i>	[عمومی] لزج و چسبناک
glycerine	glycerin, <i>n</i>	[شیمی] گلیسرین
goitre	goiter, <i>n</i>	[علوم پزشکی] غمباد، گواتر
gonorrhoea	gonorrhea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آتشک، سوزاک، سوزنک
gonorrhoeal	gonorrheal, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] سوزاکی
good humour	good humor, <i>n</i>	[عمومی] اخلاق خوش، خوشحالی، خوش خلقی، شادی
graeco-	greco	[عمومی] پیشوند: در ترکیب- یونانی
gramme	gram, <i>n</i>	[عمومی] گرم، یک هزارم کیلوگرم
grandad	granddad, <i>n</i>	[عمومی] بابابزرگ
gravelled	graveled, <i>adj</i>	[عمومی] شن ریزی شده، شنی، ماسه‌ای
greenkeeper	greenskeeper, <i>n</i>	[عمومی] نگهدارنده زمین گلف
greetings card	greeting card, <i>n</i>	[عمومی] کارت تبریک
grey	gray, <i>n, adj</i>	[عمومی] تیره، رنگ خاکستری، طوسی، غم‌انگیز، گرفته، موی جوگندمی
grey area	gray area, <i>n</i>	[عمومی] نکته ابهام، وضعیت مبهم
grey market	gray market, <i>n</i>	[اقتصاد] بازار غیرقانونی، بازار کبود

BrE	AmE	معادل فارسی
grey matter	gray matter	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] ماده خاکستری (مغز)
greybread	graybread, <i>n</i>	[عمومی] پیرمرد، ریش‌سفید
grey-haired	gray-haired, <i>adj</i>	[عمومی] (شخص) با موهای جوگندمی، پیر، موسفید
greyish	grayish, <i>adj</i>	[عمومی] متمایل به خاکستری
greyness	grayness, <i>n</i>	[عمومی] خاکستری‌فامی، یکنواختی و ملال‌انگیزی
groveller	groveler, <i>n</i>	[عمومی] التماس‌کننده، زبون
grovelling	groveling, <i>adj</i>	[عمومی] التماس‌آمیز، ملتسمانه
groyne	groin, <i>n</i>	[عمومی] حفاظ ساحل، کرانه‌دار
gruelling	grueling, <i>adj, n</i>	[عمومی] توان‌فرسا، جان‌فرسا، خسته‌کننده، شاق، طاقت‌فرسا، فرساینده، مجازات شدید
gunge	gunk, <i>n</i>	[عمومی] (عامیانه) هر چیز روغنی و چسبناک
gybe	jibe, <i>n, vt, vi</i>	[حمل‌ونقل] (بادبان و غیره) تغییر جهت، باهم توافق داشتن، تغییر مسیر دادن، جهت بادبان‌ها را ناگهان عوض کردن، جهت کشتی را عوض کردن، سوچرخ‌کردن، صدوهشتاد درجه چرخیدن
gynaecologist	gynecologist, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پزشک زنان، زن‌پزشک، متخصص زنان
gynaecology	gynecology, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پزشکی زنان، زن‌پزشکی، طب زنان

BrE	AmE	معادل فارسی
haemagglutinate	hemagglutinate, <i>vt</i>	[علوم پزشکی] خون هم چسباندن
haemagglutination	hemagglutination, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون هم چسبی، هماگلوتیناسیون
haemagglutinin	hemagglutinin, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون هم چسبان، هماگلوتینین
haematein	hematein, <i>n</i>	[شیمی] هماتین
haematite	hematite, <i>n</i>	[زمین شناسی] شابر، هماتیت
haematobium	hematobium, <i>n</i>	[زیست شناسی] خون زی
haematocrit	hematocrit, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون بهر*، خون سنج، هماتوکریت
haematologic	hematologic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] خون شناختی
haematological	hematological, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] خون شناختی
haematologist	hematologist, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون شناس، متخصص خون، هماتولوژیست
haematology	hematology, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون پزشکی*، خون شناسی*، هماتولوژی
haematoma	hematoma, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون آمو، هماتوم
haematophagous	hematophagous, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون خوار
haematophagy	hematophagy, <i>n</i>	[زیست شناسی] خون خواری
Haematopidae	Hematopidae, <i>n</i>	[جانور شناسی] خون مک شپشان
Haematopodidae	Hematopodidae, <i>n</i>	[جانور شناسی] پاسرخان

BrE	AmE	معادل فارسی
haematopoiesis	hematopoiesis, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] خون‌زایی، خون‌سازی
haematopoietic	hematopoietic, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] خون‌زا
haemotherma	hemotherma, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خون‌گرمان
haematuria	hematuria, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌ادراری، خون‌میزی*، همتوری، هماچوری
haeme	heme, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] هم
haemochromatosis	hemochromatosis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌رنگ‌زدگی، هموکروماتوز
haemocyanin	hemocyanin, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] آبی‌خون‌رنگ، هموسیانین
haemocyte	hemocyte, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خون‌یاخته، سلول خونی، گلبول خونی، گویچه خونی
haemodialysis	hemodialysis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌تراکافت، دیالیز خونی، همودیالیز
haemodynamics	hemodynamics, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] دینامیک خون، همودینامیک
haemoflagellate	hemoflagellate, <i>n</i>	[جانورشناسی] خون‌تاژکدار
haemoglobin	hemoglobin, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] هموگلوبین
haemoglobinopathy	hemoglobinopathy, <i>n</i>	[علوم پزشکی] هموگلوبینوپاتی

BrE	AmE	معادل فارسی
haemoglobinuria	hemoglobinuria, <i>n</i>	[علوم پزشکی] هموگلوبین‌ادراری، هموگلوبین‌میزی، هموگلوبینوری
haemoid	hemoid, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی] خون‌سان، خون‌گون، خون‌مانند
haemolymph	hemolymph, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خون‌تنابه، خون‌لنف، لنف‌خونی، همولنف
haemolysin	hemolysin, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌کاو، همولیزین
haemolysis	hemolysis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌کافت*، خون‌کاوی، همولیز
haemophilia	hemophilia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌تراوی، هموفیلی
haemophiliac	hemophiliac, <i>n</i>	[علوم پزشکی] شخص مبتلا به هموفیلی، هموفیل
haemoptysis	hemoptysis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خلط‌خونی، خون‌خلطی، خونین‌خلطی
haemorrhage	hemorrhage, <i>n, vi</i>	[علوم پزشکی] خون‌روش، خون‌روش داشتن، خون‌روی*، خون‌ریزی، خون‌ریزی کردن
haemorrhagic	hemorrhagic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] خون‌ریز، خون‌ریزی‌دهنده
haemorrhoidectomy	hemorrhoidectomy, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بواسیر‌برداری، هموروئید‌کتومی
haemorrhoids	hemorrhoids, <i>npl</i>	[علوم پزشکی] بواسیر، هموروئید

BrE	AmE	معادل فارسی
haemosiderin	hemosiderin, <i>n</i>	[علوم پزشکی] هموسیدرین
haemosiderosis	hemosiderosis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] هموسیدروز
haemostasis	hemostasis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌ایستایی، خون‌ایستی*، خون‌بندآوری، هموستاز
haemostatic	hemostatic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] خون‌ایستان*
haemotoxic	hemotoxic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] خون‌زهری
haemotoxin	hemotoxin, <i>n</i>	[علوم پزشکی] خون‌زهر، هموتوکسین
haemotroph	hemotroph, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خون‌پرور
haemotrophic	hemotrophic, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خون‌پرورهای
haemotrophy	hemotrophy, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خون‌پروری
hand luggage	hand baggage, <i>n</i>	[عمومی] بار دستی، بار سبک
harbour	harbor, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] بندرگاه*، پناهگاه، لنگرگاه، مخفیگاه، ناوپناه
harbour control tower	harbor control tower	[حمل‌ونقل] برج مراقبت بندر
harbour dues	harbor dues	[حمل‌ونقل] عوارض بندرگاهی*
harbour master	harbor master, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] رئیس بندرگاه، مسئول بندر
hard labour	hard labor, <i>n</i>	[عمومی] زندان با اعمال شاقه
haulier	hauler, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] شرکت حمل‌ونقل، (شخص) کامیون‌دار

BrE	AmE	معادل فارسی
health center	health centre, <i>n</i>	[علوم پزشکی] بهداشتی، درمانگاه
heating	heat, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] سیستم حرارتی، گرم‌سازی
hectogramme	hectogram, <i>n</i>	[فیزیک] صدگرم
hectolitre	hectoliter, <i>n</i>	[فیزیک] صدلیتر
hectometre	hectometer, <i>n</i>	[فیزیک] صدمتر
highly strung	high- strung, <i>adj</i>	[عمومی] تندمزاج، عصبی
holdall (hold-all)	hold all, <i>n</i>	[عمومی] ساک دستی
homoeopath	homeopath, <i>n</i>	[علوم پزشکی] جوردرمانگر، متخصص هومئوپاتی، مشابه‌درمانگر، همسان‌درمانگر*، هومئوپات
homoeopathy	homeopathy, <i>n</i>	[علوم پزشکی] جوردرمانی، درمان به مثل، مشابه‌درمانی، همسان‌درمانی*، هموپاتی، هومیوپاتی
homoeostasis	homeostasis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] تعادل درونی، ثبات درونی، هم‌ایستایی، هومئوستاز
homoeostatic	homeostatic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] هم‌ایستا
homologue	homolog, <i>n</i>	[عمومی] همتا، هم‌زنجیره، هم‌ساخت، هم‌نماد
honour	honor, <i>n, vt</i>	[عمومی] آبرو، آوازه، افتخار، بلندآوازی، بهنامی، پاکدامنی، تجلیل کردن
honourable	honorable, <i>adj</i>	[عمومی] آبرومند، شرافتمند، شریف، محترم

BrE	AmE	معادل فارسی
hosteller	hosteler, <i>n</i>	[عمومی] اسب‌بان، چاروادار، مسافرخانه‌چی، مهتر، [فنی و مهندسی] مکانیک کامیون و لوکوموتیو
hot flush	hot flash, <i>n</i>	[علوم پزشکی] (احساس) گرگرفتگی
humour	humor, <i>n</i>	[عمومی] خصلت، خلط (هر یک از اخلاط چهارگانه بلغم، خون، سودا و صفرا)، خو، طبع
humourless	humorless, <i>adj</i>	[عمومی] جدی، خشک
hyperaemia	hyperemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرخونی، خون‌انباشت، خون‌انباشتگی
hyperaesthesia	hyperesthesia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرسوهمندی
hyperaminoacidaemia	hyperaminoacidemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرآمینواسیدخونی
hyperammonaemia	hyperammonemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرآمونیاخونی، پرآمونیاک‌خونی
hyperargininaemia	hyperargininemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرآرژنین‌خونی
hyperbilirubinaemia	hyperbilirubinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پربیلی‌روبین‌خونی
hypercalcaemia	hypercalcemia	[علوم پزشکی] پرکلسیم‌خونی، هیپرکلسمی
hyperchylomicronaemia	hyperchylomicronemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرشیلومیکرون‌خونی
hyperglycaemia	hyperglycemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرقندخونی، پرقندی خون، هیپرگلیسمی

BrE	AmE	معادل فارسی
hyperglycinaemia	hyperglycinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرگلیسین خونی
hyperinsulinaemia	hyperinsulinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرانسولین خونی
hyperkalaemia	hyperkalemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرپتاسیم خونی، هیپرکالمی
hyperketonaemia	hyperketonemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] ستن خونی، کتون خونی
hyperlipaemia	hyperlipemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرچربی خونی، پرلیپیدخونی
hyperlipoproteinaemia	hyperlipoproteinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرلیپوپروتئین خونی
hypermagnesaemia	hypermagnesemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرمنیزیم خونی
hypermethioninaemia	hypermethioninemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرمتیونین خونی
hypernatraemia	hypernatremia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرسدیم خونی، فزونى سدیم خون، هیپرناترمی
hyperphenylalaninaemia	hyperphenylalaninemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرفنیل آلانین خونی
hyperphosphataemia	hyperphosphatemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرفسفات خونی
hyperproteinaemia	hyperproteinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرپروتئین خونی
hypertriglyceridaemia	hypertriglyceridemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پرتری گلیسریدخونی
hyperuricaemia	hyperuricemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پراورات خونی

BrE	AmE	معادل فارسی
hypnopaedia	hypnopedia, <i>n</i>	[عمومی] یادگیری در حال خواب، یادگیری در حال خواب مصنوعی
hypoalbuminaemia	hypoalbuminemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌آلبومین‌خونی
hypocalcaemia	hypocalcemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌کلسیم‌خونی، هیپوکلسمی
hypocholesterolaemia	hypocholesterolemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌کلسترول‌خونی
hypocupraemia	hypocupremia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌مس‌خونی
hypogammaglobulin aemia	hypogammaglobulinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌گاماگلوبولین‌خونی
hypoglycaemia	hypoglycemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌قندخونی، کم‌قندی خون، هیپوگلیسمی
hypokalaemia	hypokalemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌پتاسیم‌خونی، هیپوکالمی
hypolipaemia	hypolipemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌چربی‌خونی، کم‌لیپیدخونی
hypolipoproteinaemia	hypolipoproteinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌لیپوپروتئین‌خونی
hypomagnesaemia	hypomagnesemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌منیزیم‌خونی
hyponatraemia	hyponatremia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌سدیم‌خونی، هیپوناترمی
hypophosphataemia	hypophosphatemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌فسفات‌خونی

BrE	AmE	معادل فارسی
hypoproteinaemia	hypoproteinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌پروتئین خونی
hypoprothrombinaemia	hypoprothrombinemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌پروترومبین خونی
hypovolaemia	hypovolemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌حجم خونی
hypoxaemia	hypoxemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] کم‌اکسیژن خونی، هیپوکسمی
iced water	ice water, <i>n</i>	[عمومی] آب یخ
ill humour	ill humor, <i>n</i>	[عمومی] بداخلاقی، بدخلقی
ill-humoured	ill-humored, <i>adj</i>	[عمومی] بداخلاق، بدخلق، عبوس
inflexion	inflection, <i>n</i>	[ریاضی] تغییر انحنا، عطف، [زبان‌شناسی] ادات صرف، پایانه صرفی، تصریف، صرف، صورت صرف شده، وند تصریفی، [عمومی] آهنگ کلام، انحنا، تغییر آهنگ کلام، خم کردن، خمیدگی، کجی
inflexional morpheme	inflectional morpheme, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] تکواژ تصریفی *
ingrowing	ingrown, <i>adj</i>	[عمومی] [مو، ناخن] زیرپوستی
injection moulding	injection molding, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] تزریقی، ریخته‌گری تزریقی، قالب‌گیری، قالب‌گیری درجهشی
insanitary	unsanitary, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] آلوده، غیربهداشتی، ناسالم
instal	install, <i>vt</i>	[عمومی] برپا کردن، بر کرسی [صدارت یا استادی یا ریاست] نشاندن، به شغلی گماشتن، قرار دادن، کار گذاشتن، گماردن، مستقر کردن، منصوب کردن، نصب کردن

BrE	AmE	معادل فارسی
instalment	installment, <i>n</i>	[اقتصاد] قسط، [عمومی] [داستان، سریال] قسمت، بخش
instalment plan	installment plan, <i>n</i>	[اقتصاد] خرید اقساطی، خرید قسطی
instil	instill, <i>vt</i>	[عمومی] [در فکر کسی] جایگزین کردن، چکاندن، (به تدریج) نیشناندن
iron-grey	iron-gray, <i>adj, n</i>	[عمومی] [رنگ] سُربی، سُربی
ischaemia	ischemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] ایسکمی، خون‌بست، خون‌کاستی
jemmy	jimmy, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] دیلم
jewelled	jeweled, <i>adj</i>	[عمومی] [ساعت] سنگ‌دار، جواهرنشان، مرصع، نگین‌دار
jeweller	jeweler, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] جواهرساز، جواهرفروش، ساعت‌ساز، ساعت‌فروش
jewellery	jewelry, <i>n</i>	[عمومی] [جواهرات، جواهرآلات، زیورها]
Joe public	John Q. public, <i>n</i>	[عمومی] [عامیانه] شهروند عادی، آدم معمولی
Jr (Jnr) ⁽¹⁾	Jr.	[عمومی] [جونیور، کوچک، کوچکتر]

BrE	AmE	معادل فارسی
judgement	judgment, <i>n</i>	[حقوق] تصدیق، حکم دادگاه، حکم قاضی، دادرسی، رأی دادگاه، قضاوت، [عمومی] جزا، عقیده، قوّه تشخیص، مشیت الهی، مکافات، نظر، [ورزش] داوری
judgement(s) on religious	judgment(s) on religious, <i>n</i>	[حقوق] فتاوا
judgemental	judgmental, <i>adj</i>	[حقوق] دادرسانه، داورانه، قضاوتی
kerb	curb, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] جدول*، لبه جدول، لبه جوی کنار خیابان
kerbstone	curbstone, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] سنگ (یا بلوک سیمانی) جدول خیابان
ketchup	catsup, <i>n</i>	[علوم غذایی] کچاپ (رب گوجه‌فرنگی دارای پیاز و نمک و شکر و ادویه)
ketonaemia	ketonemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] ستن‌خونی، کتون‌خونی
kidnapper	kidnaper, <i>n</i>	[حقوق] آدم‌ربا
kilogramme	kilogram, <i>n</i>	[فیزیک] کیلوگرم، هزارگرم
kilometre	kilometer, <i>n</i>	[فیزیک] کیلومتر، هزارمتر
kindergartener	kindergartner, <i>n</i>	[عمومی] (بچه) کودکستانی
knowall (know-all)	know all, <i>n</i>	[عمومی] (به طعنه، محاوره) عقل کل، علامه دهر
labeller	labeler, <i>n</i>	[عمومی] برچسب‌گذار
labour	labor, <i>n</i>	[علوم پزشکی] زایمان، وضع حمل، [علوم سیاسی] (با L بزرگ) حزب کارگر، [عمومی] کار، کارگر، نیروی کار

BrE	AmE	معادل فارسی
labour agreement	labor agreement, <i>n</i>	[اقتصاد] موافقتنامه کار
labour and wage plan	labor and wage plan	[اقتصاد] برنامه کار و مزد
labour aristocracy	labor aristocracy, <i>n</i>	[علوم سیاسی] اشرافیت کارگری
labour augmenting	labor augmenting, <i>n</i>	[اقتصاد] کارافزا، کارگستر
labour camp	labor camp	[عمومی] اردوگاه کار اجباری
labour capital ratio	labor capital ratio	[اقتصاد] نسبت کار به سرمایه
labour confederation	labor confederation, <i>n</i>	[علوم سیاسی] کنفدراسیون کارگری
labour day	labor day, <i>n</i>	[عمومی] روز کارگر (در بریتانیا اول ماه مه، در آمریکا اولین دوشنبه سپتامبر)
labour force	labor force, <i>n</i>	[عمومی] نیروی کار
labour intensive	labor intensive, <i>n</i>	[اقتصاد] پرنیاز به کار، کاربر *
labour laws	labor laws, <i>npl</i>	[حقوق] قوانین کار
labour market	labor market, <i>n</i>	[اقتصاد] بازار کار
labour movement	labor movement, <i>n</i>	[علوم سیاسی] جنبش کارگری، نهضت کارگری
labour power	labor power	[اقتصاد] نیروی کار
labour saving	labor saving	[اقتصاد] کاراندوز
labour union	labor union	[علوم سیاسی] اتحادیه کارگری
laboured	labored, <i>adj</i>	[عمومی] (تنفس) سخت، (سبک نوشته) تصنعی، پیچیده، سنگین، مصنوع، مغلق

BrE	AmE	معادل فارسی
labourer	laborer, <i>n</i>	[عمومی] زحمتکش، عمله، فعله، کارگر
labouring	laboring, <i>adj</i>	[عمومی] بیگاری، کار شاق، کار طاقت‌فرسا
labourite	laborite, <i>n</i>	[علوم سیاسی] عضو حزب کارگری، هوادار حزب کارگر
lacklustre	lackluster, <i>adj</i>	[عمومی] (برنامه، اجرا) بی‌روح، بی‌حال، (چشم) بی‌فروغ، بی‌نور
laevulinic acid	levulinic acid, <i>n</i>	[شیمی، علوم پزشکی] لوولینیک اسید
largesse	largess, <i>n</i>	[عمومی] انعام، بخشش، صدقه، عطیه، گشاده‌دستی
lasagne	lasagna, <i>n</i>	[علوم غذایی] خوراک لازانیا، لازانیا
leadpollution	lead pollution	[عمومی] آلودگی سرب
leaf mould	leaf mold, <i>n</i>	[کشاورزی] خاک‌برگ
lecture theatre	lecture theater, <i>n</i>	[عمومی] سالن سخنرانی
legpull	leg pull, <i>n</i>	[عمومی] شوخی
leukaemia	leukemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] لوسمی
leveller	leveler, <i>n</i>	[علوم سیاسی] طرفدار برابری، مساوات‌طلب، نابرابری‌ستیز
libeller	libeler, <i>n</i>	[عمومی] چفته‌گر، مفت‌ری

BrE	AmE	معادل فارسی
libellous	libelous, <i>adj</i>	[عمومی] افتراآمیز، اهل تهمت و افترا، پیغاره‌آمیز، تهمت‌آمیز، چفته‌آمیز، چفته‌گر، فحاش، هرزه‌دهان
licence	license, <i>n</i>	[عمومی] آزادی، اجازه، اختیار، امتیاز، بی‌بندوباری، پروانه، جواز، گواهی‌نامه (رانندگی)
life's work	life work, <i>n</i>	[عمومی] ثمره زندگی، ثمره عمر، حاصل عمر، کار دائمی، کار مادام‌العمر، کار همیشگی
light-coloured	light-colored, <i>adj</i>	[عمومی] روشن
likeable	likable, <i>adj</i>	[عمومی] (آهنگ و غیره) دلپذیر، دوست‌داشتنی، مطبوع
lipaemia	lipemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] چرب‌خونی، لیپیدخونی
liquorice	licorice, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] شیرین‌بیان (گونه Glycyrrhiza glabra)
litre	liter, <i>n</i>	[فیزیک] لیتر
liveability	livability, <i>n</i>	[عمومی] سکنی‌پذیری
liveable	livable, <i>adj</i>	[عمومی] تاب‌آوردنی، تحمل‌پذیر، زیست‌پذیر، سکنی‌پذیر، قابل سکنی
local colour	local color, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] (ادبیات) رنگ محلی، صبغه محلی
lodgement	lodgment, <i>n</i>	[عمومی] اتاق کرایه‌ای، خانه کرایه‌ای، کرایه‌داری، کرایه‌نشینی

BrE	AmE	معادل فارسی
lour	lower, <i>n, vi</i>	[عمومی] اخم و تخم کردن، بد اخمی کردن، بُق کردن، نگاه اخم‌آلود، نگاه تهدیدآمیز
louring	lowering, <i>adj</i>	[عمومی] اخم‌آلود، پراخم و تخم، تاریک و گرفته، تیره و آمادۀ طوفان
louvre	louver, <i>n</i>	[عمومی] پنجرۀ کرکره‌ای، دریچه کرکره‌ای، هواکش کرکره‌ای
Lt ⁽¹⁾	Lt.	[علوم نظامی] ستوان، ناوبان یکم
luggage van	buggage car, <i>n</i>	[حمل و نقل] واگن بار
lupin	lupine, <i>n</i>	[گیاه‌شناسی] ترمس، لوبیاگرگی
lustre	luster, <i>n</i>	[عمومی] جلا، لوستر، نورافشان *
MA ⁽²⁾	M.A.	[عمومی] (درجۀ) کارشناسی ارشد علوم انسانی، کارشناس ارشد علوم انسانی
macaroni cheese	macaroni and cheese, <i>n</i>	[علوم غذایی] ماکارونی با سس پنیر
maestri	maestros, <i>n</i>	[هنر] (جمع) استاد موسیقی
mahjong	mahjongg, <i>n</i>	[عمومی] (بازی) ماجانگ (نوعی بازی چینی شبیه به شطرنج)
maid of honour	maid of honor, <i>n</i>	[عمومی] ساقدوش عروس، ندیمه

1. Lieutenant

2. Master of Arts

BrE	AmE	معادل فارسی
malodourous	malodorous, <i>adj</i>	[عمومی] بدبو، عفن، متعفن
manhour (man-hour)	man hour, <i>n</i>	[عمومی] (یک) ساعت کار
manoeuvrable	maneuverable, <i>adj</i>	[عمومی] قابل مانور، مانوردادنی
manoeuvre	maneuver, <i>n</i>	[حمل و نقل] تنظیم*، [علوم نظامی] ترفند، جنگ آزمون، رزمایش، مانور، مشق نظامی، نمایش رزمی
manoeuvrability	maneuverability, <i>n</i>	[عمومی] قابلیت مانور، مانورپذیری
manoeuvrer	maneuverer, <i>n</i>	[عمومی] ترفندباز، مانوردهنده
manoeuvring	maneuvering, <i>n</i>	[عمومی] ترفند، شگرد
marriage licence	marriage license, <i>n</i>	[عمومی] اجازه ازدواج
marvellous	marvelous, <i>adj</i>	[عمومی] اعجاب‌آور، حیرت‌انگیز، شگرف، شگفت‌انگیز، معجزه‌آسا، موجب شگفتی و تحسین
massage parlour	massage parlor, <i>n</i>	[عمومی] عشرت‌خانه، عشرتکده
matron of honour	matron of honor, <i>n</i>	[عمومی] بانوی ساقدوش
matt	mat, <i>adj</i>	[عمومی] (رنگ، سطح) مات، بی‌جلا
meagre	meager, <i>adj</i>	[عمومی] پوست و استخوان، لاغر، نابسنده، نحیف، نزار، ناکافی
medallist	medalist, <i>n</i>	[ورزش] صاحب مدال، صاحب نشان
mediaeval	medieval, <i>adj</i>	[علوم سیاسی] قرون وسطایی، میان‌دورانی

BrE	AmE	معادل فارسی
mediaevalism	medievalism, <i>n</i>	[علوم سیاسی] تفکر قرون وسطایی، روحیه قرون وسطایی، گرایش به قرون وسطی
mediaevalist	medievalist, <i>n</i>	[علوم سیاسی] قرون وسطا شناس، متخصص قرون وسطی، میان دوران شناس
Messre ⁽¹⁾	Messrs.	[عمومی] آقایان
metalled	metaled	[حمل و نقل] (جاده) سنگ ریزی شده
methaemoglobin	methemoglobin, <i>n</i>	[علوم پزشکی] متهموگلوبین
metoestrus	metestrus, <i>n</i>	[زیست شناسی، کشاورزی] میان فحلی، میان ورتاکی
metre	meter, <i>n</i>	[فیزیک] متر
Mgr ⁽²⁾	Mgr.	[عمومی] (مذهب) عالی جناب
miaow (meow)	meow, <i>n, vi</i>	[عمومی] صدای مرغ نوروزی، میو کردن، میومیو، میومیو کردن
microfibre	microfiber, <i>n</i>	[عمومی] ریز رشته
micrometre	micrometer, <i>n</i>	[فیزیک] ریزسنج، میکرومتر
Midsummer's Day	Midsummer Day, <i>n</i>	[عمومی] عید سن ژان، عید یحیی (= ۲۴ ژوئن)
millilitre	milliliter, <i>n</i>	[فیزیک] میلی لیتر

1. Used as the plural of "Mr"

2. Monsignor

BrE	AmE	معادل فارسی
millimetre	millimeter, <i>n</i>	[فیزیک] میلی‌متر
misbehaviour	misbehavior, <i>n</i>	[عمومی] بدرفتاری، رفتار بد، سوء رفتار
misdemeanour	misdemeanor, <i>n</i>	[حقوق] بزه، تخلف، جنحه
misjudgement	misjudgment, <i>n</i>	[حقوق] داوری غلط
mitre	miter, <i>n, vt</i>	[فنی و مهندسی] (نجاری) اتصال فارسی، پیوند فارسی، پیوند زدن، پیوند ۴۵ درجه، فارسی به هم وصل کردن
modeller	modeler, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] مدل‌ساز، نمونه‌ساز
modelling	modeling, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] طراحی، مدل‌سازی، نمونه‌سازی
mollusc	mollusk, <i>n</i>	[جانورشناسی] نرم‌تن
monoecious	monecious, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی] تک‌پایه، نر- ماده
monologue	monolog, <i>n</i>	[هنر] تک‌گویی
Moselle	Mosel, <i>n</i>	[عمومی] شراب موزل
mould	mold, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] کپک، کفک، [فنی و مهندسی] قالب*، [کشاورزی] خاک کشاورزی، خاک گلدانی
mould board	mold board, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] زیرقالب
mould cavity	mold cavity	[فنی و مهندسی] کاواک قالب*، محفظه قالب
mould release agent	mold release agent	[فنی و مهندسی] عامل رهاکننده قالب

BrE	AmE	معادل فارسی
mouldable	moldable, <i>adj</i>	[فنى و مهندسى] شكل دادنى، قالب‌پذير
moulder	molder, <i>n</i>	[فنى و مهندسى] شكل دهنده، قالب‌گير *
moulding	molding	[فنى و مهندسى] قالب‌گيرى *، [هنر] برجسته‌كارى، گچبرى، منبت‌كارى
mouldy	moldy, <i>adj</i>	[زيست‌شناسى، علوم غذايى] كپك‌زده، كپك‌گرفته
moult	molt, <i>n, vi, vt</i>	[زيست‌شناسى] پريختن، پرريزى، پوست‌انداختن، پوست‌اندازى، تولك، تولك‌رفتن، شاخ‌انداختن، شاخ‌ريزى، مورىختن
moustache	mustache, <i>n</i>	[زيست‌شناسى] (در جانوران) سبيل، موى دور دهان
moustached	mustached, <i>adj</i>	[عمومى] سبيلو
Mr ⁽¹⁾	Mr.	[عمومى] آقا، آقاى
Mrs ⁽²⁾	Mrs.	[عمومى] خانم
MSc ⁽³⁾	MSc.	[عمومى] (درجۀ) كارشناسى ارشد، كارشناس ارشد
Mt ⁽⁴⁾	Mt.	[عمومى] كوه
multicoloured	multicolored, <i>adj</i>	[عمومى] چندرنگ، چندرنگه

1. Mister

2. Mistress

3. Master of Science

4. Mount

BrE	AmE	معادل فارسی
mum	mom, <i>n</i>	[عمومی] مادر، مام
mummy	mommy (momma), <i>n</i>	[عمومی] مامان
mummy's boy	mama's boy, <i>n</i>	[عمومی] بچه‌ننه، پسر یا مردی که شدیداً به مادرش وابسته باشد
naivety	naivete, <i>n</i>	[عمومی] زودباوری، ساده‌دلی، ساده‌لوحی، کودک‌واری
nanometre	nanometer, <i>n</i>	[فیزیک] نانومتر
neighbour	neighbor, <i>n, adj, vt, vi</i>	[عمومی] مجاور، هم‌پیوسته کردن، هم‌جوار، هم‌دیوار، همسایه، همسایه بودن (کردن)، هم‌مرز، هم‌مرز بودن (کردن)
neighbourhood	neighborhood, <i>n</i>	[عمومی] اهل محل، دوست‌داری، روابط حسنه، مجاورت، همسایگی
neighbourhood of a point	neighborhood of a point	[ریاضی] همسایگی نقطه
neighbourhood system	neighborhood system, <i>n</i>	[ریاضی] دستگاه همسایگی‌ها
neighbourhood watch	neighborhood watch, <i>n</i>	[عمومی] مراقبت از محله، نگهبان محلی
neighbouring	neighboring, <i>adj</i>	[عمومی] مجاور، همسایه
neighbourliness	neighborliness, <i>n</i>	[عمومی] پرمهری، رفتار دوستانه، رفتار گرم، رفتار محبت‌آمیز
neighbourly	neighborly, <i>adj</i>	[عمومی] دوستانه، مهر‌آمیز، همسایه‌وار

BrE	AmE	معادل فارسی
neo-classical	neoclassical, <i>adj</i>	[عمومی] نئوکلاسیک
nerve centre	nerve center, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] مرکز عصبی
neurone	neuron, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] پی‌یاخته، سلول عصبی، نورون، یاخته عصبی
nightwatch (night-watch)	night watch, <i>n</i>	[عمومی] کشیک شب، نگهبان شب، نگهبانی شب
nitre	niter, <i>n</i>	[شیمی] شوره، نیتрат پتاسیم، نیترات سدیم
nitroglycerine	nitroglycerin, <i>n</i>	[شیمی] نیتروگلیسرین
noddle	noodle, <i>n</i>	[عمومی] (محاوره) کله
notepaper	note paper, <i>n</i>	[عمومی] کاغذ نامه‌نگاری، کاغذ یادداشت
nought	naught, <i>n</i>	[عمومی] صفر، هیچ، هیچ‌چیز
noviciate	novitiate, <i>n</i>	[عمومی] تازه‌کاری، دوران نوآموزی، خامدستی، خوابگاه بچه‌ها، مبتدی، نوآموز، نوآموزی
nurseling	nursling, <i>n</i>	[علوم پزشکی] شیرخواره، کودک شیرخوار
obligato	obligato, <i>n</i>	[هنر] اُbligاتو
ochre	ocher, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] اُخرا، گل اُخرا، [عمومی] (رنگ) اُخرایبی، زرد تیره

BrE	AmE	معادل فارسی
odour	odor, <i>n</i>	[عمومی] بو (از smell قوی‌تر است)، بوی تند، رایحه
odourless	odorless, <i>adj</i>	[عمومی] بی‌بو
oecologic	ecologic, <i>adj</i>	[زمین‌شناسی، زیست‌شناسی] بوم‌شناختی، زیست‌بوم‌شناختی
oecological	ecological, <i>adj</i>	[زمین‌شناسی، زیست‌شناسی] بوم‌شناختی، زیست‌بوم‌شناختی
oecologist	ecologist, <i>n</i>	[زمین‌شناسی، زیست‌شناسی] بوم‌شناس، زیست‌بوم‌شناس
oecology	ecology, <i>n</i>	[زمین‌شناسی، زیست‌شناسی] اکولوژی، بوم‌شناسی، زیست‌بوم‌شناسی
oecumenical	ecumenical, <i>adj</i>	[علوم سیاسی] جامع (به‌ویژه در مورد کلیسا)، جهانی، فراگیر، وابسته به وحدت‌گرایی مسیحی، وابسته به همبستگی فرقه‌های گوناگون مسیحی، همگانی
oecumenicalism	ecumenicalism, <i>n</i>	[علوم سیاسی] وحدت‌گرایی کلیسایی، وحدت‌گرایی مسیحی
oecumenicism	ecumenicism, <i>n</i>	[علوم سیاسی] وحدت‌گرایی کلیسایی، هم‌پیوندگرایی مذهبی
oecumenism	ecumenism, <i>n</i>	[علوم سیاسی] وحدت‌گرایی کلیسایی، هم‌پیوندگرایی مذهبی
oecumenist	ecumenist, <i>n</i>	[علوم سیاسی] طرفدار وحدت‌گرایی مذهبی
oedema	edema, <i>n</i>	[علوم پزشکی] ادم، خیز

BrE	AmE	معادل فارسی
oedematous	edematous, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] ادمایی، خیزدار
oenologist	enologist, <i>adj</i>	[عمومی] شراب‌شناس
oenology	enology, <i>n</i>	[عمومی] شراب‌شناسی
oesophageal	esophageal, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] سرخ‌نایی، مِروى
oesophagitis	esophagitis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] التهاب مری، مری‌آماس*
oesophagoscope	esophagoscope, <i>n</i>	[علوم پزشکی] مری‌بین
oesophagus	esophagus, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] سرخ‌نای، مری
oestrogen	estrogen, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] استروژن، ورتاک‌زا
oestrogenic	estrogenic, <i>adj</i>	[علوم پزشکی] استروژنی
oestrus	estrus, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، کشاورزی] دورهٔ گشن‌شدگی، فحلی، گشن‌شدگی، ورتاکی
off-centre	off-center, <i>adj</i>	[عمومی] کج، مرکز‌خاموش، یکوری، [فنی و مهندسی] (چرخ و غیره) لنگردار
off-centre visual field	off-center visual field	[زیست‌شناسی] میدان بینایی مرکز‌خاموش
off-colour	off-color, <i>adj</i>	[عمومی] (شخص) دمغ، کثیف (داستان)، کج‌خلقی، مبتذل

BrE	AmE	معادل فارسی
offence	offense, <i>n</i>	[عمومی] تاختگی، تازش، تازشگر، تجاوز، تخطی، تخلف، تقصیر، تک، دلخوری، رنجش، رنجیدگی، سربیشی (از قانون یا اصول اخلاقی)، حمله، گناه، متجاوزگر، مهاجم، ناخشنودسازی، ناخشنودی، هجوم، [ورزش] تیم حمله، خط حمله، گروه حمله
oil-colour	oil-color, <i>n</i>	[هنر] رنگ روغن
omelette	omelet, <i>n</i>	[علوم غذایی] املت، خاگینه
on-centre visual field	on-center visual field	[زیست‌شناسی] میدان بینایی مرکز روشن
optical fibre	optical fiber, <i>n</i>	[فیزیک] فیبر نوری
organdie	organdy, <i>n</i>	[عمومی] (پارچه) ارگاندی
orthopaedics	orthopedics, <i>n</i>	[علوم پزشکی] ارتاپزشکی، ارتوپدی، استخوان‌پزشکی، شکسته‌بندی، علم جراحی استخوان
outmanoeuvre	outmaneuver, <i>vt</i>	[عمومی] برتری یافتن بر، پیش افتادن از، گوی سبقت بردن از
outwards	outward, <i>adv</i>	[عمومی] آشکارا، به خارج، به طرف بیرون، رو به بیرون، رو به خارج
overheads	overhead, <i>n</i>	[اقتصاد] مخارج عمومی، هزینه‌های ثابت، هزینه‌های جاری
overlong	overly long, <i>adj</i>	[عمومی] خیلی بلند
paean	pean, <i>n</i>	[هنر] سرود، سرود پیروزی، سرود سپاس، سرود ستایش، سرود شکرگزاری

معادل فارسی	AmE	BrE
[روان‌شناسی] آموزش روش‌های آموزش، آموزش و پرورش، آموزگاری، تدریس، تعلیم و تربیت، معلمی	pedagogy, <i>n</i>	paedagogy
[حقوق] بچه‌باز، شاهدباز، لواط‌کار	pederast, <i>n</i>	paederast
[حقوق] بچه‌بازی، لواط	pederasty, <i>n</i>	paederasty
[علوم پزشکی] پزشک اطفال، پزشک کودکان، کودک‌پزشک، متخصص اطفال	pediatrician, <i>n</i>	paediatrician
[علوم پزشکی] پزشکی اطفال، پزشکی کودکان، طب اطفال، کودک‌پزشکی	pediatrics, <i>n</i>	paediatrics
[حقوق] بچه‌باز، شاهدباز، غلام‌باره، لواط‌کار	pedophile, <i>n</i>	paedophile
[روان‌شناسی] شاهدبازی، غلام‌بارگی، میل جنسی به کودکان	pedophilia, <i>n</i>	paedophilia
[گیاه‌شناسی] نوعی کلم چینی	bok choy	Pak choi
[زمین‌شناسی] دیرینه‌عرض، دیرینه‌عرض مغناطیسی	paleoatitute, <i>n</i>	palaeoatitute
[زمین‌شناسی] پارینه بوکسیت، دیرینه بوکسیت	paleobauxite, <i>n</i>	palaeobauxite
[گیاه‌شناسی] دیرین گیاه‌شناسی	paleobotany, <i>n</i>	palaeobotany
[زمین‌شناسی] دوران پالئوسین، دیرین پدید، دیرین‌گاه	paleocene, <i>n</i>	palaeocene
[زمین‌شناسی] پارینه‌اقلیم، دیرین اقلیم، دیرینه‌اقلیم	paleoclimate, <i>n</i>	palaeoclimate

BrE	AmE	معادل فارسی
palaeoclimatology	paleoclimatology, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌آب و هواشناسی، دیرین‌اقلیم‌شناسی، دیرینه‌اقلیم‌شناسی
palaeoenvironment	paleoenvironment, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرینه‌زیست‌محیطی
palaeogeography	paleogeography, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌گیتاشناسی، دیرینه‌جغرافیا، جغرافیای دیرین
palaeographer	paleographer, <i>n</i>	[باستان‌شناسی] کتیبه‌شناس، کهن‌خط‌شناس، نوشته‌شناس
palaeographic	paleographic, <i>adj</i>	[باستان‌شناسی] کتیبه‌شناختی، کهن‌خط‌شناختی، نوشته‌شناختی
palaeographical	paleographical, <i>adj</i>	[باستان‌شناسی] کتیبه‌شناختی، کهن‌خط‌شناختی، نوشته‌شناختی
palaeography	paleography, <i>n</i>	[باستان‌شناسی] کتیبه‌شناسی، کهن‌خط‌شناسی، نوشته‌شناسی
palaeo-lake	paleo-lake, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرینه‌دریاچه
palaeolith	paleolith, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] پارینه‌سنگ
palaeolithic	paleolithic, <i>adj</i>	[زمین‌شناسی] پارینه‌سنگی، پالئولیتیک، حجر قدیم، دیرینه‌سنگی
palaeolithic age	paleolithic age, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] عصر پارینه‌سنگی، عصر دیرینه‌سنگی
palaeolongitude	paleolongitude, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرینه‌طول جغرافیایی

BrE	AmE	معادل فارسی
Palaeomagnetic pole	Paleomagnetic pole, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] قطب دیرینه‌مغناطیسی
palaeomagnetism	paleomagnetism, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌کشش‌شناسی، دیرین‌مغناطیس، دیرینه‌مغناطیس *
palaeontologic	paleontologic, <i>adj</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌شناختی، دیرینه‌شناختی *
palaeontological	paleontological, <i>adj</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌شناختی، دیرینه‌شناختی
palaeontologist	paleontologist, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌شناس، دیرینه‌شناس *
palaeontology	paleontology, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرین‌شناسی، دیرینه‌شناسی *
palaeoslope	paleoslope, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] پارینه‌شیب، دیرینه‌شیب
palaeosol	paleosol, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] پالئوسول، دیرین‌خاک، دیرینه‌خاک
palaeovirus	paleovirus, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] دیرین‌ویروس، دیرین‌ویش
palaeoweatherin	paleoweatherin, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] دیرینه‌هوازگی
Palaeozoic	Paleozoic, <i>adj</i>	[زمین‌شناسی] دوران پالئوزوئیک، دوران دیرینه‌زیستی، دیرین‌زیوی
palaeozoology	paleozoology, <i>n</i>	[جانورشناسی] دیرین‌جانورشناسی

معادل فارسی	AmE	BrE
[ورزش] زورخانه، کشتی‌گیرخانه، ورزشگاه	palestra, <i>n</i>	palaestra
[هنر] پان‌پایپ، پان‌فلوت، نای صدزبان	panpipe, <i>n</i>	pan pipes
[عمومی] سیگار برگ قلمی، سیگار برگ مدادی	panatela, <i>n</i>	panatella
[فنی و مهندسی] قاب‌بندی نشده	paneled, <i>adj</i>	panelled
[فنی و مهندسی] چوب قاب‌بندی، (دیوار، سقف) قاب‌بندی	paneling, <i>n</i>	panelling
[عمومی] اهل میزگرد، عضو میزگرد، عضو هیأت مشاوران	panelist, <i>n</i>	panellist
[عمومی] روزنامه‌رسانی، محدوده روزنامه‌رسانی	paper route, <i>n</i>	paper round
[علوم پزشکی] پراکافت کردن، پراکافتن، فلج کردن	paralyze, <i>vt</i>	paralyse
[عمومی] اتاق پذیرایی، اتاق مذاکره، اتاق مهمانی، اتاق نشیمن	parlor, <i>n</i>	parlour
[فنی و مهندسی] آسفالت‌کننده، روکش‌کننده جاده، سنگفرش‌کننده	pavior, <i>n</i>	paviour
[عمومی] (محاوره) رنجور، لاغر، مریض‌احوال، ناخوش، نحیف، نزار	peaked, <i>adj</i>	peaky

BrE	AmE	معادل فارسی
pedagogue	pedagog, <i>n</i>	[روان‌شناسی] معلم (با تداعی کمی منفی، معلم ملانقطی یا از نظر تفکر یکدنده و قشری)
pedlar	peddler, <i>n</i>	[عمومی] پیلهور، دستفروش، دوره‌گرد، طواف
peelings	peels, <i>npl</i>	[عمومی] آشغال پوست (میوه)
pen-pusher	pencil-pusher, <i>n</i>	[عمومی] (به طعنه، محاوره) میرزابنویس
per cent	percent, <i>n, adv, adj</i>	[عمومی] درصد، درصدی
perinaeal	perineal, <i>adj</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] پیراوازشی، میان‌دوراهی
perinaeum	perineum, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] پیراوازش، میان‌دوراه
peritoneum	peritoneum, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] اندرون‌پوش، روده‌بند، صفاق
pernickety	persnickety, <i>adj</i>	[عمومی] ایرادی، دیرپسند، مشکل‌پسند، وسواسی
pharmacopoeia	pharmacopeia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] راهنمای دارویی کشور
PhD ⁽¹⁾	Ph. D.	[عمومی] درجهٔ دکتری
phial	vial, <i>n</i>	[عمومی] بطری کوچک، ویال
philtre	philter, <i>n</i>	[عمومی] مهردارو، مهرگیا

BrE	AmE	معادل فارسی
phoney	phony	[عمومی] آدم متظاهر، تقلبی، جعلی، خودنما، ریاکار، ساختگی، سالوس، قلبی، وانمودین
phytohaemagglutinin	phytohemagglutinin, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] فیتوهاگلوتینین
piccaninny	pickaninny, <i>n</i>	[عمومی] (برای توهین) غلام سیاه
pickaxe	pickax, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] کلنگ
pigmy	pygmy, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] ریزه، کم‌رشد، کوتوله، کوتاه‌قد
pigmyism	pygmyism, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] کوتولگی، کوتاه‌قدی
pitta	pita, <i>n</i>	[عمومی] نان یونانی
plonk	plunk, <i>n, vi, vt</i>	[عمومی] افکندن، انداختن، تالاپ، تلپ، صدای تالاپ یا قلب کردن، ضربه سخت، ونگ‌ونگ کردن، [هنر] مضراب کشیدن
plough	plow, <i>n</i>	[کشاورزی] خیش، گاواهن
ploughman	plowman, <i>n</i>	[کشاورزی] (کارگر) شخم‌زن، شخم‌کار
ploughshare	plowshare, <i>n</i>	[کشاورزی] تیغه خیش، تیغه گاواهن
PMS (PMT) ⁽¹⁾	PMT	[علوم پزشکی] نشانگان (تنش) پیش‌قاعدگی

1. Premenstrual syndrome (tension)

BrE	AmE	معادل فارسی
podgy	pudgy, <i>adj</i>	[عمومی] چاق و قد کوتاه، خپل، خپله
poenological	penological, <i>adj</i>	[حقوق] کیفرشناختی
poenologist	penologist, <i>n</i>	[حقوق] کیفرشناس
poenology	penology, <i>n</i>	[حقوق] کیفرشناسی
poetic licence	poetic license, <i>n</i>	[عمومی] اختیارات شاعری
polycythaemia	polycythemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پریاخته‌خونی، پلی‌سیتمی
polythene	polyethylene, <i>n</i>	[شیمی] پلی‌اتیلن
pracelling	praceling, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] نواره‌های کرباس، [عمومی] تقسیم و توزیع، حصه‌سازی، سهم‌دادن
practise	practice, <i>vt, vi</i>	[عمومی] به شعائر دینی عمل کردن، تمرین کردن، طبابت کردن، مشق کردن، وکالت کردن
practised	practiced, <i>adj</i>	[عمومی] باتجربه، کارآزموده، کاردریده، ماهر، مجرب، ورزشیده
practising	practicing, <i>adj</i>	[عمومی] (پزشک، وکیل) شاغل، (مسیحی، مسلمان) که به تکالیف دینی خود عمل می‌کند.
pre-ignition	preignition, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] (موتورهای درونسوز) پیش‌احتراق، پیش‌افروزش، پیش‌سوزی
prejudgement	prejudgment, <i>n</i>	[عمومی] پیش‌داوری
pretence	pretense, <i>n</i>	[عمومی] ادعا، بهانه، تزویر، تظاهر، خودستایی، خودنمایی، ریاکاری، سالوس، فراخواست، لاف، مردم‌فریبی

BrE	AmE	معادل فارسی
preterite	preterit, <i>adj, n</i>	[زبان‌شناسی] صیغهٔ ماضی ساده، صیغهٔ ماضی مطلق، (زمان) گذشته، ماضی ساده
primaeval	primeval, <i>adj</i>	[عمومی] آغازین، اولیه، بدوی، پیش از تاریخ، ذاتی، غریزی، فطری، قدیمی، کهن، ماقبل تاریخ
primaeval atmosphere	primeval atmosphere	[زمین‌شناسی] اتمسفر اولیه، جو اولیه
primary colour	primary color	[عمومی] رنگ اصلی
prise	prize, <i>n, vt</i>	[عمومی] (وسیله کردن به زور، گشودن چیزی) اهرم، پشتک، دیلم، (به زور اهرم یا دیلم) باز کردن، جنگاورد، غنیمت
programme	program, <i>n, vt</i>	[عمومی] [تلویزیون، رادیو، تئاتر، آموزش] برنامه، برنامه‌ریزی کردن برای، طرح، طراحی کردن، نقشه
programmer	programer, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] برنامه‌نویس
programming	programing, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] برنامه‌سازی، (کامپیوتر) برنامه‌نویسی، [عمومی] (رادیو، تلویزیون) تنظیم برنامه، برنامه‌ریزی
prologue	prolog, <i>n</i>	[عمومی] پیشگفتار، دیباچه، سرآغاز، مطلع
pro-oestrus	proestrus, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، کشاورزی] پیش‌ورتاکی
propeller	propellor, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] پروانه (کشتی)، ملخ (هواپیما)
pseudo-science	pseudoscience, <i>n</i>	[عمومی] دانش‌نما، دورودانش، علم کاذب

BrE	AmE	معادل فارسی
psychoanalyse	psychoanalyze, <i>vt</i>	[روان‌شناسی، علوم پزشکی] روانکاوی کردن
pt ⁽¹⁾	pt.	[عمومی] (در مسابقه و غیره) امتیاز، (واحد اندازه‌گیری مالیات) پاینت، (در نمایش‌نامه) قسمت
public transport	public transportation, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] وسائط نقلیه عمومی، وسایل نقلیه عمومی
pummelling	pummeling, <i>n</i>	[عمومی] کتک، مشت و مال
punchbag	punching bag, <i>n</i>	[ورزش] کیسه بوکس، کیسه‌شن تمرین
pupillage	pupilage, <i>n</i>	[روان‌شناسی] آموزندگی، تلمذ، شاگردی
pyjama	pajama, <i>adj</i>	[عمومی] پیژامه‌ای
pyjamas	pajamas, <i>n</i>	[عمومی] (از ریشه فارسی پای‌جامه) پیژامه، تنبان، جامه خواب، زیرشلواری
pyorrhoea	pyorrhea	[علوم پزشکی] پیوره
quarreller	quarreler, <i>n</i>	[عمومی] دعوایی، ستیزه‌گر
rac ^{ing} car	race car, <i>n</i>	[ورزش] ماشین مسابقه
raccoon	raccoon, <i>n</i>	[جانورشناسی] راکون
rancour	rancor, <i>n</i>	[عمومی] بدخواهی، بغض، دشمنی دیرینه، کینه، کینه‌توزی

BrE	AmE	معادل فارسی
rateable	ratable, <i>adj</i>	[اقتصاد] مالیات‌بردار، مشمول مالیات، [عمومی] ارزیابی‌پذیر، برآوردپذیر، قابل تخمین، قابل سنجش
raveller	raveler, <i>n</i>	[عمومی] ریش‌ریش‌شونده، ریش‌ریش‌کننده، واچین‌کننده
ravelling	raveling, <i>n</i>	[عمومی] ازهم‌بازشدگی، ریش‌شدگی، وابافته، واچیدگی، واچیده
reception centre	reception center	[عمومی] محل اقامت موقت، مرکز اسکان موقت
reconnoitre	reconnoiter, <i>vi, vt</i>	[عمومی] دیده‌وری کردن، شناسایی، کردن، موقعیت ... را شناسایی کردن، وضعیت ... را شناسایی کردن
reflexion	reflection, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] برگشتگی زبان، [علوم پزشکی] برگشتگی
reflexion crack	reflection crack, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] ترک انعکاسی*
remould	remold, <i>vt, n</i>	[حمل‌ونقل] (دوباره) آجدار کردن، (دوباره) روکش کردن، لاستیک آجدار شده، لاستیک روکش شده
renegue	renege, <i>n, vt, vi</i>	[عمومی] بدقولی، بدقولی کردن، پیمان‌شکستن، پیمان‌شکنی کردن، چرزدن، چرزنی، عهدشکنی کردن
rental	rent, <i>n</i>	[عمومی] اجاره، اجاره‌بها، پول اجاره
reveller	reveler, <i>n</i>	[عمومی] (آدم) عیاش، (آدم) خوش‌گذران
reverie	revery, <i>n</i>	[عمومی] خواب‌وخیال، خیال‌واهی، وهم

BrE	AmE	معادل فارسی
rigour	rigor, <i>n</i>	[عمومی] جور، سختگیری، سختنایی، سرمای شدید، شدت، صلابت، گرمای شدید
rigourous	rigorous, <i>adj</i>	[عمومی] باریک‌بینانه، جدی، خشک‌وخشن، سفت‌وسخت، شدید، قاطع، منسجم
roadworks	roadwork, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] تعمیر جاده، عملیات جاده‌سازی
roll of honour	honor roll, <i>n</i>	[عمومی] لیست افتخار، لیست شهدای وطن
rollercoaster	roller coaster, <i>n</i>	[عمومی] (در شهر بازی) ترن هوایی
rose-coloured	rose-colored, <i>adj</i>	[عمومی] خوش‌بینانه، درخشان، سرخ، سرخ‌رنگ، شاد و خرم، گلرنگ، گلی
ruble	ruble, <i>n</i>	[عمومی] روبل (واحد اصلی پول روسیه و جمهوری‌های سابق شوروی)
rough diamond	diamond in the rough, <i>n</i>	[عمومی] (آدم) خوش‌باطن و بدظاهر، (آدم) خوش‌قلب و خشن
rowing boat	rowboat, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] بلم، قایق پارویی، کرجی
rumbustious	rambunctious, <i>adj</i>	[عمومی] پرانرژی، پرتحرک، پرسروصدا، پرشور، (شخص) شلوغ
rumour	rumor, <i>n, vt</i>	[عمومی] چُو، چُو انداختن، شایع کردن، شایعه، هُو

BrE	AmE	معادل فارسی
rumour-monger	rumormonger, <i>n</i>	[علوم سیاسی] شایعه‌پراکن، شایعه‌پرداز، شایعه‌ساز
sabre	saber, <i>n</i>	[علوم نظامی] شمشیر، [ورزش] سابر، شمشیر سابر
sailing boat	sailboat, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] قایق بادبانی
saleable	salable, <i>adj</i>	[عمومی] عرضه‌کردنی، فروختنی، فروشی، قابل فروش
saleroom	salesroom, <i>n</i>	[عمومی] سالن حراج
salt castor	salt caster	[عمومی] نمک‌پاش
saltpetre	saltpeter, <i>n</i>	[شیمی، زمین‌شناسی] شوره، نیتрат پتاسیم
sanatorium	sanitorium, <i>n</i>	[علوم پزشکی] آسایشگاه، آسایشگاه مسلولین
savannah	savanna, <i>n</i>	[کشاورزی] ساوانا، گرم‌دشت
saviour	savior, <i>n</i>	[عمومی] رستگارگر (حضرت عیسی (The Savio(u)r)، رهاگر، رهاونده، ناجی
savour	savor, <i>n, vi, vt</i>	[حمل‌ونقل] بازگردان، [عمومی] بو داشتن، بوی چیز بخصوصی را دادن، جذب، خصلت، رنگ‌بو، طعم، گیرایی، مزه
savoury	savory, <i>adj</i>	[عمومی] باب دندان، دندان‌مز، خوشبو، خوش طعم، خوشمزه
scallyway	scalaway, <i>n</i>	[عمومی] (آدم) پدرسوخته، (بچه) تخس، (بچه) تخم جن، (بچه) شیطان

BrE	AmE	معادل فارسی
sceptic	skeptic, <i>n</i>	[عمومی] اهل شک، شکاک، شک‌اندیش
sceptical	skeptical, <i>adj</i>	[عمومی] شکاکانه، ناباورانه
sceptically	skeptically, <i>adv</i>	[عمومی] با تردید، با شک، با ناباوری، شکاکانه، ناباورانه
scepticism	skepticism, <i>n</i>	[عمومی] شکاکیت، شک‌ورزی، فلسفه شک، مذهب اهل شک
sceptre	scepter, <i>n</i>	[عمومی] عصای سلطنت، عصای شاهی
scrubbing brush	scrub brush, <i>n</i>	[عمومی] برس زبر، برس زمین‌شور
seborrhoea	seborrhea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] پوست‌چربی، چربی نابهنجار پوست
self-centred	self-centered, <i>adj</i>	[عمومی] خودبین، خودخواه، خودمحور، خودمدار، خودمرکز
self-centredness	self-centeredness, <i>n</i>	[عمومی] خودبینی، خودخواهی، خودمحوری، خودمداری، خودمرکزی
self-defence	self-defense, <i>n</i>	[حقوق] دفاع مشروع، [علوم نظامی] دفاع از خود، دفاع شخصی
self-fulfilment	self-fulfillment, <i>n</i>	[عمومی] اغنا استعدادها، فردی، خودکامبخشی
selvedge	selvage, <i>n</i>	[عمومی] (پارچه) ترکی

BrE	AmE	معادل فارسی
septicaemia	septicemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] سپتی‌سمی، مسمومیت خون
sepulchre	sepulcher, <i>n</i>	[عمومی] ضریح، مرقد، مزار، مقبره
sexprejudice	sex prejudice, <i>n</i>	[حقوق] تبعیض جنسی
sheikh	sheik, <i>n</i>	[عمومی] (عربی) امیر، روحانی، سالار، سرور، شیخ
sheikhdом	sheikdom, <i>n</i>	[علوم سیاسی] شیخ‌نشین
shepherd	sheepherder, <i>n</i>	[عمومی] چوپان، شبان
shootinggallery (shooting-gallery)	shooting gallery, <i>n</i>	[ورزش] سالن تیراندازی
shopping centre	shopping center, <i>n</i>	[عمومی] مرکز تجاری، مرکز خرید
shoveller	shoveler, <i>n</i>	[جانورشناسی] مرغابی بیل‌منقار (گونه <i>Anas clypeata</i>)، [کشاورزی] بیل‌زن، خاکبردار
signaller	signaler, <i>n</i>	[علوم نظامی] دیده‌بان، [عمومی] اخطارکننده، اشاره‌کننده، خبردهنده، علامت‌دهنده، هشداردهنده
silver medallist	silver medalist, <i>n</i>	[ورزش] صاحب مدال نقره، صاحب نشان نقره
skilful	skillful, <i>adj</i>	[عمومی] چیره‌دست، خبره، زبردست، کارآزموده، کارگشته، ماهر
skilfully	skillfully, <i>adv</i>	[عمومی] استادانه، با چیره‌دستی، با زبردستی، بامهارت، ماهرانه

BrE	AmE	معادل فارسی
skilfulness	skillfulness, <i>n</i>	[عمومی] مهارت، مهارت‌آمیزی
skimmed milk	skim milk, <i>n</i>	[علوم غذایی] شیر بدون چربی، شیر چرخ کرده
skin flick (skin-flick)	skin flick, <i>n</i>	[عمومی] فیلم سکسی، فیلم سوپر، فیلم لختی
slave labour	slave labor, <i>n</i>	[علوم سیاسی] بردگی، بیگاری، کار بردگان
sledge	sled, <i>n</i>	[عمومی] (با اسب یا سگ) سورتمه، لوژ
smart alec	smart aleck, <i>n</i>	[عمومی] (مجاوره) چاخان، خالی‌بند، خرمرد رند
smoulder	smolder, <i>vi</i>	[عمومی] از نفرت سوختن، بدون شعله سوختن، خاکستر شدن، دود شدن، یواش یواش سوختن
snigger	snick, <i>n, vi</i>	[عمومی] پوزخند کردن، پوزخنده، خنده تمسخرآمیز، خنده نخودی، خنده یواشکی، کرکر خنده، کرکر خندیدن، نخودی خندیدن، یواشکی خندیدن
sniveller	sniveler, <i>n</i>	[عمومی] آدم زرزرو، آدم ضعیف، آدم نق‌نقو
snivelling	sniveling, <i>adj</i>	[عمومی] زرزرو، نق‌نقو
snorkelling	snorkeling, <i>n</i>	[ورزش] شنا با لوله تنفس، غواصی با لوله تنفس
snowplough	snowplow, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] (ماشین) برف‌روب

BrE	AmE	معادل فارسی
softback	soft back, <i>n</i>	[عمومی] کتاب جلد شمیز، کتاب جلد نرم
sombre	somber, <i>adj</i>	[عمومی] (تصور) بدبینانه، (روز) تیره و تار، گرفته، (شخص) اندوهگین، ترشرو، تلخ، دمق، عبوس، غمگین، گرفته، ملول، (هوا) تیره، خفه
sombrely	somberly, <i>adv</i>	[عمومی] اندوه‌زده، با اندوه، غمگانه
sombreness	somberness, <i>n</i>	[عمومی] تاریکی، تیرگی، حزن، دلگیری، غمزدگی، گرفتگی، ملال، ملالت
soppy	sappy, <i>adj</i>	[عمومی] احساساتی، رومانتیک
soya	soy, <i>n</i>	[کشاورزی، گیاه‌شناسی] (گیاه) سویا
soya bean	soybean, <i>n</i>	[کشاورزی] دانه سویا
soya sauce	soy sauce, <i>n</i>	[علوم غذایی] سس سویا
spare tyre	spare tire, <i>n</i>	[حمل و نقل] زاپاس
speciality	specialty, <i>n</i>	[عمومی] تخصص، رشته تخصصی، کار تخصصی، کالای ویژه، محصول خاص، ویژه‌کاری
spectre	specter, <i>n</i>	[عمومی] جن، روح، شبح، کابوس، هیولا
spectrometre	spectrometer, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] طیف‌سنج
spectrophotometre	spectrophotometer, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] طیف‌نورسنج
speed hump	speed bump	[حمل و نقل] (در جاده) سرعت‌گیر

BrE	AmE	معادل فارسی
spider's web	spider web, <i>n</i>	[عمومی] تار عنکبوت
splendour	splendor, <i>n</i>	[عمومی] تابناکی، جلال، درخشانی، درخشندگی، شکوه، شوکت، مهستی
splodge	splotch, <i>n</i>	[عمومی] لک، لکه
sports jacket	sport jacket, <i>n</i>	[عمومی] کت اسپورت
stamping ground	stomping ground, <i>n</i>	[عمومی] پاتوق، جای دلخواه، (برای حیوان) جای همیشگی
staunch	stanch, <i>vt, vi, adj</i>	[عمومی] استوار، باوفا، (ریزش خون یا اشک را) بند آوردن، بی‌رنجه، پادآب، پروپاقرص، تراواناپذیر، ثابت‌قدم، (از تحلیل‌رفتن منابع یا ذخایر مالی) جلوگیری کردن، جلوی تراوش چیزی را گرفتن، غیرقابل نفوذ، محکم، مستحکم، ناتراوا کردن، وفادار
steatorrhoea	steatorrhea, <i>n</i>	[علوم پزشکی] چرب‌پیخالی*، چرب‌سرگینی، چربی‌ریزی
stegnosis	stenosis, <i>n</i>	[علوم پزشکی] انسداد، باریک‌شدگی، تنگی
storey	story, <i>n</i>	[کشاورزی] اُشکوب
street theatre	street theater, <i>n</i>	[هنر] تئاتر خیابانی
structure deflexion	structure deflection	[فنی و مهندسی] خمیدگی سازه
submersible	submergible, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] کشتی زیرآبی، وسیله نقلیه زیرآبی
succour	succor, <i>n, vt</i>	[عمومی] پایمرد، پایمردی، پایمردی‌کردن، کمک، کمک کردن (رساندن)، مدد، مدد‌رسان، مدد رساندن، یاری

BrE	AmE	معادل فارسی
sulphanamide	sulfanamide, <i>n</i>	[شیمی، علوم پزشکی] سولفانامید
sulphanilamide	sulfanilamide, <i>n</i>	[شیمی] سولفانیلامید
sulphate	sulfate, <i>n</i>	[شیمی] سولفات
sulphate activation	sulfate activation, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] فعال‌کنندگی سولفات‌ه
sulphate attack	sulfate attack, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] خوردگی سولفات‌ه، تهاجم سولفات‌ه
sulphating roasting	sulfating roasting	[فنی و مهندسی] تشویه سولفاتی
sulphide	sulfide, <i>n</i>	[شیمی] سولفید
sulphite	sulfite, <i>n</i>	[شیمی] سولفیت
sulphonate	sulfonate, <i>n, vt</i>	[شیمی] سولفوردار شده*، سولفوریک اسید زدن به، سولفونات
sulphone	sulfone, <i>n</i>	[شیمی] سولفون
sulphonic acid	sulfonic acid	[شیمی] سولفونیک اسید
sulphonium	sulfonium, <i>n</i>	[شیمی] سولفونیوم
sulphoxide	sulfoxide, <i>n</i>	[شیمی] سولفوکسید
sulphur	sulfur, <i>n</i>	[شیمی] سولفور، گوگرد
sulphur dioxide	sulfur dioxide, <i>n</i>	[شیمی] دی‌اکسید گوگرد، سولفور دی‌اکسید

BrE	AmE	معادل فارسی
sulphur ore	sulfur ore, <i>n</i>	[زمین‌شناسی] کانسنگ گوگرد
sulphur recovery unit	sulfur recovery unit	[شیمی] واحد بازیابی گوگرد
sulphureous	sulfureous, <i>adj</i>	[شیمی] سولفوردار، سولفوری، گوگرددار، گوگردی
sulphuretted	sulfuretted, <i>adj</i>	[شیمی] سولفوره
sulphuric acid	sulfuric acid, <i>n</i>	[شیمی] سولفوریک اسید
sulphurous	sulfurous, <i>adj</i>	[شیمی] شبیه گوگرد، گوگردار، گوگردی
sulphuryl	sulfuryl, <i>n</i>	[شیمی] سولفوریل
swing door	swinging door, <i>n</i>	[عمومی] در بادبزی
swot	swat, <i>n, vi</i>	[عمومی] تندکوبه، تندکوبه‌زدن، ضربه تند، (مثلاً با مگس کش) ضربه تند و سبک‌زدن، (مگس را به ضربه) کشتن
synaeresis	syneresis, <i>n</i>	[زبان‌شناسی] واکه‌ی مرکب‌سازی، [شیمی] همفشرده‌گی
synaesthesia	synesthesia, <i>n</i>	[روان‌شناسی] جابجایی حسی، [علوم پزشکی] هم‌سوهش
synagogue	synagog, <i>n</i>	[عمومی] کنشت، کنیسه
siphon	siphon, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] خرطوم، خرطومچه، خرطوم، [فنی و مهندسی] آب‌شویه، زانویی، سیفون، شترگلو
syphone-pour lakle	siphon-pour lakle, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] پتانسیل نوع سیفونی
syren	siren, <i>n</i>	[فیزیک] چرخ‌آوا*

BrE	AmE	معادل فارسی
te	ti, <i>n</i>	[هنر] (نت) سی
tea cosy	tea cozy, <i>n</i>	[عمومی] قوری پوش
technicolour	technicolor, <i>n</i>	[هنر] تکنی کالر، رنگ‌وارنگ
teetotaller	teetotaler, <i>n</i>	[عمومی] مشروب‌نخور
thalassaemia	thalassemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] تالاسمی
theatre	theater, <i>n</i>	[هنر] تماشاخانه، تئاتر، نمایش، نمایش‌سرا
theatregoer	theatergoer, <i>n</i>	[هنر] اهل تئاتر و سینما، تماشاخانه‌رو
theatre-in-the-round	theater-in-the-round, <i>n</i>	[هنر] تماشاخانهٔ گرد، سالن تئاتر گرد
thiamine	thiamin, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی، علوم غذایی] تیامین
thralldom	thralldom, <i>n</i>	[عمومی] بردگی، بندگی، غلامی
tiebreak	tiebreaker, <i>n</i>	[ورزش] (در تنیس) تای‌برک، گیم اضافی
time honoured	time honored, <i>adj</i>	[عمومی] (سنت و غیره) دیرپا، دیرینه، ریشه‌دار
tiro	tyro, <i>n</i>	[عمومی] تازه‌کار، مبتدی، نوآموز
titbit	tidbit, <i>n</i>	[عمومی] (خوراک) چرب‌ونرم، خبر بامزه، خبر جالب، لقمهٔ چرب
titre	titer, <i>n</i>	[شیمی] تیتراژ

BrE	AmE	معادل فارسی
toffee	taffy, <i>n</i>	[علوم غذایی] تافی، سوهان فرنگی
towelling	toweling, <i>n</i>	[عمومی] پارچه حوله‌ای
toxaemia	toxemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] زهر خونی، مسمومیت خون
trammeller	trammeler, <i>n</i>	[کشاورزی] صیاد (با تور سه جداره)
tranquillity	tranquility	[عمومی] آرامش، سکوت، سکون
tranquillize	tranquelize, <i>vt</i>	[عمومی] آرام کردن، آرامش بخشیدن، بیهوش کردن، خواب کردن
tranquillizer	tranquilizer, <i>n</i>	[علوم پزشکی] (داروی) آرام‌بخش
transvestism	transvestitism, <i>n</i>	[عمومی] تراپوشی، مبدل‌پوشی جنسی
trapezium	trapezoid, <i>n</i>	[ریاضی] دوزنقه
trapezoid	trapezium, <i>n</i>	[ریاضی] چهارپهلوی
travelled	traveled, <i>adj</i>	[حمل‌ونقل] (راه) پررفت و آمد، (راه) شلوغ، [عمومی] دنیا دیده، سفر کرده
traveller	traveler, <i>n</i>	[عمومی] رهرو، رهنورد، فروشندهٔ سیار، مسافر، [فنی و مهندسی] جنبانه، حلقهٔ متحرک، شیطانک، نقاله
traveller's cheque	traveler's check, <i>n</i>	[اقتصاد] تراولر چک، چک

BrE	AmE	معادل فارسی
		مسافرتی
travelling	traveling, <i>adj</i>	[عمومی] خانه به دوش، دوره‌گرد، سفری، مسافرتی
travelogue	travelog, <i>n</i>	[عمومی] شرح سفر
tricolour	tricolor, <i>n, adj</i>	[علوم سیاسی] پرچم سه‌رنگ (به‌ویژه پرچم فرانسه)، [عمومی] سه‌رنگه، سه‌رنگی
trisulphate	trisulfate, <i>n</i>	[شیمی] تری‌سولفات
tsar	czar, <i>n</i>	[علوم سیاسی] آزادکار، تزار (عنوان شاهان روسیه‌ی تزاری)، مسئول تام‌الاختیار، همه‌کاره
tsardom	czardom, <i>n</i>	[علوم سیاسی] دوران تصدی تزار، مقام تزار
tsarevitch	czarevitch, <i>n</i>	[علوم سیاسی] پسر بزرگ تزار، ولیعهد تزار
tsarism	czarism, <i>n</i>	[علوم سیاسی] استبداد، تزاریسم، حکومت تزاری، حکومت مطلقه، خودکامگی، سزاریسم
tsarist	czarist, <i>n</i>	[علوم سیاسی] هوادار تزار، هوادار حکومت تزاری
tularaemia	tularemia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] تولارمی
tumour	tumor, <i>n</i>	[زیست‌شناسی، علوم پزشکی] آمو، تومور، غده
tuneable	tunable, <i>adj</i>	[هنر] تنظیم‌کردنی، کوک‌کردنی
tuneller	tuneler, <i>n</i>	[عمومی] نقب‌کن

BrE	AmE	معادل فارسی
turbidimetre	turbidimeter, <i>n</i>	[فنى و مهندسى] کدرى سنج
tyre	tire, <i>n</i>	[فنى و مهندسى] تایر، لاستیک چرخ
tyre cord	tire cord, <i>n</i>	[فنى و مهندسى] رشته لاستیک چرخ
tyre industry	tire industry, <i>n</i>	[فنى و مهندسى] صنعت لاستیک چرخ
ultra-modern	ultramodern, <i>adj</i>	[عمومى] بسیار مدرن، فرانو، فرانوین
uncoloured	uncolored, <i>adj</i>	[عمومى] بدون رنگ، بدون مبالغه، بی‌پیرایه، بی‌شاخ‌وبرگ، رنگ نشده، صاف‌وساده
unequalled	unequaled, <i>adj</i>	[عمومى] بی‌مانند، بی‌نظیر، بی‌همتا، یکتا
unfavourable	unfavorable, <i>adj</i>	[عمومى] پاد، تبعیض‌آمیز، تعصب‌آمیز، غیرمنصفانه، مخالف، نامساعد، نامطلوب، نامناسب، ناموافق
unfavourably	unfavorably, <i>adv</i>	[عمومى] به شکلی غیرمنصفانه، به‌صورتی متعصبانه، به‌صورتی منفی، به‌صورتی یک‌جانبه، به‌طور منفی، مغرضانه
unrivalled	unrivalled, <i>adj</i>	[عمومى] بی‌رقیب، بی‌مانند، بی‌نظیر، بی‌همتا
unsavoury	unsavory, <i>adj</i>	[عمومى] بدطعم، بدمزه، ناپسند، ناخوشایند، ناشایست، نامطبوع
unskillful	unskillful, <i>adj</i>	[عمومى] بی‌مهارت، خام‌دست، ناشی

BrE	AmE	معادل فارسی
untrammelled	untrammeled, <i>adj</i>	[عمومی] آزاد، بدون مزاحمت، بی‌دردسر، راحت، فارغ
uraemia	uremia, <i>n</i>	[علوم پزشکی] اوزمی، اوره‌خونی
vacuum gauge	vacuum gage, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] خلا‌سنج
valency	valence, <i>n</i>	[شیمی] ظرفیت، والانس
valour	valor, <i>n</i>	[عمومی] بی‌باکی، تهور، دلاوری، دلیری، رشادت
value judgement	value judgment, <i>n</i>	[عمومی] داوری ارزشی
vapour	vapor, <i>n</i>	[عمومی] بخار، بخور، دمه
vapour deposition	vapor deposition, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] نهشت با بخار
vapour phase epitaxy	vapor phase epitaxy	[فنی و مهندسی] همبافتی فاز بخار
vapour pressure	vapor pressure, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] فشار بخار
vapour trail	vapor trail, <i>n</i>	[حمل‌ونقل] دود جت، رد هواپیما
varicoloured	varicolored, <i>adj</i>	[عمومی] الوان، چندرنگه، رنگارنگ
velocimetre	velocimeter, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] سرعت‌سنج
verandah	veranda	[عمومی] ایوان، ستن‌آوند، مهتابی
vice	vise, <i>n, vt</i>	[فنی و مهندسی] پرس، درگیره فشار دادن، گیره‌آهنگری، گیره‌نجاری

BrE	AmE	معادل فارسی
vigour	vigor, <i>n</i>	[زیست‌شناسی] توش، رشد، قدرت، [عمومی] بنیه، تب‌وتاب، توان، حرارت، شور، قدرت
vigourous	vigorous, <i>adj</i>	[عمومی] پرانرژی، پرزور، پرشور و حرارت، جدی، خوش‌بنیه، زورمند، شدید، فعال
vitreous humour	vitreous humor, <i>n</i>	[علوم پزشکی] زجاجیه
water colour	water color, <i>n</i>	[هنر] آبرنگ، نقاشی آبرنگ
water-colourist	water-colorist, <i>n</i>	[هنر] نقاش آبرنگ
watt hour metre	watt hour meter, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] وات‌ساعت‌سنج
wavemetre	wavemeter, <i>n</i>	[فنی و مهندسی] موج‌سنج
waxed paper	wax paper, <i>n</i>	[عمومی] کاغذ روغنی
weedkiller (weed-killer)	weed killer	[کشاورزی] علف‌کش
well travelled	well traveled, <i>n</i>	[عمومی] جهان‌دیده، دنیادیده، سفر کرده
whirr	whir, <i>n, vi</i>	[عمومی] زر زر، فر فر، غر غر کردن، ور ور، وِر وِر کردن، وز وز
whisky	whiskey, <i>n</i>	[عمومی] گیلاس ویسکی، لیوان ویسکی، ویسکی
whisky mac	whiskey mac	[عمومی] ویسکی ماک
whisky sour	whiskey sour	[عمومی] ویسکی ساور
whizz	whiz, <i>vi, n</i>	[عمومی] (محاوره) استاد، غیژی عبور کردن، ویژگی حرکت کردن

BrE	AmE	معادل فارسی
whizz-kid	whiz-kid, <i>n</i>	[عمومی] (محاوره) کلّه، مخ، ناغه
whodunnit	whodunit, <i>n</i>	[عمومی] داستان پلیسی، داستان جنایی، داستان کارآگاهی
widthways	widthwise, <i>adj, adv</i>	[عمومی] از پهنا، از عرض
wilful	willful, <i>adj</i>	[عمومی] ارادی، تعمدی، خودسر، خودکامه، خیره‌سر، عمدی، لجباز، یکدنده
wilfully	willfully, <i>adv</i>	[عمومی] باخودسری، تعمداً، عمداً
wilfulness	willfulness, <i>n</i>	[عمومی] تعمد، خودسری، لجاجت
wool fibres	wool fibers, <i>n</i>	[فنی و مهندسی، کشاورزی] الیاف پشمی
woollen	woolen, <i>adj</i>	[عمومی] پشمی، پشمین
woollens	woolens, <i>npl</i>	[عمومی] پارچه‌های پشمی لباس‌های بافتنی، لباس‌های پشمی، منسوجات پشمی
woolly	wooly, <i>adj, n</i>	[عمومی] پشمالو، پشمپوش، پشم‌مانند، پشمی، پشمین، پشمینه، (محاوره) لباس پشمی
worshipper	worshiper, <i>n</i>	[عمومی] پرستنده، نیایشگر
yoghurt	yogurt, <i>n</i>	[علوم غذایی] ماست
zip	zipper, <i>n</i>	[عمومی] زیپ

بخش دوم

فهرست واژه‌های شاخه‌های تخصصی به ترتیب الفبایی املاي انگلیسی

۱. اقتصاد

BrE	AmE	معادل فارسی
axe	ax	کاهش هزینه
blank cheque	blank check	چک سفیدامضا
bridging loan	bridge loan	وام کارگشایی، وام موقتی
certified cheque	certified check	چک تضمین شده
cheque	check	چک

BrE	AmE	معادل فارسی
endorse	indorse	(پشت چک را) امضا کردن، (چک بانکی) پشت‌نویسی کردن، ظهرنویسی کردن
flotation	floatation	شناورسازی
glamour stock	glamor stock	سهام پولساز، سهم ممتاز
grey market	gray market	بازار غیرقانونی، بازار کبود
instalment	installment	قسط
instalment plan	installment plan	خرید اقساطی، خرید قسطی
labour agreement	labor agreement	موافقتنامه کار
labour and wage plan	labor and wage plan	برنامه کار و مزد
labour augmenting	labor augmenting	کارافزا، کارگستر
labour capital ratio	labor capital ratio	نسبت کار به سرمایه
labour intensive	labor intensive	پرنیاز به کار، کاربر *
labour market	labor market	بازار کار
labour power	labor power	نیروی کار
labour saving	labor saving	کاراندوز
overheads	overhead	مخارج عمومی، هزینه‌های ثابت، هزینه‌های جاری

BrE	AmE	معادل فارسی
rateable	ratable	مالیات‌بردار، مشمول مالیات
traveller's cheque	traveler's check	تراولرچک، چک مسافرتی

۲. باستان‌شناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
adze	adz	تیشه
archaeological investigation	archeological investigation	پژوهش باستان‌شناختی، پژوهش باستان‌شناسانه
archaeologist	archeologist	باستان‌شناس
archaeology	archeology	باستان‌شناسی
palaeographer	paleographer	کتیبه‌شناس، کهن‌خط‌شناس، نوشته‌شناس
palaeographic	paleographic	کتیبه‌شناختی، کهن‌خط‌شناختی، نوشته‌شناختی
palaeographical	paleographical	کتیبه‌شناختی، کهن خط‌شناختی، نوشته‌شناختی
palaeography	paleography	کتیبه‌شناسی، کهن خط‌شناسی، نوشته‌شناسی

۳. جانورشناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
crayfish	crawfish	خرچنگ دراز
Doberman (pinscher)	Doberman (pinscher)	سگ دوبرمن
gerfalcon	gyrfalcon	سنقر، شاهین چرخ‌گر
Haematopidae	Hematopidae	خون‌مکشپشان
Haematopodidae	Hematopodidae	پاسرخان
haemoflagellate	hemoflagellate	خون‌تاژکدار
mollusc	mollusk	نرم‌تن
palaeozoology	paleozoology	دیرین‌جانورشناسی
racoona	raccoon	راکون
shoveller	shoveler	مرغابی بیل‌منقار (گونه (Anas clypeata)

۴. حقوق

BrE	AmE	معادل فارسی
counsellor	counselor	رایزن امور حقوقی، وکیل دادگاه، وکیل دادگستری، وکیل دعاوی

BrE	AmE	معادل فارسی
detention centre	detention center	بازداشتگاه نوجوانان، دارالتأدیب
judgement	judgment	تصدیق، حکم دادگاه، حکم قاضی، دادرسی، رأی دادگاه، قضاوت
judgement(s) on religious	judgment(s) on religious	فتاوا
judgemental	judgmental	دادرسانه، داورانه، قضاوتی
kidnapper	kidnaper	آدم‌ربا
labour laws	labor laws	قوانین کار
misdeemeanour	misdeemeanor	بزه، تخلف، جنحه
misjudgement	misjudgment	داوری غلط
paederast	pederast	بچه‌باز، شاهدباز، لواط‌کار
paederasty	pederasty	بچه‌بازی، لواط
paedophile	pedophile	بچه‌باز، شاهدباز، غلام‌باره، لواط‌کار
poenological	penological	کیفرشناختی
poenologist	penologist	کیفرشناس
poenology	penology	کیفرشناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
self-defence	self-defense	دفاع مشروع
sexprejudice	sex prejudice	تبعیض جنسی

۵. حمل و نقل

BrE	AmE	معادل فارسی
aerofoil	airfoil	بال‌واره، دوک‌واره (تیغه‌های سطح یا خمیده مثل بال به‌ویژه برای کنترل حرکت هواپیما در هوا)، شهپر
aerogramme	aerogram	کاغذ هوایی، نامه هوایی
aeroplane	airplane	طیاره، هواپیما
balloon tyre	ballon tire	تایر اسپورت، لاستیک پهن
barque	bark	کشتی بادبانی
burthen	burden	بار، باربر، بارکش، بارکشی، باری، ظرفیت حمل بار، گنجایش کشتی، محموله
centre axle	center axle	آکسل مرکزی، چرخ و محور مرکزی
centre castle	center castle	پل فرماندهی (در کشتی بازرگانی)

BrE	AmE	معادل فارسی
centre coupling	center coupling	جفت‌گر میان‌خور
centre line	center line	خط محور *
centre lock	center lock	قفل مرکزی
centre plate	center plate	تیغه میانی، صفحه مرغک
centreboard	centerboard	سکان میانی، میان‌وزنه
cheque point	check point	باجهٔ بازرسی، پاسگاه بازرسی، نقطه راهنما *
cheque-in line	check-in line	گذر، گذرگاه *
despatch	dispatch	ارسال، اعزام، پرواز آمایی *
despatch schedule	dispatch schedule	برنامه اعزام
despatch signal	dispatch signal	علامت اعزام
despatch stamp	dispatch stamp	مهر ارسال
despatcher	dispatcher	پرواز آما *
driving licence	driver's license	تصدیق رانندگی، گواهی‌نامه رانندگی
driving test	driver's test (road test)	امتحان رانندگی

BrE	AmE	معادل فارسی
gauge	gage	فاصله بین دو چرخ عقب (جلو) وسایط نقلیه، فاصله بین ریل‌ها
gauge line	gage line	خط تراز
gybe	jibe	(بادبان و غیره) تغییر جهت، باهم توافق داشتن، تغییر مسیر دادن، جهت بادبان‌ها را ناگهان عوض کردن، جهت کشتی را عوض کردن، سوچرخ‌ی کردن، صدوهشتاد درجه چرخیدن
harbour	harbor	بندرگاه*، پناهگاه، لنگرگاه، مخفیگاه، ناوپناه
harbour control tower	harbor control tower	برج مراقبت بندر
harbour dues	harbor dues	عوارض بندرگاهی*
harbour master	harbor master	رئیس بندرگاه، مسئول بندر
haulier	hauler	شرکت حمل‌ونقل، (شخص) کامیون‌دار
kerb	curb	جدول*، لبه جدول، لبه جوی کنار خیابان
kerbstone	curbstone	سنگ (یا بلوک سیمانی) جدول خیابان
luggage van	buggage car	واگن بار

BrE	AmE	معادل فارسی
manoeuvre	maneuver	تنظیم *
metalled	metaled	(جاده) سنگ‌ریزی شده
pracelling	prceling	نواره‌های کرباس
propeller	propellor	پروانه (کشتی)، ملخ (هواپیما)
public transport	public transportation	وسائط نقلیه عمومی، وسایل نقلیه عمومی
reflexion crack	reflection crack	ترک انعکاسی *
remould	remold	(دوباره) آجدار کردن، (دوباره) روکش کردن، لاستیک آجدار شده، لاستیک روکش شده
roadworks	roadwork	تعمیر جاده، عملیات جاده‌سازی
rowing boat	rowboat	بلم، قایق پارویی، کرجی
sailing boat	sailboat	قایق بادبانی
savour	savor	بازگردان
spare tyre	spare tire	زاپاس
speed hump	speed bump	(در جاده) سرعت‌گیر

BrE	AmE	معادل فارسی
submersible	submergible	کشتی زیرآبی، وسیله نقلیه زیرآبی
travelled	traveled	(راه) پر رفت و آمد، (راه) شلوغ
vapour trail	vapor trail	دود جت، رد هواپیما

۶. روان‌شناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
analyse	analyze	روانکاوی کردن
behaviour	behavior	رفتار، سلوک، کردار
behavioural research	behavioral research	پژوهش رفتاری
behavioural sciences	behavioral sciences	علوم رفتاری
behaviourism	behaviorism	رفتارگرایی، رفتارنگری، مکتب اصالت رفتار
behaviourist	behaviorist	پیرو اصالت رفتار، رفتارگرا، رفتارنگر
paedagogy	pedagogy	آموزش روش‌های آموزش، آموزش و پرورش، آموزگاری، تدریس، تعلیم و تربیت، معلمی

BrE	AmE	معادل فارسی
paedophilia	pedophilia	شاهدبازی، غلام‌بارگی، میل جنسی به کودکان
pedagogue	pedagog	معلم (با تداعی کمی منفی، معلم ملانقطی یا از نظر تفکر یک‌کننده و قشری)
psychoanalyse	psychoanalyze	روانکاوی کردن
pupillage	pupilage	آموزندگی، تلمذ، شاگردی
synaesthesia	synesthesia	جابجایی حسی

۷. ریاضی

BrE	AmE	معادل فارسی
analyse	analyze	جمله را به اجزای خود تقسیم کردن
inflexion	inflection	تغییر انحناء، عطف
neighbourhood of a point	neighborhood of a point	همسایگی نقطه
neighbourhood system	neighborhood system	دستگاه همسایگی‌ها
trapezium	trapezoid	دوزنقه

معادل فارسی	AmE	BrE
چهارپهلو	trapezium	trapezoid

۸. زبان‌شناسی

معادل فارسی	AmE	BrE
جمله را به اجزای خود تقسیم کردن	analyze	analyse
(ادبیات) رکن سه‌هجایی ضرب‌انجام	anapest	anapaest
(ادبیات) سه‌هجایی ضرب‌انجام	anapestic	anapaestic
وزن ده هجایی	decameter	decametre
التقای دو مصوت، توالی دوواکه	dieresis	diaeresis
ادات صرف، پایانه صرفی، تصریف، صرف، صورت صرف شده، وند تصریفی	inflection	inflexion
تکواژ تصریفی*	inflectional morpheme	inflexional morpheme

BrE	AmE	معادل فارسی
local colour	local color	(ادبیات) رنگ محلی، صیغه محلی
preterite	preterit	صیغه ماضی ساده، صیغه ماضی مطلق، (زمان) گذشته، ماضی ساده
reflexion	reflection	برگشتگی زبان
synaeresis	syneresis	واکه مرکب‌سازی

۹. زمین‌شناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
aeon	eon	ابردوران، ابرزمانه، ائون، دورانگان
alluvion	alluvium	آبرفت
archaeomagnetism	archeomagnetism	دیرینه‌مغناطیس
dyke	dike	آذرین تیغه، دایک
epicentre	epicenter	رومرکز، لرزه‌کانون، مرکز زلزله
haematite	hematite	شابرین، هماتیت
ochre	ocher	أخرا، گِل أخرا

BrE	AmE	معادل فارسی
oecologic	ecologic	بوم‌شناختی، زیست‌بوم‌شناختی
oecological	ecological	بوم‌شناختی، زیست‌بوم‌شناختی
oecologist	ecologist	بوم‌شناس، زیست‌بوم‌شناس
oecology	ecology	اکولوژی، بوم‌شناسی، زیست‌بوم‌شناسی
palaeoatitide	paleoatitide	دیرینه‌عرض، دیرینه‌عرض مغناطیسی
palaeobauxite	paleobauxite	پارینه‌بوکسیت، دیرینه‌بوکسیت
palaeocene	paleocene	دوران پالئوسین، دیرین‌پدید، دیرین‌گاه
palaeoclimate	paleoclimate	پارینه‌اقلیم، دیرین‌اقلیم، دیرینه‌اقلیم
palaeoclimatology	paleoclimatology	دیرین آب و هواشناسی، دیرین اقلیم‌شناسی، دیرینه اقلیم‌شناسی
palaeoenvironment	paleoenvironment	دیرینه‌زیست‌محیطی
palaeogeography	paleogeography	دیرین‌گیتاشناسی، دیرینه‌جغرافیا، جغرافیای دیرین
palaeo-lake	paleo-lake	دیرینه‌دریاچه

معادل فارسی	AmE	BrE
پارینه‌سنگ	paleolith	palaeolith
پارینه‌سنگی، پالئولیتیک، حجر قدیم، دیرینه‌سنگی	paleolithic	palaeolithic
عصر پارینه‌سنگی، عصر دیرینه‌سنگی	paleolithic age	palaeolithic age
دیرینه‌طول جغرافیایی	paleolongitude	palaeolongitude
قطب دیرینه‌مغناطیسی	Paleomagnetic pole	Palaeomagnetic pole
دیرین‌کشش‌شناسی، دیرین‌مغناطیس، دیرینه‌مغناطیس *	paleomagnetism	palaeomagnetism
دیرین‌شناختی، دیرینه‌شناختی *	paleontologic	palaeontologic
دیرین‌شناختی، دیرینه‌شناختی	paleontological	palaeontological
دیرین‌شناس، دیرینه‌شناس *	paleontologist	palaeontologist
دیرین‌شناسی، دیرینه‌شناسی *	paleontology	palaeontology
پارینه‌شیب، دیرینه‌شیب	paleoslope	palaeoslope
پالئوسول، دیرین‌خاک، دیرینه‌خاک	paleosol	palaeosol

BrE	AmE	معادل فارسی
palaeowetherin	paleowetherin	دیرینه‌هوازدگی
palaeozoic	paleozoic	دوران پالئوزوئیک، دوران دیرینه‌زیستی، دیرین‌زیوی
primaeval atmosphere	primeval atmosphere	اتم‌سفر اولیه، جو اولیه
saltpetre	saltpeter	شوره، نیترات پتاسیم
sulphur ore	sulfur ore	کانسنگ گوگرد

۱۰. زیست‌شناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
aesthesia	esthesia	سوهش، ظرفیت ادراک
aestivate	estivate	تابستان خوابیدن، تابستان‌خوابی کردن
aestivation	estivation	تابستان‌خوابی
amoeba	ameba	آمیب
amoebic	amebic	آمیبی
amoebocyte	amebocyte	آمیب‌واره، یاخته آمیب‌گون

BrE	AmE	معادل فارسی
anoestrus	anestrus	جفت‌پرهیزی، نافحلیت
armour	armor	لاک
biocoenosis	biocenosis	زیهام، همزیگاه
biocoenotic	biocenotic	زیهامی، همزیگاهی
caecum	cecum	بستک، روده‌ی کور، سکوم، کورروده
chromocentre	chromocenter	کروموسانتز
coelom	celom	سلوم، کاواک، کاواکه
colour vision	color vision	بینایی رنگی
co-operation	cooperation	برهم‌کنش سازواره‌ها
cortices	cortexes	پوسته‌ها، قشرها
dioestrous	diestrous	نافحل، ناورتاک
dioestrus	diestrus	استراحت جنسی، نافحلی، ناورتاکی
eyrie	aerie	(پرندگان شکاری) آشیانه، آشیانه عقاب
fraenulum	frenulum	بندیزه، سیخول

BrE	AmE	معادل فارسی
fraenum	frenum	بندیز، لگام
fully-fledged	full-fledged	(پرنده) پر درآورده، قادر به پرواز
grey matter	gray matter	ماده خاکستری (مغز)
haematobium	hematobium	خون‌زی
haematophagy	hematophagy	خون‌خواری
haematopoiesis	hematopoiesis	خون‌زایی، خون‌سازی
haematopoietic	hematopoietic	خون‌زا
haematherma	hematherma	خون‌گرمان
haeme	heme	هم
haemocyanin	hemocyanin	آبی‌خون‌رنگ، هموسیانیین
haemocyte	hemocyte	خون‌یاخته، سلول خونی، گلبول خونی، گویچه خونی
haemodynamics	hemodynamics	دینامیک خون، همودینامیک
haemoglobin	hemoglobin	هموگلوبین
haemoid	hemoid	خون‌سان، خون‌گون، خون‌مانند

BrE	AmE	معادل فارسی
haemolymph	hemolymph	خون تنابه، خون لنف، لنف خونی، همولنف
haemotroph	hemotroph	خون‌پرور
haemotrophic	hemotrophic	خون‌پرورهای
haemotrophy	hemotrophy	خون‌پروری
metoestrus	metestrus	میان‌فحلی، میان‌ورتاکی
monoecious	monecious	تک‌پایه، نر- ماده
mould	mold	کپک، کفک
mouldy	moldy	کپک‌زده، کپک‌گرفته
moult	molt	پرریختن، پرریزی، پوست‌انداختن، پوست‌اندازی، تولک، تولک‌رفتن، شاخ‌انداختن، شاخ‌ریزی، موریکتن
moustache	mustache	(در جانوران) سبیل، موی دور دهان
nerve centre	nerve center	مرکز عصبی
neurone	neuron	پی‌یاخته، سلول عصبی، نورون، یاخته عصبی
oecologic	ecologic	بوم‌شناختی، زیست‌بوم‌شناختی

BrE	AmE	معادل فارسی
oecological	ecological	بوم‌شناختی، زیست‌بوم‌شناختی
oecologist	ecologist	بوم‌شناس، زیست‌بوم‌شناس
oecology	ecology	اکولوژی، بوم‌شناسی، زیست‌بوم‌شناسی
oesophageal	esophageal	سرخ‌نایی، مِرْوی
oesophagus	esophagus	سرخ‌نای، مری
oestrogen	estrogen	استروژن، ورتاکزا
oestrus	estrus	دورهٔ گشن‌شدگی، فحلی، گشن‌شدگی، ورتاکی
off-centre visual field	off-center visual field	میدان بینایی مرکزخاموش
on-centre visual field	on-center visual field	میدان بینایی مرکزروشن
palaeovirus	paleovirus	دیرین‌ویروس، دیرین‌ویش
perinaeal	perineal	پیراوازشی، میان‌دوراهی
perinaeum	perineum	پیراوازش، میان‌دوراه
peritoneum	peritoneum	اندرونه‌پوش، روده‌بند، صفاق
phytohaemagglutinin	phytohemagglutinin	فیتوهماگلوتینین

BrE	AmE	معادل فارسی
pigmy	pygmy	ریزه، کم‌رشد، کوتوله، کوته‌قد
pigmyism	pygmyism	کوتولگی، کوته‌قدی
pro-oestrus	proestrus	پیش‌ورتاکی
syphon	siphon	خرطوم، خرطومچه، خرطومه
thiamine	thiamin	تیامین
tumour	tumor	آمو، تومور، غده
vigour	vigor	توش، رشد، قدرت

۱۱. شیمی

BrE	AmE	معادل فارسی
aether	ether	اتر
aluminium	aluminum	آلومینیم
analyse	analyze	(محلول یا ترکیبی را) واکافت کردن
bisulphate	bisulfate	بی‌سولفات

BrE	AmE	معادل فارسی
boracic	boric	بوراسیک، بوریک، دارای بور
caesium	cesium	سزیم
catalyse	catalyze	فروکافتن، فروگشایی کردن، کاتالیز کردن، کنش‌یاری کردن
colour scheme	color scheme	ترکیب رنگ‌ها، تنظیم رنگ‌ها
colour wash	color wash	رنگ لعابی
complementary colour	complementary color	رنگ مکمل
copper sulphate	copper sulfate	سولفات مس
decolourant	decolorant	(ماده) رنگزدای
decolouration	decoloration	رنگ‌زدایی
dialyse	dialyze	تراکافت شدن، تراکافت کردن، تراکافتن، دیالیز شدن، دیالیز کردن
distil	distill	تقطیر شدن، تقطیر کردن، عصاره چیزی را گرفتن
disulphide	disulfide	دی‌سولفید
gasolene	gasoline	بنزین

BrE	AmE	معادل فارسی
glycerine	glycerin	گلیسرین
haematein	hematein	هماتئین
laevulinic acid	levulinic acid	لوولینیک اسید
nitre	niter	شوره، نیتрат پتاسیم، نیترات سدیم
nitroglycerine	nitroglycerin	نیتروگلیسرین
polythene	polyethylene	پلی اتیلن
saltpetre	saltpeter	شوره، نیترات پتاسیم
sulphanamide	sulfanamide	سولفانامید
sulphanilamide	sulfanilamide	سولفانیلامید
sulphate	sulfate	سولفات
sulphide	sulfide	سولفید
sulphite	sulfite	سولفیت
sulphonate	sulfonate	سولفوردارشده*، سولفوریک اسید زدن به، سولفونات
sulphone	sulfone	سولفون
sulphonic acid	sulfonic acid	سولفونیک اسید

BrE	AmE	معادل فارسی
sulphonium	sulfonium	سولفونیوم
sulphoxide	sulfoxide	سولفوکسید
sulphur	sulfur	سولفور، گوگرد
sulphur dioxide	sulfur dioxide	دی‌اکسید گوگرد، سولفور دی‌اکسید
sulphur recovery unit	sulfur recovery unit	واحد بازیابی گوگرد
sulphurous	sulfurous	سولفوردار، سولفوری، گوگرددار، گوگردی
sulphuretted	sulfuretted	سولفوره
sulphuric acid	sulfuric acid	سولفوریک اسید
sulphurous	sulfurous	شبه گوگرد، گوگرددار، گوگردی
sulphuryl	sulfuryl	سولفوریل
synaeresis	syneresis	همفشردگی
titre	titer	تیتراژ
trisulphate	trisulfate	تری‌سولفات
valency	valence	ظرفیت، والانس

۱۲. علوم پزشکی

BrE	AmE	معادل فارسی
acidaemia	acidemia	اسیدخونی
aetiologic	etiologic	بن‌شناختی، سبب‌شناختی، شوندشناختی، کیودشناختی، علت‌شناختی
aetiological	etiologial	بن‌شناختی، سبب‌شناختی، شوندشناختی، کیودشناختی، علت‌شناختی
aetiology	etiology	بن‌شناسی، سبب‌شناسی، شوندشناسی، کیودشناسی، علت‌شناسی
ageing	aging	پیری، سالخوردگی*
amenorrhoea	amenorrhea	آمنوره، ناماهانگی، ناماهانه‌روی، ناماهگی
amoeba	ameba	آمیپ
amoebiasis	amebiasis	آمیپ‌زدگی، آمیبیاز، آمیپ‌ایز
amoebic	amebic	آمیپی
amoebicide	amebicide	آمیپ‌کش
amoebocyte	amebocyte	آمیپ‌واره، یاخته‌آمیپ‌گون

BrE	AmE	معادل فارسی
anaemia	anemia	آنمی، کم‌خونی
anaemic	anemic	کم‌خون
anaesthesia	anesthesia	بی‌حس‌سازی، بی‌حسی، بی‌هوشی، هوشبری
anaesthesiologist	anesthesiologist	پزشک متخصص بی‌هوشی، متخصص بی‌هوشی
anaesthesiology	anesthesiology	بی‌هوشی‌شناسی
anaesthetic	anesthetic	بی‌حس‌کننده، بی‌هوش‌کننده، داروی بی‌حسی، داروی بی‌هوشی، هوشبر
anaesthetist	anesthetist	تکنیسین بی‌هوشی، متخصص بی‌هوشی
anaesthize	anesthetize	بی‌هوش کردن
antigenaemia	antigenemia	آنتی‌ژنمی، پادگن‌خونی
apnoea	apnea	آپنه، بی‌دمی
aqueous humour	aqueous humor	زلالیه، مایع زلالیه
attendance centre	attendance center	مرکز مراقبت
breathalyse	breathalyze	(از راه تنفس) الکل‌سنجی کردن، مستی‌آزمودن

BrE	AmE	معادل فارسی
breathalyser	breathalyzer	الکل سنج تنفسی، مستی‌آزما
cachexy	cachexia	کاشکسی، نزاری *
caecum	cecum	بستک، روده‌ی کور، سکوم، کورروده
caesarean (caesarian)	cesarean (cesarian)	رستمینه، سزارین
coeliac	celiac	شکمی، وابسته به حفرهٔ شکم
coeliac disease	celiac disease	بیماری سلیاک
colour vision	color vision	بینایی رنگی
colour-blind	color-blind	کوررنگ
colour-blindness	color-blindness	کوررنگی
defaecation	defecation	اجابت مزاج، تخلیه شکم، مدفوع کردن
dentine	dentin	عاج دندان
dialyse	dialyze	تراکافت شدن، تراکافت کردن، تراکافتن، دیالیز شدن، دیالیز کردن
diarrhoea	diarrhea	اسهال، شکم‌روش

BrE	AmE	معادل فارسی
diarrhoeal	diarrheal	اسهالی
diarrhoeic	diarrheic	اسهالی
diarrhoeotic	diarrheotic	اسهالی
Down's syndrome	Down syndrome	سندرم داون، نشانگان داون
dyspnoea	dyspnea	تنگی نفس، دُشدمی، دیس‌پنه
faecal	fecal	سرگینی، مدفوعی
faecalith	fecalith	سنگ پیخال*
faeces	feces	پیخال*، مدفوع*
favour	favor	التفات، با نظر موافق
		نگریستن، پسند، تبعیض، تبعیض قائل شدن، خوشایش، عنایت، لطف، لطف کردن، مهرورزی کردن، مهروری کردن
foetal	fetal	جنینی، زهسانی
foetation	fetation	زهسان‌داری، زهسان‌رویش
foeticidal	feticidal	جنین‌کشی
foeticide	feticide	جنین‌کش، زهسان‌کش
foetus	fetus	جنین، زهسان

معادل فارسی	AmE	BrE
قارچ‌خونی	fungemia	fungaemia
کالاکتوزمی، گالاکتوزخونی	galactosemia	galactosaemia
غمباد، گواتر	goiter	goitre
آتشک، سوزاک، سوزنک	gonorrhea	gonorrhoea
سوزاکی	gonorrheal	gonorrhoeal
ماده خاکستری (مغز)	gray matter	grey matter
پزشک زنان، زن‌پزشک، متخصص زنان	gynecologist	gynaecologist
پزشکی زنان، زن‌پزشکی، طب زنان	gynecology	gynaecology
خون‌هم‌چسباندن	hemagglutinate	haemagglutinate
خون‌هم‌چسبی، هماگلوتیناسیون	hemagglutination	haemagglutination
خون‌هم‌چسبان، هماگلوتینین	hemagglutinin	haemagglutinin
خون‌بهر*، خون‌سنجه، هماتوکریت	hematocrit	haematocrit
خون‌شناختی	hematologic	haematologic

BrE	AmE	معادل فارسی
haematological	hematological	خون‌شناختی
haematologist	hematologist	خون‌شناس، متخصص خون، هماتولوژیست
haematology	hematology	خون‌پزشکی*، خون‌شناسی*، هماتولوژی
haematoma	hematoma	خون‌آمو، هماتوم
haematophagous	hematophagous	خون‌خوار
haematopoiesis	hematopoiesis	خون‌زایی، خون‌سازی
haematopoietic	hematopoietic	خون‌زا
haematuria	hematuria	خون‌ادراری، خون‌میزی*، هماتوری، هماچوری
haemochromatosis	hemochromatosis	خون‌رنگ‌زدگی، هموکروماتوز
haemodialysis	hemodialysis	خون‌تراکافت، دیالیز خونی، همودیالیز
haemodynamics	hemodynamics	دینامیک خون، همودینامیک
haemoglobin	hemoglobin	هموگلوبین
haemoglobinopathy	hemoglobinopathy	هموگلوبینوپاتی

BrE	AmE	معادل فارسی
haemoglobinuria	hemoglobinuria	هموگلوبین ادراری، هموگلوبین میزی، هموگلوبینوری
haemolysin	hemolysin	خون‌کاو، همولیزین
haemolysis	hemolysis	خون‌کافت*، خون‌کاوى، همولیز
haemophilia	hemophilia	خون‌تراوى، هموفیلی
haemophiliac	hemophiliac	شخص مبتلا به هموفیلی، هموفیل
haemoptysis	hemoptysis	خلط‌خونى، خون‌خلطى، خونین‌خلطى
haemorrhage	hemorrhage	خون‌روش، خون‌روش داشتن، خون‌روى*، خون‌ریزى، خون‌ریزى کردن
haemorrhagic	hemorrhagic	خون‌ریز، خون‌ریزى‌دهنده
haemorrhoidectomy	hemorrhoidectomy	بواسیربردارى، هموروئیدکتومى
haemorrhoids	hemorrhoids	بواسیر، هموروئید
haemosiderin	hemosiderin	هموسیدرین
haemosiderosis	hemosiderosis	هموسیدروز

BrE	AmE	معادل فارسی
haemostasis	hemostasis	خون‌ایستایی، خون‌ایستی*، خون‌بندآوری، هموستاز
haemostatic	hemostatic	خون‌ایستان*
haemotoxic	hemotoxic	خون‌زهری
haemotoxin	hemotoxin	خون‌زهر، هموتوکسین
health center	health centre	بهداری، درمانگاه
homoeopath	homeopath	جوردرمانگر، متخصص هومئوپاتی، مشابه‌درمانگر، همسان‌درمانگر*، هومئوپات
homoeopathy	homeopathy	جوردرمانی، درمان به مثل، مشابه‌درمانی، همسان‌درمانی*، هومپاتی، هومیوپاتی
homoeostasis	homeostasis	تعادل درونی، ثبات درونی، هم‌ایستایی، هومئوستاز
homoeostatic	homeostatic	هم‌ایستا
hot flush	hot flash	(احساس) گرگرفتگی
hyperaemia	hyperemia	پرخونی، خون‌انباشت، خون‌انباشتگی
hyperaesthesia	hyperesthesia	پرسوهشمندی
hyperaminoacidaemia	hyperaminoacidemia	پرآمینواسیدخونی

BrE	AmE	معادل فارسی
hyperammonaemia	hyperammonemia	پرآمونیاخونی، پرآمونیاک خونی
hyperargininaemia	hyperargininemia	پر آرژنین خونی
hyperbilirubinaemia	hyperbilirubinemia	پر بیلی روبین خونی
hypercalcaemia	hypercalcemia	پر کلسیم خونی، هیپر کلسمی
hyperchylomicronaemia	hyperchylomicronemia	پر شیلومیکرون خونی
hyperglycaemia	hyperglycemia	پر قند خونی، پر قندی خون، هیپر گلیسمی
hyperglycinaemia	hyperglycinemia	پر گلیسین خونی
hyperinsulinaemia	hyperinsulinemia	پر انسولین خونی
hyperkalaemia	hyperkalemia	پر پتاسیم خونی، هیپر کالمی
hyperketonaemia	hyperketonemia	ستن خونی، کتون خونی
hyperlipaemia	hyperlipemia	پر چربی خونی، پر لیپید خونی
hyperlipoproteinaemia	hyperlipoproteinemia	پر لیپوپروتئین خونی
hypermagnesaemia	hypermagnesemia	پر منیزیم خونی
hypermethioninaemia	hypermethioninemia	پر متیونین خونی

BrE	AmE	معادل فارسی
hypernatraemia	hypernatremia	پرسدیم‌خونی، فزونی سدیم خون، هیپرناترمی
hyperphenylalaninaemia	hyperphenylalaninemia	پرفنیل‌آلانین‌خونی
hyperphosphataemia	hyperphosphatemia	پرفسفات‌خونی
hyperproteinaemia	hyperproteinemia	پرپروتئین‌خونی
hypertriglyceridaemia	hypertriglyceridemia	پرتری‌گلیسرید‌خونی
hyperuricaemia	hyperuricemia	پراورات‌خونی
hypoalbuminaemia	hypoalbuminemia	کم‌آلبومین‌خونی
hypocalcaemia	hypocalcemia	کم‌کلسیم‌خونی، هیپوکلسمی
hypocholesterolaemia	hypocholesterolemia	کم‌کلسترول‌خونی
hypocupraemia	hypocupremia	کم‌مس‌خونی
hypogammaglobulinaemia	hypogammaglobulinemia	کم‌گاماگلوبولین‌خونی
hypoglycaemia	hypoglycemia	کم‌قندخونی، کم‌قندی خون، هیپوگلیسمی
hypokalaemia	hypokalemia	کم‌پتاسیم‌خونی، هیپوکالمی
hypolipaeia	hypolipemia	کم‌چربی‌خونی، کم‌لیپیدخونی

BrE	AmE	معادل فارسی
hypolipoproteinaemia	hypolipoproteinemia	کم‌لیپوپروتئین خونی
hypomagnesaemia	hypomagnesemia	کم‌منیزیم خونی
hyponatraemia	hyponatremia	کم‌سدیم خونی، هیپوناترمی
hypophosphataemia	hypophosphatemia	کم‌فسفات خونی
hypoproteinaemia	hypoproteinemia	کم‌پروتئین خونی
hypoprothrombinaemia	hypoprothrombinemia	کم‌پروترومبین خونی
hypovolaemia	hypovolemia	کم‌حجم خونی
hypoxaemia	hypoxemia	کم‌اکسیژن خونی، هیپوکسمی
insanitary	unsanitary	آلوده، غیر بهداشتی، ناسالم
ischaemia	ischemia	ایسکمی، خون‌بست، خون‌کاستی
ketonaemia	ketonemia	ستن‌خونی، کتون‌خونی
labour	labor	زایمان، وضع حمل
laevulinic acid	levulinic acid	لوولینیک اسید
leukaemia	leukemia	لوسمی
lipaemia	lipemia	چرب‌خونی، لیپیدخونی

BrE	AmE	معادل فارسی
methaemoglobin	methemoglobin	مت‌هموگلوبین
nerve centre	nerve center	مرکز عصبی
neurone	neuron	پی‌یاخته، سلول عصبی، نورون، یاخته عصبی
nurseling	nursling	شیرخواره، کودک شیرخوار
oedema	edema	ادم، خیز
oedematous	edematous	ادمایی، خیزدار
oesophageal	esophageal	سرخ‌نایی، مِرْوی
oesophagitis	esophagitis	التهاب مری، مری‌آماس*
oesophagoscope	esophagoscope	مری‌بین
oesophagus	esophagus	سرخ‌نای، مری
oestrogen	estrogen	استروژن، ورتاک‌زا
oestrogenic	estrogenic	استروژنی
orthopaedics	orthopedics	آرتاپزشکی، ارتوپدی، استخوان‌پزشکی*، شکسته‌بندی*، علم جراحی استخوان
paediatrician	pediatrician	پزشک اطفال، پزشک کودکان، کودک‌پزشک، متخصص اطفال

BrE	AmE	معادل فارسی
paediatrics	pediatrics	پزشکی اطفال، پزشکی کودکان، طب اطفال، کودک‌پزشکی
paralyse	paralyze	پراکافت کردن، پراکافتن، فلج کردن
perinaeal	perineal	پیراوازشی، میان‌دوراهی
perinaeum	perineum	پیراوازش، میان‌دوراه
peritoneum	peritoneum	اندرون‌پوش، روده‌بند، صفاق
pharmacopoeia	pharmacopeia	راهنمای دارویی کشور
pigmyism	pygmyism	کوتولگی، کوتاه‌قدی
PMS (PMT)	PMT	نشانگان (تنش) پیش‌قاعدگی
polycythaemia	polycythemia	پریاخته‌خونی، پلی‌سیتمی
psychoanalyse	psychoanalyze	روانکاوی کردن
pyorrhoea	pyorrhea	پیوره
reflexion	reflection	برگشتگی
sanatorium	sanitorium	آسایشگاه، آسایشگاه مسلولین

BrE	AmE	معادل فارسی
seborrhoea	seborrhea	پوست چربی، چربی نابهنجار پوست
septicaemia	septicemia	سپتی سمی، مسمومیت خون
steatorrhoea	steatorrhea	چرب پیخالی*، چرب سرگینی، چربی ریزی
stegnosis	stenosis	انسداد، باریک شدگی، تنگی
sulphanamide	sulfanamide	سولفانامید
synaesthesia	synesthesia	هم‌سوهش
thalassaemia	thalassemia	تالاسمی
thiamine	thiamin	تیامین
toxaemia	toxemia	زهر خونی، مسمومیت خون
tranquillizer	tranquilizer	(داروی) آرام‌بخش
tularaemia	tularemia	تولارمی
tumour	tumor	تومور، آمو، غده
uraemia	uremia	اوره‌خونی، اورمی
vitreous humour	vitreous humor	زجاجیه

۱۳. علوم سیاسی

BrE	AmE	معادل فارسی
annexe	annex	(ناحیه یا کشوری را) تصاحب کردن
brinkmanship	brinksmanship	سیاست لبه پرتگاه
centre	center	میان‌رو
centre parties	center parties	احزاب میان‌رو
closure	cloture	(در مجلس) رأی کفایت مذاکرات
colour bar	color bar	تبعیض نژادی
colour problem	color problem	مسأله نژادی، مشکل نژادی
dept	dept.	وزارت، وزارتخانه
endorse	indorse	پشتیبانی (خود را) اعلام کردن، (نامزد انتخابات را) تأیید کردن
exploitative	exploitive	استثمارگرانه، سودجویانه
Labour	Labor	حزب کارگر
labour aristocracy	labor aristocracy	اشرافیت کارگری
labour confederation	labor confederation	کنفدراسیون کارگری

BrE	AmE	معادل فارسی
labour movement	labor movement	جنبش کارگری، نهضت کارگری
Labour union	Labor union	اتحادیه کارگری
labourite	laborite	عضو حزب کارگری، هوادار حزب کارگر
leveller	leveler	طرفدار برابری، مساوات‌طلب، نابرابری‌ستیز
mediaeval	medieval	قرون وسطایی، میان‌دورانی
mediaevalism	medievalism	تفکر قرون وسطایی، روحیه قرون وسطایی، گرایش به قرون وسطی
mediaevalist	medievalist	قرون وسطاشناس، متخصص قرون وسطی، میان‌دوران‌شناس
oecumenical	ecumenical	جامع (به‌ویژه در مورد کلیسا)، جهانی، فراگیر، وابسته به وحدت‌گرایی مسیحی، وابسته به همبستگی فرقه‌های گوناگون مسیحی، همگانی
oecumenicalism	ecumenicalism	وحدت‌گرایی کلیسایی، وحدت‌گرایی مسیحی
oecumenicism	ecumenicism	وحدت‌گرایی کلیسایی، هم‌پیوندگرایی مذهبی

معادل فارسی	AmE	BrE
وحدت‌گرایی کلیسایی، هم‌پیوندگرایی مذهبی	ecumenism	oecumenism
طرفدار وحدت‌گرایی مذهبی	ecumenist	oecumenist
شایعه‌پراکن، شایعه‌پرداز، شایعه‌ساز	rumormonger	rumour-monger
شیخ‌نشین	sheikdom	sheikhdом
بردگی، بیگاری، کار بردگان	slave labor	slave labour
پرچم سه‌رنگ (به‌ویژه پرچم فرانسه)	tricolor	tricolour
آزادکار، تزار (عنوان شاهان روسیه‌ی تزاری)، مسؤول تام‌الاختیار، همه‌کاره	czar	tsar
دوران تصدی تزار، مقام تزار	czardom	tsardom
پسر بزرگ تزار، ولیعهد تزار	czarevitch	tsarevitch
استبداد، تزاریسم، حکومت تزاری، حکومت مطلقه، خودکامگی، سزاریسم	czarism	tsarism
هوادار تزار، هوادار حکومت تزاری	czarist	tsarist

۱۴. علوم غذایی

معادل فارسی	AmE	BrE
گوشت و لوبیای تند	chili con carne	chilli con carne
آب سیب، سیب‌ابه، سیدر، شراب سیب	cider	cyder
(جمع) الیاف*	fiber	fibre
چاشنی، چاشنی‌زدن به، رایحه، طعم، طعم‌افزا، مزه، مزه‌دار کردن	flavor	flavour
ادویه، چاشنی، طعم‌افزا، لب‌چش، مزه‌دارسازی	flavoring	flavouring
ژلاتین*، ژله، لِرزانک	gelatin	gelatine
کچاپ (رب گوجه‌فرنگی دارای پیاز و نمک و شکر و ادویه)	catsup	ketchup
خوراک لازانیا، لازانیا	lasagna	lasagne
ماکارونی با سس پنیر	macaroni and cheese	macaroni cheese
کپک‌زده، کپک‌گرفته	moldy	mouldy
املت، خاگینه	omelet	omelette
شیر بدون چربی، شیر چرخ کرده	skim milk	skimmed milk

BrE	AmE	معادل فارسی
soya sauce	soy sauce	سس سویا
thiamine	thiamin	تیامین
toffee	taffy	تافی، سوهان فرنگی
yoghurt	yogurt	ماست

۱۵. علوم نظامی

BrE	AmE	معادل فارسی
accoutre	accouter	تجهیز کردن، سازوبرگ دادن، سلاح پوشاندن
accoutrement (s)	accouterment (s)	تجهیزات، تجهیزات سرباز، سازوبرگ
anti-aircraft	antiaircraft	پدافند هوایی، ضد هوایی
armour	armor	جنگ‌افزار زرهی، جوشن، رسته زرهی، زره، سپر، نیروی زرهی
armoured	armored	زره‌پوش، زره‌دار، زرهی
armoured car	armored car	خودروی زرهی
armoured units	armored units	یگان‌های زرهی

BrE	AmE	معادل فارسی
armourer	armorer	اسلحه‌دار، اسلحه‌ساز، جنگ‌افزارساز، زر‌آد، زره‌ساز، قورچی‌باشی، نگهبان اسلحه
armour-plated	armor-plated	زرهی
armoury	armory	اسلحه‌خانه، انبار تسلیحات، انبار مهمات، زردخانه، قورخانه
calibre	caliber	قطر داخلی (لوله‌ی جنگ‌افزار)، کالیبر
centre	center	قلب قشون، میان سپاه
civil defence	civil defense	پدافند کشوری، دفاع غیرنظامی
colour sergeant	color sergeant	پرچمدار
double-barrelled	double-barreled	(تفنگ) دولول
epaulette	epaulet	سردوشی
gauge	gage	قطر داخلی تفنگ
Lt	Lt.	ستوان، ناویان یکم
manoeuvre	maneuver	ترفند، جنگ‌آزمون، رزمایش، مانور، مشق نظامی، نمایش رزمی
sabre	saber	شمشیر

BrE	AmE	معادل فارسی
self-defence	self-defense	دفاع از خود، دفاع شخصی
signaller	signaler	دیده‌بان

۱۶. عمومی

BrE	AmE	معادل فارسی
abridgement	abridgment	تلخیص، کوتاه‌سازی، کوتاه‌وارسازی، کوتاه‌واره، مجمل
acknowledgement	acknowledgment	اعتراف، اعلام وصول، اقرارنامه، تصدیق، تصدیق‌نامه، رسید، سپاسگزاری، شهادت‌نامه، قدردانی
adviser	advisor	رايزن، مستشار، مشاور
aeolian	eolian	بادی
aestival	estival	تابستانی، صیفی
afterwards	afterward	بعداً، در نتیجه
ageism	agism	پیرآزاری، پیرستیزی، سن‌گرایی
all right	alright	رضایت‌بخش، رضایت‌مندانه، (شخص یا چیز) سالم

BrE	AmE	معادل فارسی
all-round	all-around	ذوفنون، همه‌فن‌حریف، همه‌کاره
aluminium foil	aluminum foil	پوش‌برگ *
analogue	analog	آنالوگ، تشابهی، عقربه‌دار، غیررقمی، فراسنج، فراسنجگر، قیاسی
analyse	analyze	به‌دقت آزمودن، تجزیه و تحلیل کردن، فروگشودن، واکافت کردن
annexe	annex	الحاقی، پیوست، پیوست کردن، پیوستن، ضمیمه، ضمیمه کردن
apophthegm	apothegm	حکمت، کلمات قصار
appal	appall	به‌رقت آوردن، پریشان کردن، مملو از هراس و انزجار کردن
ardour	ardor	اشتیاق، حرارت، دلباختگی، شور و شوق، شیفتگی، غیرت، گرمی
artefact	artifact	دست‌ساخته، دست‌ساز، مصنوع، ورساخته
arty	artsy	پرزرق و برق، (دکور، سبک) متکلف، هنرمندنا
ash-tray	ashtray	زیرسیگاری

BrE	AmE	معادل فارسی
atishoo	ahchoo	(صدای عطسه) آپیشه
attender	attende	شرکت کننده، مشتری
backwards	backward	از آخر، از عقب، برعکس، به عقب، عقب
bannister	banister	تارمی، ستونچه، نرده، نرده پلکان
battleaxe	battleax	تبرزین
baulk	balk	ابا کردن، از حرکت بازایستادن، (با سرسختی) از کار یا حرکت خودداری کردن، امتناع ورزیدن، پروا کردن، تردید کردن، دبه کردن، سرتافتن، مرزبندی کردن
beddy-byes	beddy-bye	موقع خواب، (بچگانه) وقت به بستر رفتن، وقت لالا
behave	behoove	بایستن، بایسته بودن، برازیدن به، سزیدن به، لازم بودن، واجب بودن
belabour	belabor	به اطناب گفتن، به درازا کشاندن، داغون کردن، دمار از روزگار ... درآوردن، کتک زدن
bellringer (bell-ringer)	bell ringer	(در کلیسا) ناقوس زدن
bellyflop	belly flop	شیرجه شکمی

BrE	AmE	معادل فارسی
bevelled	beveled	شیب‌دار، لبه‌دار، یخ‌شده
bicolour	bicolor	دورنگه، دورنگی
blameable	blamable	تقصیرپذیر، سرزنش‌پذیر، مقصر، نکوهیدنی
blind man's buff	blind man's bluff	بازی چشم‌بندی
blue riband	blue ribbon	نشان امتیاز، نشان برتری
boloney	baloney	بی‌معنی، پوچ!، چرند!، حرف بی‌معنی، حرف چرند، سوسیس بولونا، عمل احمقانه، کار مهمل، مزخرف!، یاوه
book-keeper	bookkeeper	دفتردار
bunkum	buncombe	تدلیس، چاخان، ریا، سخن وانمودین، قمپز
burthen	burden	سربار شدن، مزاحم شدن
cadastre	cadaster	دفتر ثبت املاک
calloused	callused	پینه‌بسته، کبره‌بسته
canceller	canceler	لغوکننده
candour	candor	بی‌پیرایگی، بی‌سوئی، بی‌طرفی، بی‌غرضی، بی‌نظری، رک‌گویی

BrE	AmE	معادل فارسی
caravanseraï	caravansary	کاروانسرا
castor	caster	(شکر، نمک و غیره در ترکیب) - پاش، (زیر مبل، میز، یخچال و غیره) چرخ
catalogue	catalog	فهرست، کارنما، کالانما
caviller	caviler	غرولندو، نق نقو
centre	center	در مرکز قرار گرفتن، قلبگاه، کانون، گرد آمدن، وسط، متمرکز کردن یا شدن، محل تجمع، مرکز، مرکزی کردن، میان، میانگاه
centre- stage	center- stage	جایگاه مهم، موقعیت محوری، نقش کلیدی
centred	centerd	تمرکز، در مرکز، (در ترکیب با واژه‌های دیگر) - گرای
centrefold	centerfold	دو صفحه میان (مجله و کتاب)، صفحه دولا
centrepiece	centerpiece	آذین مرکزی، تزئین مرکزی، گل وسط، میان‌زیب
channeller	channeler	رسانگر، رسانه، فرستگر، فرستنده

BrE	AmE	معادل فارسی
channelling	channeling	روشی که طی آن (ادعا می‌شود) شخص مرده‌ای موقتاً در شخص دیگری حلول می‌کند و دربارهٔ دوران خود و جهان باقی اطلاعات می‌دهد
chequer	checker	بازبینگر، بررسی‌کننده، وارس
chequered	checkered	پر از بلندی و پستی، پرفراز و نشیب، پیچازی، چهارخانه، شطرنجی
chinese chequers	chinese checkers	چکرز چینی (نوعی بازی که ۲ تا ۶ بازیکن سعی می‌کنند تا مهره‌ها را از یک سمت به سمت دیگر تخته حرکت دهند)
chiselled	chiseled	اسکنه‌خورده، خوش‌تراش، خوش‌ترکیب، خوش‌ساخت، قلم‌خورده
cigarette	cigaret	سیگار، سیگارت
clamour	clamor	جیغ‌و داد، دادو فریاد، سرو صدا، غریو، فغان، های‌وهوی، همهمه و اعتراض، هیاهو
clangour	clangor	جرنگ‌جورنگ کردن، جرنگیدن، دنگ‌دنگ کردن، صدای دنگ‌دنگ
clerestory	clearstory	پنجرهٔ بام (در کلیسا)، پنجره تاق، صُفَه (واگن مسافری)، هواکش
close season	closed season	فصل ممنوعیت (شکار)

BrE	AmE	معادل فارسی
coagency	cogency	استحکام، انسجام، (ادله، استدلال) قدرت
colour	color	رنگ، فام
colour code	color code	نشاندگاری با رنگ
colourable	colorable	رنگ‌پذیر، رنگ‌شدنی
colourant	colorant	رنگ‌افزا، رنگین‌ساز
colouration	coloration	رنگ‌آرایی، رنگ‌آمیزی، رنگ‌پذیری، رنگینی، فن آمیختن رنگ‌ها
coloured	colored	رنگی، رنگین، رنگین‌پوست
colourfast	colorfast	با رنگ ثابت، پایارنگ، دارای ثبات رنگ، رنگ‌نرو
colourful	colorful	پرتحرک، پر جنبش، پررنگ، رنگارنگ، رنگین، زنده، سرزنده، شاد
colouring	coloring	رنگ‌آرایی، رنگ‌آمیزی، رنگ‌پردازی، رنگ‌زنی، رنگ‌ورو، شیوه رنگ‌بندی، ماده رنگی
colourist	colorist	رنگ‌پرداز، رنگرز، رنگ‌زن، (نقاش) ماهر در رنگ‌آمیزی
colourless	colorless	بی‌تحرک، بی‌جنب‌وجوش،

BrE	AmE	معادل فارسی
		بی‌رنگ، بی‌روح، بی‌فروغ، پژمرده، رنگ‌پریده، کم‌رنگ
community centre	community center	باشگاه، کانون، مرکز تجمع
conjurer	conjuror	آدم چشم‌بند، تردست، جادوگر، ساحر، شعبده‌باز
connexion	connection	اتصال، پیوستگی، پیوند، رابطه، همبند، همبندش، همبندی
connoitrer	connoiterer	اکتشاف‌کننده، شناسایی‌کننده
co-operate	cooperate	دست‌به‌دست هم دادن، تشریک مساعی کردن، تعاون کردن، معاضدت کردن، همدستی کردن، همکاری اقتصادی کردن، همکاری کردن، همیاری کردن
co-operation	cooperation	تشریک مساعی، تعاون، کمک، مشارکت، معاضدت، همدستی، همکاری، همیاری
co-operationist	cooperationist	طرفدار همکاری، همکاری‌کننده
co-operative	cooperative	(انجمن یا فروشگاه) تعاونی، شرکت تعاونی، شرکت همیاری، معاضدت‌آمیزه، همکارانه، همیارانه، همیارگری، همیاری، یارمندان
costumier	costumer	جالباسی، رخت‌آویز، لباس‌دوز، لباس‌فروش

BrE	AmE	معادل فارسی
cosy	cozy	آسوده‌بخش، دم‌کن، رواقوری، روکتی، گرم و دوستانه، گرم‌ونرم
councillor	councilor	رایزن، سگالشگر، عضو انجمن، عضو شورا، کنکاشگر، گره‌گشا، مشاور
counselling	counseling	مشاورت، مشاوره
counsellor	counselor	اندرزگو، رایزن، سگالشگر، مشاور، ناصح
counsellorship	counselorship	اندرزگری، مشاورت، مقام مشاور
covering letter	cover letter	نامه توضیحی، نامه ضمیمه
crematorium	crematory	آتشخانه، (در مرده سوزانی) آتشگاه، کوره جسدسوزی
dado(s)	dado(es)	(دیوار) ازاره(ها)
day-dream	daydream	به خواب و خیال فرورفتن، خواب‌وخیال، خیال‌پردازی، خیال‌پردازی کردن، رؤیا، فکر پوچ یا غیرعملی، نقشه خیالی، وهم
decolourrise	decolorrise	بی‌رنگ کردن، رنگ‌زدایی کردن
defence	defense	پدافند، پناه، دفاع، دفاع کردن، حمایت، حمایت کردن، مدافع

BrE	AmE	معادل فارسی
defenceless	defenseless	بی‌پدافند، بی‌پناه، بی‌دفاع
deflexion	deflection	انحراف، بیراهی، خمش، کژراهی، واخمش، ورتابش، ورتابی
demeanour	demeanor	ریخت، طرز برخورد، قیافه، کردار
dependant	dependent	افراد تحت تکفل، زیردستان، (در جمع) عائله، متعلقان، وابستگان
dept	dept.	(سازمان و غیره) اداره، بخش، (فروشگاه) غرفه، [عمومی] (دانشگاه) گروه
dextrous	dexterous	تردست، چست، چالاک، چیره‌دست، چیره‌دستانه، زبردست، زبردستانه، ماهر، ماهرانه
dextrously	dexterously	زبردستانه، ماهرانه
dextrousness	dexterousness	تردستی، زبردستی
dialling tone	dial tone	بوق آزاد
dialogue	dialog	گفتگو، گفت‌وشنود، مکالمه، همگویی
din-dins	din-din	(واژهٔ کودکانه) خوراک، شام، قاقا

BrE	AmE	معادل فارسی
discolour	discolor	از جلا افتادن، بدرنگ شدن، تغییر رنگ دادن، دگرگام شدن، رنگ باختن، کدر شدن
discolouration	discoloration	تغییر رنگ، دگرگامی، رنگ‌رفتگی
disfavour	disfavor	بیزاری، بی‌علاقگی، بی‌محبتی، بی‌مهری، خشم، دلخوری، ناخشنودی، نارضایتی، نفرت
dishevelled	disheveled	(جامه) چروک‌دار، نامرتب، (موی سر) پریشان، ژولیده
dishonour	dishonor	بدنام کردن، بدنامی، برگشت زدن (چک)، بی‌آبرو کردن، بی‌آبرویی، رسوا کردن، رسوایی، ننگ
dishonourable	dishonorable	بی‌آبرو، بی‌حیثیت، بی‌شرف، بی‌شرفانه، پست، رذل، رسوا، شرم‌آور، فرومایه، ناشایسته
disorientate	disorient	حیران کردن، سرگردان کردن، گیج کردن
dissension	dissent	اختلاف عقیده، عدم توافق، مشاجره، مناقشه، ناهم‌اندیشی، ناهمسازی، نفاق
distil	distill	چکانیدن، چکیدن، بُب مطلب را گفتن
dolour	dolor	اندوه، غصه، غم

BrE	AmE	معادل فارسی
doodah	doodad	خرت‌وپرت، خرمهره، زیورآلات ارزان
double-barrelled	double-barreled	(تعریف و تمجید) دوپهلو، (نام خانوادگی) دوبخشی
doughnut	donut	دونات، نان کماجی
Dr	Dr.	دکتر
draining board	drain board	جاظرفی، سبد ظرف
draught	draft	(کشتی، قایق) آبخور، باد، (در جمع) بازی درافت، (مایع) برداشتن، جریان هوا، شربت، (تور ماهیگیری) کشیدن، کوران، معجون، مهره بازی
draughtsman	draftsman	(سند) تنظیم‌کننده، تهیه‌کننده پیش‌نویس، (دستگاه، ساختمان) طراح، نقشه‌کش
draughtswoman	draftswoman	(سند) تنظیم‌کننده، تهیه‌کننده پیش‌نویس، (دستگاه، ساختمان) طراح، نقشه‌کش
drily	dryly	با لحنی خشک، به سردی
drink-driver	drunk driver	راننده مست
drink-driving	drunk driving	رانندگی در حال مستی
driveller	driveler	با لحنی خشک، به سردی

معادل فارسی	AmE	BrE
دوئل کننده	dueler	dueller
دوئل	dueling	duelling
دوئل کننده	duelist	duellist
کلاه بوقی، کلاه کاغذی	dunce cap	dunce's cap
از حاشیه، از کنار، از لبه	edgewise	edgeways
(لباس و غیره) کشی	elasticized	elasticated
بانرده یا دیوار محصور کردن، به صلابه کشیدن، بیچاره کردن، چهار میخ کردن (به منظور شکنجه)، (با نیزه) سوراخ کردن، گرفتار کردن	impanel	empanel
عضو (اداره)، کارمند، مستخدم	employee	employee
لعاب دار شده	enameled	enamelled
دلباخته بودن، شیدابودن، شیفته بودن، عاشق بودن، واله بودن	enamor	enamour
دلباخته، شیفته، عاشق، مفتون	enamored	enamoured
احاطه کردن، پوشاندن با، پوشش دار کردن، دربرگرفتن، در جعبه (یا قوطی) قرار دادن، محصور کردن، نیام کردن	incase	encase

BrE	AmE	معادل فارسی
enclose	inclose	احاطه کردن، به پیوست
		فرستادن، به همراه فرستادن، پیراگیری کردن، حصارکشی کردن، دورگرفتن، ضمیمه کردن، فراگرفتن، گردگیری کردن، محصور کردن
encyclopaedia	encyclopedia	جُنگ دانش، دانش‌دان، دانشگان، دانشنامه، دایره‌المعارف
endeavour	endeavor	تلاش، تلاش کردن، سعی، سعی کردن، کوشش، کوشیدن، همت، همت کردن
enquire	inquire	آگه‌خواست کردن، استعلام کردن، بازجویی کردن، پرسش کردن، پرسه کردن، تجسس کردن در، تحقیق کردن، جستار کردن، جویاشدن، واجیدن
enquiry	inquiry	آگه‌خواست، استعلام، بازجویی، بررسی، پرسش، پرسه، تحقیق، جستار، رسیدگی
enrol	enroll	به عضویت درآوردن، ثبت نام کردن، درفهرست وارد کردن، عضو کردن یا شدن، متن نهایی تهیه کردن، نام‌نویسی کردن، وارد خدمت نظام شدن یا کردن
enrolment	enrollment	بردن به خدمت نظام، به عضویت درآوری، تعداد اعضا، ثبت نام، فهرست اعضا، فهرست نام‌نویسی‌شدگان، نام‌نویسی

معادل فارسی	AmE	BrE
اطمینان حاصل کردن، بی‌خطر کردن، بیمه کردن، تضمین کردن، حتمی کردن، (از خطر) حفظ کردن، در اختیار گذاشتن، فراهم کردن، مسلم کردن	insure	ensure
برده کردن، تبدیل به غلام کردن، دلباخته کردن، شیدا کردن، مسحور کردن، واله کردن	enthrall	enthral
برده‌سازی، مسحورسازی	enthrallment	enthrallment
آموخته کردن، به کار افتادن، به مرحله اجرا درآمدن، خو دادن، عادت دادن	inure	enure
تصور کردن، خیال کردن، درنظر آوردن، مجسم کردن	envision	envisage
پایان گفتار، پسگفتار، پس‌نگاشت	epilog	epilogue
(دوره، مدت‌زمان) اتمام، انقضاء، (گذرنامه، گواهی‌نامه و غیره) انقضای مدت، خاتمه، سپری شدن موعد، سرآمدن اعتبار	expiration	expiry
تاریخ انقضاء	expiration date	expiry date
انجمن کردن، جمع شدن، گرد آمدن	fagot	faggot
التفات یافته، دارای امتیاز، صاحب امتیاز، مورد توجه، مورد عنایت	favored	favoured

BrE	AmE	معادل فارسی
favouritism	favoritism	استثنا قائل شدن، پارتنری بازی، تبعیض گذاری، جانبداری، نارواگزینی
favourable	farorable	خوب، مثبت، مساعد، مناسب، موافق
fervour	fervor	آتش مندی، آذرسانی، اشتیاق زیاد، تفسانی، گرمای شدید
fiasco(s)	fiasco(es)	افتضاح(ها)، هزیمت(ها)
fibre	fiber	تارچه، رشته
fibrefill	fiberfill	پُر کُنک، پر کُنه
fibreglass	fiberglass	فایبرگلاس
figure of eight	figure eight	(در پاتیناژ و غیره) چرخش به شکل 8
filing cabinet	file cabinet	قفسه بایگانی
filing clerk	file clerk	بایگان، مسئول بایگانی
flaky	flakey	پوستک‌دار، پوسته‌پوسته، پوسته‌پوسته‌شدنی، خردشونده، لایه‌لایه، مشنگ، ورقه‌ورقه، ورقه‌ورقه‌شدنی، (عامیانه) خل
flavourless	flavorless	بی‌طعم، بی‌عطر و بو، بی‌مزه

BrE	AmE	معادل فارسی
flexion	flection	خمش، خم‌شدگی، خم‌گری، خمیدگی
flexitime	flextime	ساعت کار تغییرپذیر
flower-girl	flower girl	(دختر یا زن) گل‌فروش
foetid	fetid	بدبو، بوی‌ناک، گندناک، گندیده، متعفن
foetidness	fetidness	تعفن، گندیدگی
forced labour	forced labor	بیگاری، کار اجباری
forwards	forward	به پیش، به جلو، پیش
Fr	Fr.	پدر (روحانی)
frying pan	fry pan	تابه، ماهی‌تابه
ft	ft.	(واحد اندازه‌گیری) پا، فوت
fulfil	fulfill	اجرا کردن، اطاعت کردن، انجام دادن، برآورده‌شدن، به انجام‌رساندن، به پایان رساندن، دارا بودن، فرمانبرداری کردن، واجد بودن، وفا کردن
fulfilment	fulfillment	اجرا، انجام، تحقق، شادکامی، کام‌بخشی، کامیابی
full-colour	full-color	(عکس و غیره) تمام‌رنگی

معادل فارسی	AmE	BrE
(پزشک، وکیل و غیره) تمام عیار، کامل	full-fledged	fully-fledged
مؤسسه کفن و دفن، مؤسسه متوفیات	funeral parlor	funeral parlour
آشفستگی، جنجال، جوش و خروش، غوغا، هیاهو	furor	furore
خوشحالی، خوشی، سرزندگی، شادمانی، شادی، شور، نشاط	gayety	gaiety
شوخی چندش‌آور، طنز سیاه، طنز شوم	gallows humor	gallows humour
آلت سنجش، اندازه، پیمانه، درجه، سنج، ضخامت، کلفتی، محک، معیار، مقیاس، وسیله اندازه‌گیری	gage	gauge
(در قرون وسطی) دستکش آستین‌دار، دستکش بلند، دستکش زرهی، (پیراهن دوزی) سرآستین چین‌دار	gantlet	gauntlet
جواهرشناختی، گوهرشناختی	gemological	gemmological
جواهرشناس، گوهرشناس	gemologist	gemmologist
جواهرشناسی، گوهرشناسی	gemology	gemmology
رکوع، کرنش	genuflection	genuflexion

BrE	AmE	معادل فارسی
gipsy	gypsy	زبان کولی، غربتی، کولی، لولی
glamour	glamor	افسون، جادو، دلفریبی، سحرآمیزی، طلسم، فریابی
glamorous	glamorous	افسونگر، دلفریب، طلسم‌آمیز، فریبا، فریبنده
glass fibre	glass fiber	شیشه لیفی، فایبرگلاس، فیبر شیشه
gloop	glop	(عامیانه) چیز لزج و چسبناک، مایع غلیظ
gloopy	gloppy	لزج و چسبناک
good humour	good humor	اخلاق خوش، خوشحالی، خوش‌خلقی، شادی
graeco-	greco	پیشوند: در ترکیب - یونانی
gramme	gram	گرم، یک‌هزارم کیلوگرم
grandad	granddad	بابابزرگ
gravelled	graveled	شن‌ریزی شده، شنی، ماسه‌ای
greenkeeper	greenskeeper	نگهبان زمین گلف

BrE	AmE	معادل فارسی
greetings card	greeting card	کارت تبریک
grey	gray	تیره، رنگ خاکستری، طوسی، غم‌انگیز، گرفته، موی جوگندمی
grey area	gray area	نکته ابهام، وضعیت مبهم
greybread	graybread	پیرمرد، ریش سفید
grey-haired	gray-haired	(شخص) با موهای جوگندمی، پیر، موسفید
greyish	grayish	متماایل به خاکستری
greyness	grayness	خاکستری فانی؛ یکنواختی و ملال انگیزی
groveller	groveler	التماس‌کننده، زبون
grovelling	groveling	التماس‌آمیز، ملتسمانه
groyne	groin	حفاظ ساحل، کرانه‌دار
gruelling	grueling	توان‌فرسا، جان‌فرسا، خسته‌کننده، شاق، طاقت‌فرسا، فرساینده، مجازات شدید
gunge	gunk	(عامیانه) هر چیز روغنی و چسبناک
hand luggage	hand baggage	بار دستی، بار سبک

BrE	AmE	معادل فارسی
hard labour	hard labor	زنداند با اعمال شاقه
highly strung	high-strung	تندمزاج، عصبی
holdall (hold-all)	hold all	ساک دستی
homologue	homolog	همتا، هم‌زنجیره، هم‌ساخت، هم‌نماد
honour	honor	آبرو، آوازه، افتخار، بلندآوازی، بهنامی، پاکدامنی، تجلیل کردن
honourable	honorable	آبرومند، شرافتمند، شریف، محترم
hosteller	hosteler	اسبان، چاروادار، مسافرخانه‌چی، مهتر
humour	humor	خصلت، خلط (هر یک از اخلاط چهارگانه خون، بلغم، سودا و صفرا)، خو، طبع
humourless	humorless	جدی، خشک
hypnopaedia	hypnopedia	یادگیری در حال خواب، یادگیری در حال خواب مصنوعی
iced water	ice water	آب یخ
ill humour	ill humor	بداخلاقی، بدخلقی

BrE	AmE	معادل فارسی
ill-humoured	ill-humored	بداخلاق، بدخلق، عبوس
inflexion	inflection	آهنگ کلام، انحناء، تغییر آهنگ کلام، خم کردن، خمیدگی، کجی
ingrowing	ingrown	(مو، ناخن) زیرپوستی
instal	install	برپا کردن، بر کرسی (صدارت یا استادی یا ریاست) نشاندن، به شغلی گماشتن، قرار دادن، کار گذاشتن، گماردن، مستقر کردن، منصوب کردن، نصب کردن
instalment	installment	(داستان، سریال) قسمت، بخش
instil	instill	(در فکر کسی) جایگزین کردن، چکاندن، نیوشاندن
iron-grey	iron-gray	(رنگ) سُرُبی، سُرُبی
jewelled	jeweled	(ساعت) سنگ‌دار، جواهرنشان، مرصع، نگین‌دار
jewellery	jewelry	جواهرات، جواهرآلات، زیورها
Joe public	John Q. public	(عامیانه) شهروند عادی، آدم معمولی
Jr (Jnr)	Jr.	جونیور، کوچک، کوچکتر

BrE	AmE	معادل فارسی
judgement	judgment	جزا، عقیده، قوه تشخیص، مشیت الهی، مکافات، نظر
kindergartener	kindergartner	(بچه) کودکستانی
knowall (know-all)	know all	(به طعنه، محاوره) عقل کل، علامه دهر
labeller	labeler	برچسب‌گذار
labour	labor	کار، کارگر، نیروی کار
labour camp	labor camp	اردوگاه کار اجباری
labour day	labor day	روز کارگر (در بریتانیا اول ماه مه، در آمریکا اولین دوشنبه سپتامبر)
labour force	labor force	نیروی کار
laboured	labored	(تنفس) سخت، (سبک نوشته) تصنعی، پیچیده، سنگین، مصنوع، معلق
labourer	laborer	زحمتکش، عمله، فعله، کارگر
labouring	laboring	بیگاری، کار شاق، کار طاقة‌فروسا
lacklustre	lackluster	(برنامه، اجرا) بی‌حال، بی‌روح، (چشم) بی‌فروغ، بی‌نور

BrE	AmE	معادل فارسی
largesse	largess	انعام، بخشش، صدقه، عطیه، گشاده‌دستی
leadpollution	lead pollution	آلودگی سرب
lecture theatre	lecture theater	سالن سخنرانی
legpull	leg pull	شوخی
libeller	libeler	چفته‌گر، مفت‌ری
libellous	libelous	افتراآمیز، اهل تهمت و افترا، پیغاره‌آمیز، تهمت‌آمیز، چفته‌آمیز، چفته‌گر، فحاش، هرزه‌دهان
licence	license	آزادی، اجازه، اختیار، امتیاز، بی‌بندوباری، پروانه، جواز، گواهی‌نامه (رانندگی)
life's work	life work	ثمره زندگی، ثمره عمر، حاصل عمر، کار دائمی، کار مادام‌العمر، کار همیشگی
light-coloured	light-colored	روشن
likeable	likable	(آهنگ و غیره) دلپذیر، دوست‌داشتنی، مطبوع
liveability	livability	سکنی‌پذیری
liveable	livable	تاب‌آوردنی، تحمل‌پذیر، زیست‌پذیر، سکنی‌پذیر، قابل سکنی

BrE	AmE	معادل فارسی
lodgement	lodgment	اتاق کرایه‌ای، خانه کرایه‌ای، کرایه‌داری، کرایه‌نشینی
lour	lower	اخم‌وتخم کردن، بداخمی کردن، بُق کردن، نگاه اخم‌آلود، نگاه تهدیدآمیز
louring	lowering	اخم‌آلود، پراخم‌وتخم، تاریک و گرفته، تیره و آماده طوفان
louvre	louver	پنجره‌ی کرکره‌ای، دریچه کرکره‌ای، هواکش کرکره‌ای
lustre	luster	جلا، لوستر، نورافشان *
MA	M.A.	(درجۀ) کارشناسی ارشد علوم انسانی، کارشناس ارشد علوم انسانی
mahjong	mahjongg	(بازی) ماجانگ (نوعی بازی چینی شبیه به شطرنج)
maid of honour	maid of honor	ساقدوش عروس، ندیمه
malodourous	malodorous	بدبو، عفن، متعفن
manhour (man-hour)	man hour	(یک) ساعت کار
manoeuvrable	maneuverable	قابل مانور، مانوردادنی
manoeuvrability	maneuverability	قابلیت مانور، مانورپذیری

BrE	AmE	معادل فارسی
manoeuvrer	maneuverer	ترفندباز، مانوردهنده
manoeuvring	maneuvering	ترفند، شگرد
marriage licence	marriage license	اجازه ازدواج
marvellous	marvelous	اعجاب‌آور، حیرت‌انگیز، شگرف، شگفت‌انگیز، معجزه‌آسا، موجب شگفتی و تحسین
massage parlour	massage parlor	عشرت‌خانه، عشرتکده
matron of honour	matron of honor	بانوی ساقدوش
matt	mat	(رنگ، سطح) مات، بی‌جلا
meagre	meager	پوست و استخوان، لاغر، نابسنده، نحیف، نزار، ناکافی
Messre	Messrs.	آقایان
Mgr	Mgr.	(مذهب) عالی‌جناب
miaow (meow)	meow	صدای مرغ نوروزی، میو کردن، میومیو، میومیو کردن
microfibre	microfiber	ریز رشته
Midsummer's Day	Midsummer Day	عید سن‌ژان، عید یحیی (=) ۲۴ ژوئن

BrE	AmE	معادل فارسی
misbehaviour	misbehavior	بدرفتاری، رفتار بد، سوء رفتار
Moselle	Mosel	شراب موزل
moustached	mustached	سبیلو
Mr	Mr.	آقا، آقای
Mrs	Mrs.	خانم
MSc	MSc.	(درجۀ) کارشناسی ارشد، کارشناس ارشد
Mt	Mt.	کوه
multicoloured	multicolored	چندرنگ، چندرنگه
mum	mom	مادر، مام
mummy	mommy (momma)	مامان
mummy's boy	mama's boy	بچه‌ننه، پسر یا مردی که شدیداً به مادرش وابسته باشد
naivety	naivete	ساده‌دلی، ساده‌لوحی، زودباوری، کودک‌واری
neighbour	neighbor	مجاور، هم‌پیوسته کردن، همجوار، هم‌دیوار، همسایه، همسایه‌بودن (کردن)، هم‌مرز، هم‌مرزبودن (کردن)

BrE	AmE	معادل فارسی
neighbourhood	neighborhood	اهل محل، دوست‌داری، روابط حسنه، مجاورت، همسایگی
neighbourhood watch	neighborhood watch	مراقبت از محله، نگهبان محلی
neighbouring	neighboring	مجاور، همسایه
neighbourliness	neighborliness	پرمهری، رفتار دوستانه، رفتار گرم، رفتار محبت‌آمیز
neighbourly	neighborly	دوستانه، مهر‌آمیز، همسایه‌وار
neo-classical	neoclassical	نئوکلاسیک
nightwatch (night-watch)	night watch	کشیک شب، نگهبان شب، نگهبانی شب
noddle	noodle	(محاوره) کله
notepaper	note paper	کاغذ نامه‌نگاری، کاغذ یادداشت
nought	naught	صفر، هیچ، هیچ‌چیز
noviciate	novitiate	تازه‌کاری، دوران نوآموزی، خوابگاه بچه‌ها، خامدستی، مبتدی، نوآموز، نوآموزی
ochre	ocher	(رنگ) اُخرایی، زرد تیره

BrE	AmE	معادل فارسی
odour	odor	بو (از smell قوی‌تر است)، بوی تند، رایحه
odourless	odorless	بی‌بو
oenologist	enologist	شراب‌شناس
oenology	enology	شراب‌شناسی
off-centre	off-center	کج، مرکز خاموش، یکوری
off-colour	off-color	(شخص) دمخ، کثیف (داستان)، کج خلقی، مبتذل
offence	offense	تاختگی، تازش، تازشگر، تجاوز، تخطی، تخلف، تقصیر، تک، حمله، دلخوری، رنجش، رنجیدگی، سرپیچی (از قانون یا اصول اخلاقی)، گناه، متجاوزگر، مهاجم، ناخشنودسازی، ناخشنودی، هجوم
organdie	organdy	(پارچه) ارگاندی
outmanoeuvre	outmaneuver	برتری یافتن بر، پیش افتادن از، گوی سبقت بردن از
outwards	outward	آشکارا، به خارج، به طرف بیرون، رو به بیرون، رو به خارج
overlong	overly long	خیلی بلند

معادل فارسی	AmE	BrE
سیگار برگ قلمی، سیگار برگ مدادی	panatela	panatella
اهل میزگرد، عضو میزگرد، عضو هیأت مشاوران	panelist	panellist
روزنامه‌رسانی، محدوده روزنامه‌رسانی	paper route	paper round
اتاق پذیرایی، اتاق مذاکره، اتاق مهمانی، اتاق نشیمن	parlor	parlour
(مجاوره) رنجور، لاغر، مریض احوال، ناخوش، نحیف، نزار	peaked	peaky
پبله‌ور، دستفروش، دوره‌گرد، طواف	peddler	pedlar
آشغال پوست (میوه)	peels	peelings
(به طعنه، مجاوره) میرزا بنویس	pencil-pusher	pen-pusher
درصد، درصدی	percent	per cent
ایرادی، دیرپسند، مشکل‌پسند، وسواسی	persnickety	pernickety

BrE	AmE	معادل فارسی
PhD	Ph. D.	درجهٔ دکتری
phial	vial	بطری کوچک، ویال
philtre	philter	مهردارو، مهرگیاه
phoney	phony	آدم متظاهر، تقلبی، جعلی، خودنما، ریاکار، ساختگی، سالوس، قلابی، وانمودین
piccaninny	pickaninny	(برای توهین) غلام سیاه
pitta	pita	نان یونانی
plonk	plunk	افکندن، انداختن، تالاپ، تلپ، صدای تالاپ یا قلپ کردن، ضربهٔ سخت، ونگ‌ونگ کردن
podgy	pudgy	چاق و قدکوتاه، خپل، خپله
poetic licence	poetic license	اختیارات شاعری
pracelling	praceling	تقسیم و توزیع، حصه‌سازی، سهم‌دادن
practise	practice	به شعائر دینی عمل کردن، تمرین کردن، طبابت کردن، مشق کردن، وکالت کردن
practised	practiced	باتجربه، کارآزموده، کاردیده، ماهر، مجرب، ورزیده

BrE	AmE	معادل فارسی
practising	practicing	(پزشک، وکیل) شاغل، (مسیحی، مسلمان) که به تکالیف دینی خود عمل می‌کند
prejudgement	prejudgment	پیش‌داوری
pretence	pretense	ادعا، بهانه، تزویر، تظاهر، خودستایی، خودنمایی، ریاکاری، سالوس، فراخواست، لاف، مردم‌فریبی
primaeval	primeval	آغازین، اولیه، بدوی، پیش از تاریخ، ذاتی، غریزی، فطری، قدیمی، کهن، ماقبل تاریخ
primary colour	primary color	رنگ اصلی
prise	prize	(وسیله کندن یا به زور گشودن چیزی) اهرم، پشتک، دیلم، (به زور اهرم یا دیلم) باز کردن، جنگاورد، غنیمت
programme	program	(تلویزیون، رادیو، تئاتر، آموزش) برنامه، برنامه‌ریزی کردن برای، طرح، طراحی کردن، نقشه
programming	programing	(رادیو، تلویزیون) تنظیم برنامه، برنامه‌ریزی
prologue	prolog	پیشگفتار، دیباچه، سرآغاز، مطلع
pseudo-science	pseudoscience	دانش‌نما، دورودانش، علم کاذب
pt	pt.	(در مسابقه و غیره) امتیاز، (واحد اندازه‌گیری مالیات) پاینت، (در نمایش‌نامه) قسمت

BrE	AmE	معادل فارسی
pummelling	pummeling	کتک، مشت و مال
pyjama	pajama	پیژامه‌ای
pyjamas	pajamas	(از ریشهٔ فارسی پای جامه) پیژامه، تنبان، جامهٔ خواب، زیرشلواری
quarreller	quarreler	دعوایی، ستیزه‌گر
rancour	rancor	بدخواهی، بغض، دشمنی دیرینه، کینه، کینه‌توزی
rateable	ratable	ارزیابی‌پذیر، برآوردپذیر، قابل تخمین، قابل سنجش
raveller	raveler	ریش‌ریش‌شونده، ریش‌ریش‌کننده، واچین‌کننده
ravelling	raveling	ازهم‌بازشدگی، ریش‌شدگی، وابافته، واچیدگی، واچیده
reception centre	reception center	محل اقامت موقت، مرکز اسکان موقت
reconnoitre	reconnoiter	دیده‌وری کردن، شناسایی کردن، موقعیت ... را شناسایی کردن، وضعیت ... را شناسایی کردن

BrE	AmE	معادل فارسی
renegade	renege	بدقولی، بدقولی کردن، پیمان شکستن، پیمان شکنی کردن، چرزدن، چرزی، عهدشکنی کردن
rental	rent	اجاره، اجاره‌بها، پول اجاره
reveller	reveler	(آدم) خوش‌گذران، (آدم) عیاش
reverie	revery	خواب‌وخیال، خیال‌واهی، وهم
rigour	rigor	جور، سختگیری، سختناکی، سرمای شدید، شدت، صلابت، گرمای شدید
rigourons	rigorons	باریک‌بینانه، جدی، خشک‌و‌خشن، سفت‌وسخت، شدید، قاطع، منسجم
roll of honour	honor roll	لیست افتخار، لیست شهدای وطن
rollercoaster	roller coaster	(در شهر بازی) ترن هوایی
rose-coloured	rose-colored	خوش‌بینانه، درخشان، سرخ، سرخ‌رنگ، شاد و خرم، گلرنگ، گلی
rouble	ruble	روبل (واحد اصلی پول روسیه و جمهوری‌های سابق شوروی)
rough diamond	diamond in the rough	(آدم) خوش‌باطن و بدظاهر، (آدم) خوش‌قلب و خشن

معادل فارسی	AmE	BrE
پرانرژی، پرتحرک، پرسروصدا، پرشور، (شخص) شلوغ	rambunctious	rumbustious
چُو، چُو انداختن، شایع کردن، شایعه، هُو	rumor	rumour
عرضه کردنی، فروختنی، فروشی، قابل فروش	salable	saleable
سالن حراج	salesroom	saleroom
نمک‌پاش	salt caster	salt castor
رستگارگر (حضرت عیسی The Savio(u)r)، رهاگر، رهاننده، ناجی	savior	saviour
بو داشتن، بوی چیز بخصوصی را دادن، جذبه، خصلت، رنگ‌وبو، طعم، گیرایی، مزه	savor	savour
باب دندان، دندان‌مز، خوشبو، خوش طعم، خوشمزه	savory	savoury
(آدم) پدرسوخته، (بچه) تنخس، (بچه) تخم جن، (بچه) شیطان	scalaway	scallyway
اهل شک، شکاک، شک‌اندیش	skeptic	sceptic

BrE	AmE	معادل فارسی
sceptical	skeptical	شکاکنانه، ناباورانه
sceptically	skeptically	با تردید، با شک، با ناباوری، شکاکنانه، ناباورانه
scepticism	skepticism	شکاکیت، شک‌ورزی، فلسفه شک، مذهب اهل شک
sceptre	scepter	عصای سلطنت، عصای شاهی
scrubbing brush	scrub brush	برس زبر، برس زمین‌شور
self-centred	self-centered	خودبین، خودخواه، خودمحور، خودمدار، خودمرکز
self-centredness	self-centeredness	خودبینی، خودخواهی، خودمحوری، خودمداری، خودمرکزی
self-fulfilment	self-fulfillment	اغنا استعدادهای فردی، خودکامبخشی
selvedge	selvage	(پارچه) ترکی
sepulchre	sepulcher	ضریح، مرقد، مزار، مقبره
sheikh	sheik	(عربی) امیر، روحانی، سالار، سرور، شیخ
shepherd	shepherd	چوپان، شبان

BrE	AmE	معادل فارسی
shopping centre	shopping center	مرکز تجاری، مرکز خرید
signaller	signaler	اخطارکننده، اشاره‌کننده، خبردهنده، علامت‌دهنده، هشداردهنده
skilful	skillful	چیره‌دست، خیره، زبردست، کارآموده، کارکشته، ماهر
skilfully	skillfully	استادانه، با چیره‌دستی، با زبردستی، بامهارت، ماهرانه
skilfulness	skillfulness	مهارت، مهارت‌آمیزی
skin flick (skin-flick)	skin flick	فیلم سکسی، فیلم سوپر، فیلم لختی
sledge	sled	(با اسب یا سگ) سورتمه، لوژ
smart alec	smart aleck	(مجاوره) چاخان، خالی‌بند، خرمرد رند
smoulder	smolder	از نفرت سوختن، بدون شعله سوختن، خاکستر شدن، دود شدن، یواش‌یواش سوختن
snigger	snicker	پوزخند کردن، پوزخنده، خنده تمسخرآمیز، خنده نخودی، خنده یواشکی، کرکر خنده، کرکر خندیدن، نخودی خندیدن، یواشکی خندیدن

BrE	AmE	معادل فارسی
sniveller	sniveler	آدم زرزرو، آدم ضعیف، آدم نق‌نقو
snivelling	sniveling	زرزرو، نق‌نقو
softback	soft back	کتاب جلد شمیم، کتاب جلد نرم
sombre	somber	(تصور) بدبینانه، (روز) تیره و تار، گرفته، (شخص) اندوهگین، ترش‌رو، تلخ، دمق، عبوس، غمگین، گرفته، ملول، (هوا) تیره، خفه
sombrely	somberly	اندوه‌زده، با اندوه، غمگانه
sombreness	somberness	تاریکی، تیرگی، حزن، دلگیری، غمزدگی، گرفتگی، ملال، ملالت
soppy	sappy	احساساتی، رومانتیک
speciality	specialty	تخصص، رشته تخصصی، کار تخصصی، کالای ویژه، محصول خاص، ویژه‌کاری
spectre	specter	جن، روح، شبح، کابوس، هیولا
spider's web	spider web	تار عنکبوت
splendour	splendor	تابناکی، جلال، درخشانی، درخشندگی، شکوه، شوکت، مهستی
splodge	splotch	لک، لکه

BrE	AmE	معادل فارسی
sports jacket	sport jacket	کت اسپورت
stamping ground	stomping ground	پاتوق، جای دلخواه، (برای حیوان) جای همیشگی
staunch	stanch	استوار، باوقا، (ریزش خون یا اشک را) بندآوردن، بی‌رخنه، پادآب، پروپاقرص، تراواناپذیر، ثابت‌قدم، (از تحلیل‌رفتن منابع یا ذخایر مالی) جلوگیری کردن، جلوی تراوش چیزی را گرفتن، غیرقابل نفوذ، محکم، مستحکم، ناتراوا کردن، وفادار
succour	succor	پایمرد، پایمردی، پایمردی کردن، کمک، کمک کردن (رساندن)، مدد، مدد‌رسان، مدد رساندن، یاری
swing door	swinging door	در بادبزی
swot	swat	تندکوبه، تندکوبه‌زدن، ضربه تند، (مثلاً با مگس‌کش) ضربه تند و سبک‌زدن، (مگس را به ضربه) کشتن
synagogue	synagog	کنشت، کنیسه
tea cosy	tea cozy	قوری‌پوش
teetotaler	teetotaler	مشروب‌نخور
thralldom	thralldom	بردگی، بندگی، غلامی
time honoured	time honored	(سنت و غیره) دیرپا، دیرینه، ریشه‌دار

BrE	AmE	معادل فارسی
tiro	tyro	تازه‌کار، مبتدی، نوآموز
titbit	tidbit	(خوراک) چرب‌ونرم، خبر بامزه، خبر جالب، لقمهٔ چرب
towelling	toweling	پارچه حوله‌ای
tranquillity	tranquility	آرامش، سکوت، سکون
tranquillize	tranquelize	آرام کردن، آرامش بخشیدن، بی‌هوش کردن، خواب کردن
transvestism	transvestitism	تراپوشی، مبدل‌پوشی جنسی
travelled	traveled	دنیا دیده، سفر کرده
traveller	traveler	رهرو، رهنورد، فروشندهٔ سیار، مسافر
travelling	traveling	خانه به دوش، دوره‌گرد، سفری، مسافرتی
travelogue	travelog	شرح سفر
tricolour	tricolor	سهرنگه، سهرنگی
tuneller	tuneler	نقب‌کن
ultra-modern	ultramodern	بسیارمدرن، فرانو، فرانوین

BrE	AmE	معادل فارسی
uncoloured	uncolored	بدون رنگ، بدون مبالغه، بی‌پیرایه، بی‌شاخ‌وبرگ، رنگ نشده، صاف‌وساده
unequalled	unequaled	بی‌مانند، بی‌نظیر، بی‌همتا، یکتا
unfavourable	unfavorable	پاد، تبعیض‌آمیز، تعصب‌آمیز، غیرمنصفانه، مخالف، نامساعد، نامطلوب، نامناسب، ناموافق
unfavourably	unfavorably	به شکلی غیرمنصفانه، به‌صورتی متعصبانه، به‌صورتی منفی، به‌صورتی یک‌جانبه، به‌طور منفی، مغرضانه
unrivalled	unrivalled	بی‌رقیب، بی‌مانند، بی‌نظیر، بی‌همتا
unsavoury	unsavory	بدطعم، بد مزه، ناپسند، ناخوشایند، ناشایست، نامطبوع
unskilful	unskillful	بی‌مهارت، خامدست، ناشی
untrammelled	untrammelled	آزاد، بدون مزاحمت، بی‌دردسر، راحت، فارغ
valour	valor	رشادت، دلیری، بی‌باکی، تهور، دلاوری
value judgement	value judgment	داوری ارزشی
vapour	vapor	بخار، بخور، دمه

BrE	AmE	معادل فارسی
varicoloured	varicolored	الوان، چندرنگه، رنگارنگ
verandah	veranda	ایوان، ستن‌آوند، مهتابی
vigour	vigor	بنیه، تب‌وتاب، توان، حرارت، شور، قدرت
vigorous	vigorous	پرانرژی، پرزور، پرشور و حرارت، جدی، خوش‌بنیه، زورمند، شدید، فعال
waxed paper	wax paper	کاغذ روغنی
well travelled	well traveled	جهان‌دیده، دنیادیده، سفر کرده
whirr	whir	زر زر، فر فر، غژ غژ کردن، ور ور، ور ور کردن، وز وز
whisky	whiskey	گیلاس ویسکی، لیوان ویسکی، ویسکی
whisky mac	whiskey mac	ویسکی ماک
whisky sour	whiskey sour	ویسکی ساور
whizz	whiz	(مجاوره) استاد، غیژی عبور کردن، ویژی حرکت کردن
whizz-kid	whiz-kid	(مجاوره) کلّه، مخ، نابغه

BrE	AmE	معادل فارسی
whodunnit	whodunit	داستان پلیسی، داستان جنایی، داستان کارآگاهی
widthways	widthwise	از پهنا، از عرض
wilful	willful	ارادی، تعمدی، خودسر، خودکامه، خیره‌سر، عمدی، لجباز، یکدنده
wilfully	willfully	باخودسری، تعمداً، عمداً
wilfulness	willfulness	تعهد، خودسری، لجاجت
woollen	woolen	پشمی، پشمین
woollens	woolens	پارچه‌های پشمی، لباس‌های بافتنی، لباس‌های پشمی، منسوجات پشمی
woolly	wooly	پشمالو، پشمپوش، پشم‌مانند، پشمی، پشمین، پشمینه، (محاوره) لباس پشمی
worshipper	worshiper	پرستنده، نیایشگر
zip	zipper	زیپ

۱۷. فنی و مهندسی

BrE	AmE	معادل فارسی
adaptor	adapter	آداپتور، تبدیل، تنظیم‌کننده، رابط، وفق‌دهنده
adze	adz	تیشه
alarum	alarm	آژیر، اخطار
analogue addition	analog addition	جمع قیاسی، جمع مانستی
analogue circuit	analog circuit	مدار قیاسی، مدار مانستی
analogue computation	analog computation	محاسبه قیاسی، محاسبه مانستی
analogue computer	analog computer	رایانه قیاسی، رایانه مانستی
analogue differential analyser	analog differential analyzer	تحلیل‌گر دیفرانسیل قیاسی
analogue subtraction	analog subtraction	تفریق قیاسی، تفریق مانستی
analyser	analyzer	تحلیل‌گر، فروکافت‌کننده، کاونده

BrE	AmE	معادل فارسی
annexe	annex	بنای ضمیمه، همبست، همبست کردن
arbour	arbor	شاه‌تیر، شاه‌میله، قانجاق، میل مرغک
behavioural space	behavioral space	فضای رفتاری
bleeper	beeper	بیپر، شپیلگر
calliper	caliper	(اتومبیل و تراکتور) پوشش یا محفظه صفحه ترمز، (ترمز دستی دوچرخه) دوشاخه ترمز
carburettor	carburetor	سوختام، کاربوراتور، کربن‌افزا
caulk	calk	آب‌بند، آب‌بندی کردن، آژند، آژندگیر، آژندیدن، انداییدن، بتانه، بتونه، بی‌درز کردن، چفت کردن، درزگیر، درزگیری کردن، زاماسکه، زاموسقه
caulker	calker	بتونه‌مال، درزگیر
centre	center	مرغک (ماشین تراش)
centre punch	center punch	سنجه‌نشان
colour image processing	color image processing	تصویرپردازی رنگی

BrE	AmE	معادل فارسی
colour photography	color photography	عکاسی رنگی
colour removal	color removal	جداسازی رنگی
colour-difference amplifier	color-difference amplifier	تقویت‌کننده اختلاف رنگ
connexion	connection	سیم‌بندی
deflexion electrode	deflection electrode	الکتروود انحراف‌دهنده
deflexion yoke	deflection yoke	یوغ انحراف
draughty	drafty	بادگیر
drier	dryer	خشک‌کن
dumper truck	dump truck	زباله‌کش، کمپرسی، ماشین زباله
favourite	favorite	پسنددان
fibre	fiber	خامه
flotation	floatation	(معدن) شناورسازی فلز
flowmetre	flowmeter	سیلان‌سنج
fueller	fueler	سوخت‌رسان
fuze	fuse	فیوز

BrE	AmE	معادل فارسی
gauge	gage	تعداد گره (در هر ۱/۵ اینچ مربع)، میزان ریزبافتی
gauge pressure	gage pressure	فشار پیمانه‌ای
heating	heat	سیستم حرارتی، گرم‌سازی
hosteller	hosteler	مکانیک کامیون و لوکوموتیو
injection moulding	injection molding	تزریقی، ریخته‌گری تزریقی، قالب‌گیری، قالب‌گیری درجهشی
jemmy	jimmy	دیلم
jeweller	jeweler	جواهرساز، جواهرفروش، ساعت‌ساز، ساعت‌فروش
mitre	miter	(تجاری) اتصال فارسی، پیوند فارسی، پیوند ۴۵ درجه، فارسی به هم وصل کردن
modeller	modeler	مدل‌ساز، نمونه‌ساز
modelling	modeling	طراحی، مدل‌سازی، نمونه‌سازی
mould	mold	قالب *
mould board	mold board	زیرقالب

BrE	AmE	معادل فارسی
mould cavity	mold cavity	کاواک‌قالب*، محفظه قالب
mould release agent	mold release agent	عامل رهاکننده قالب
mouldable	moldable	شکل‌دادنی، قالب‌پذیر
moulder	molder	شکل‌دهنده، قالب‌گیر*
moulding	molding	قالب‌گیری*
off- centre	off- center	(چرخ و غیره) لنگ‌دار
panelled	paneled	قاب‌بندی نشده
panelling	paneling	چوب قاب‌بندی، (دیوار، سقف) قاب‌بندی
paviour	pavior	آسفالت‌کننده، روکش‌کننده جاده، سنگفرش‌کننده
pickaxe	pickax	کلنگ
pre-ignition	preignition	(موتورهای درونسوز) پیش‌احتراق، پیش‌افروزش، پیش‌سوزی
programmer	programer	برنامه‌نویس
programming	programing	برنامه‌سازی، (کامپیوتر) برنامه‌نویسی

BrE	AmE	معادل فارسی
snowplough	snowplow	(ماشین) برف‌روب
spectrometre	spectrometer	طیف‌سنج
spectrophotometre	spectrophotometer	طیف‌نورسنج
structure deflexion	structure deflection	خمیدگی سازه
sulphate activation	sulfate activation	فعال‌کنندگی سولفات‌ها
sulphate attack	sulfate attack	تهاجم سولفات‌ها، خوردگی سولفات‌ها
sulphating roasting	sulfating roasting	تشویه سولفاتی
syphon	siphon	آب‌شویه، زانویی، سیفون، شترگلو
syphone-pour lakle	siphone-pour lakle	پتانسیل نوع سیفونی
traveller	traveler	جنبانه، حلقه متحرک، شیطانک، نقاله
turbidimetre	turbidimeter	کدری‌سنج
tyre	tire	تایر، لاستیک چرخ
tyre cord	tire cord	رشته لاستیک چرخ
tyre industry	tire industry	صنعت لاستیک چرخ

BrE	AmE	معادل فارسی
vacuum gauge	vacuum gage	خلأسنج
vapour deposition	vapor deposition	نهیشت با بخار
vapour phase epitaxy	vapor phase epitaxy	همبافتی فاز بخار
vapour pressure	vapor pressure	فشار بخار
velocimetre	velocimeter	سرعت‌سنج
vice	vise	پرس، در گیره فشار دادن، گیره آهنگری، گیره نجاری
watt hour metre	watt hour meter	وات‌ساعت‌سنج
wavemetre	wavemeter	موج‌سنج
wool fibres	wool fibers	الیاف پشمی

۱۸. فیزیک

BrE	AmE	معادل فارسی
calliper	caliper	(کاغذ و مقوا) ضخامت، ستبرایی، کلفتی، (معمولاً جمع) کولیس، پرگار، زینه‌سنج، قطرسنج
carat	karat	(واحد وزن) قیراط، عیار

BrE	AmE	معادل فارسی
centilitre	centiliter	سانتی لیتر، یک‌صدم لیتر
centimetre	centimeter	سانت، سانتی‌متر
centre of force	center of force	مرکز نیرو *
centre of gravity	center of gravity	گرانیه‌گاه، مرکز ثقل، مرکز گرانی
centre of mass	center of mass	مرکز جرم
colour centre	color center	مرکز رنگ
coloured crystal	colored crystal	بلور رنگین
colourimetre	colorimeter	رنگ‌سنج
colourimetry	colorimetry	رنگ‌سنجی
decalitre	deciliter	ده لیتر
decametre	decameter	ده متر
decilitre	deciliter	دسی لیتر، یک‌دهم لیتر
decimetre	decimeter	دسی متر، یک‌دهم لیتر
diopetre	diopter	دیوپتر، مرکب‌سنج
fibre optics	fiber optics	نورشناسی الیاف، نورشناسی تارها

BrE	AmE	معادل فارسی
fibrescope	fiberscope	تاربین، تارنما، رشته‌بین
gauge invariance	gauge invariance	ناوردایی پیمانه‌ای
gauge theory	gauge theory	نظریهٔ پیمانه‌ای
hectogramme	hectogram	صدگرم
hectoliter	hectoliter	صدلیتر
hectometre	hectometer	صدمتر
kilogramme	kilogram	کیلوگرم، هزار گرم
kilometer	kilometer	کیلومتر، هزار متر
litre	liter	لیتر
metre	meter	متر
micrometre	micrometer	ریزسنج، میکرومتر
millilitre	milliliter	میلی لیتر
millimetre	millimeter	میلی متر
nanometre	nanometer	نانومتر
optical fibre	optical fiber	فیبر نوری
syren	siren	چرخ‌آوا*

۱۹. کشاورزی

BrE	AmE	معادل فارسی
aestivation	estivation	گلبرگ آراست
anoestrus	anestrus	جفت‌پرهیزی، نافحلیت
arbour	arbor	آلاچیق، درخت، سایبان
axe	ax	تبر، تبرزدن، قطع کردن
baulk	balk	الوار سخت بریده شده و ناصاف، خرپشته، شاه‌تیر، مانع، مرز
carcase	carcass	جسد، لاشه
coulter	colter	تیغه جلوی خیش
dapple-grey	dapple-gray	آبرش، آبلق، اسب آبرش، اسب آبلق
dioestrous	diestrous	نافحل، ناورتاک
dioestrus	diestrus	استراحت جنسی، نافحلی، ناورتاکی
dyke	dike	پته، گوشه‌بند
fibreboard	fiberboard	تخته‌ی فیبر، فیبر
flower-pot	flower pot	گلدان

BrE	AmE	معادل فارسی
leaf mould	leaf mold	خاک‌برگ
metoestrus	metestrus	میان‌فحلی، میان‌ورتاکی
mould	mold	خاک کشاورزی، خاک گلدانی
oestrus	estrus	دورهٔ گشن‌شدگی، فحلی، گشن‌شدگی، ورتاکی
plough	plow	خیش، گاواهن
ploughman	plowman	(کارگر) شخم‌زن، شخم‌کار
ploughshare	plowshare	تیغهٔ خیش، تیغهٔ گاواهن
pro-oestrus	proestrus	پیش‌ورتاکی
savannah	savanna	ساوانا، گرم‌دشت
shoveller	shoveler	بیل‌زن، خاک‌بردار
soya	soy	(گیاه) سویا
soya bean	soybean	دانهٔ سویا
storey	story	اُسکوب
trammeller	trammeler	صیاد (با تور سه‌جداره)

BrE	AmE	معادل فارسی
weedkiller (weed-killer)	weed killer	علف کش
wool fibres	wool fibers	الیاف پشمی

۲۰. گیاه‌شناسی

BrE	AmE	معادل فارسی
beet root	beet	چغندر قرمز، لبو
bladderwrack	bladder wrack	خزه‌های دغدغکی (جنس Fucus و Ascophylum که کیسه‌های هوا دارند)
briar	brier	خلنگ (گونه Erica arborea)، ورسک
camomile	chamomile	بابونه
cantaloup	cantaloupe	طالبی، گرمک (گونه Cucumis melo)
chilli	chili	چیلی، فلفل قرمز (گونه capsicum frutescens به‌نام longum که بسیار تند است، این گیاه بومی نواحی حاره‌ای آمریکا است)، فلفل قرمز خشک‌کرده

BrE	AmE	معادل فارسی
cumquat	kumquat	پرتقال چینی، کوم‌کوات (جنس Fortunella بومی کشور چین و آسیای جنوب خاوری)
liquorice	licorice	شیرین‌بیان (گونه Glycyrrhiza glabra)
lupin	lupine	تُرْمُس، لوبیاگرگی
Pak choi	bok choy	نوعی کلم چینی
palaeobotany	paleobotany	دیرین گیاه‌شناسی
soya	soy	(گیاه) سویا

۲۱. ورزش

BrE	AmE	معادل فارسی
bobsled (bobsledding)	bobsleigh	سورتمه‌سُرِی*
bronze medallist	bronze medalist	صاحب مدال برونز، صاحب نشان برونز
callisthenics	calisthenics	حرکات سوئدی، حرکات نرمشی
centre	center	بازیکن خط میانی، سانتر

معادل فارسی	AmE	BrE
بازیکن نوک حمله	center forward	centre forward
بازیکن خط میانی، بازیکن هافبک میانی	center half	centre half
نرمش با موسیقی، نرمش موزون	eurythmics	eurhythmic
خط پایان	finish line	finishing line
داوری	judgment	judgement
صاحب مدال، صاحب نشان	medalist	medallist
تیم حمله، خط حمله، گروه حمله	offense	offence
زورخانه، کشتی‌گیرخانه، ورزشگاه	palestra	palaestra
کیسه بوکس، کیسه‌شن تمرین	punching bag	punchbag
ماشین مسابقه	race car	racing car
سابر، شمشیر سابر	saber	sabre
سالن تیراندازی	shooting gallery	shooting gallery (shooting-gallery)

BrE	AmE	معادل فارسی
silver medallist	silver medalist	صاحب مدال نقره، صاحب نشان نقره
snorkelling	snorkeling	شنا با لوله تنفس، غواصی با لوله تنفس
tiebreak	tiebreaker	(در تنیس) تای‌برک، گیم اضافی

۲۲. هنر

BrE	AmE	معادل فارسی
aeolian harp	eolian harp	چنگ بادی
aesthete	esthete	دوستدار زیبایی، زیبایی‌شناس، هنرشناس
aesthetic	esthetic	اصول زیبایی‌شناسی، اصول هنرشناسی، دوستدار زیبایی، زیبایی‌شناختی *
aesthetician	esthetician	زیباشناس، زیبایی‌شناس *
aestheticism	estheticism	زیبایی‌باوری، مکتب اصالت زیبایی
aesthetics	esthetics	زیبایی‌شناسی *

BrE	AmE	معادل فارسی
ageing effects	aging effects	کهنه‌نمایی *
amphitheatre	amphitheater	آمفی‌تئاتر
barytone	baritone	باریتون
baulk	balk	(بیس‌بال) بالک، بالک کردن
caroller	caroler	سرودخوان
clarinettist	clarinetist	کلارینت‌نواز، نوازنده قره‌نی، نوازنده کلارینت
colour correction	color correction	نوربندی
colour graphics	color graphics	نگاره‌سازی رنگ
conservatoire	conservatory	کنسرواتور، هنرستان، هنرکده
dry-point	drypoint	قلم حکاکی روی کلیشه مسی، کلیشه‌سازی با قلم
enameller	enameler	گوهرتراش، لعابگر، میناکار، میناگر
flautist	flutist	فلوت‌نواز *، نوازنده فلوت *
maestri	maestros	(جمع) استاد موسیقی

BrE	AmE	معادل فارسی
monologue	monolog	تک‌گویی
moulding	molding	برجسته‌کاری، گچبری، منبت‌کاری
obligato	obligato	اُbligاتو
oil-colour	oil-color	رنگ روغن
paean	pean	سرود، سرود پیروزی، سرود سپاس، سرود ستایش، سرود شکرگزاری
pan pipes	panpipe	پان‌پایپ، پان‌فلوت، نای صدزبان
plonk	plunk	مضرب کشیدن
street theatre	street theater	تئاتر خیابانی
te	ti	(تُت) سی
technicolour	technicolor	تکنی‌کالر، رنگ‌وارنگ
theatre	theater	تماشاخانه، تئاتر، نمایش، نمایش‌سرا
theatregoer	theatergoer	اهل تئاتر و سینما، تماشاخانه‌رو

BrE	AmE	معادل فارسی
theatre-in-the-round	theater-in-the-round	تماشاخانهٔ گرد، سالن تئاتر گرد
tuneable	tunable	تنظیم کردنی، کوک کردنی
water colour	water color	آبرنگ، نقاشی آبرنگ
water-colourist	water-colorist	نقاش آبرنگ

بخش سوم

فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املاي آمريکايي (بدون ترجمه فارسي)

AmE	BrE
abridgment	Abridgement
academia	Acidaemia
accouter	Accoutre
accouterment (s)	accoutrement (s)
acknowledgment	acknowledgement
adapter	adaptor
advisor	adviser
adz	adze
aerie	eyrie
aerogram	aerogramme
afterward	afterwards
aging	ageing
aging effects	ageing effects

AmE	BrE
agism	ageism
ahchoo	atishoo
airfoil	aerofoil
airplane	aeroplane
alarm	alarum
all-around	all-round
alluvium	alluvion
alright	all right
aluminum	aluminium
aluminum foil	aluminium foil
ameba	amoeba
amebiasis	amoebiasis
amebic	amoebic
amebicide	amoebicide
amebocyte	amoebocyte
amenorrhea	amenorrhoea
amphitheater	amphitheatre
analog	analogue
analog addition	analogue addition
analog circuit	analogue circuit
analog computation	analogue computation
analog computer	analogue computer
analog differential analyzer	analogue differential analyser
analog subtraction	analogue subtraction
analyze	analyse

AmE	BrE
analyzer	analyser
anapest	anapaest
anapestic	anapaestic
anemia	anaemia
anemic	anaemic
anesthesia	anaesthesia
anesthesiologist	anaesthesiologist
anesthesiology	anaesthesiology
anesthetic	anaesthetic
anesthetist	anaesthetist
anesthetize	anaesthtize
anestrus	anoestrus
annex	annexe
antiaircraft	anti-aircraft
antigenemia	antigenaemia
apnea	apnoea
apothegm	apophthegm
appall	appal
aqueous humor	aqueous humour
arbor	arbour
archeological investigation	archaeological investigation
archeologist	archaeologist
archeology	archaeology
archeomagnetism	archaeomagnetism
ardor	ardour

AmE	BrE
armor	armour
armored	armoured
armored car	armoured car
armored units	armoured units
armorer	armourer
armor-plated	armour-plated
armory	armoury
artifact	artefact
artsy	arty
ashtray	ash-tray
attendance center	attendance centre
attendee	attender
ax	axe
backward	backwards
balk	baulk
ballon tire	balloon tyre
baloney	boloney
banister	bannister
baritone	barytone
bark	barque
battleax	battleaxe
beddy-bye	beddy-byes
beeper	bleeper
beet	beet root
behavior	behaviour

AmE	BrE
behavioral research	behavioural research
behavioral sciences	behavioural sciences
behavioral space	behavioural space
behaviorism	behaviourism
behaviorist	behaviourist
behoove	behove
belabor	belabour
bell ringer	bellringer (bell-ringer)
belly flop	bellyflop
beveled	bevelled
bicolor	bicolour
biocenosis	biocoenosis
biocenotic	biocoenotic
bisulfate	bisulphate
bladder wrack	bladderwrack
blamable	blameable
blank check	blank cheque
blind man's bluff	blind man's buff
blue ribbon	blue riband
bobsleigh	bobsled (bobsledding)
bok choy	Pak choi
bookkeeper	book-keeper
boric	boracic
breathalyze	breathalyse
breathalyzer	breathalyser

AmE	BrE
bridge loan	bridging loan
brier	briar
brinksmanship	brinkmanship
bronze medalist	bronze medallist
buggage car	luggage van
buncombe	bunkum
burden	burthen
cachexia	cachexy
cadastre	cadaster
caliber	calibre
caliper	calliper
calisthenics	callisthenics
calk	caulk
calker	caulker
callused	calloused
canceler	canceller
candor	candour
cantaloupe	cantaloup
caravansary	caravanserai
carburetor	carburettor
carcass	carcase
caroler	caroller
caster	castor
catalog	catalogue
catalyze	catalyse

AmE	BrE
catsup	ketchup
caviler	caviller
cecum	caecum
celiac	coeliac
celiac disease	coeliac disease
celom	coelom
center	centre
center axle	centre axle
center castle	centre castle
center coupling	centre coupling
center forward	centre forward
center half	centre half
center line	centre line
center lock	centre lock
center of force	centre of force
center of gravity	centre of gravity
center of mass	centre of mass
center parties	centre parties
center plate	centre plate
center punch	centre punch
center- stage	centre- stage
centerboard	centreboard
centerd	centred
centerfold	centrefold
centerpiece	centrepiece

AmE	BrE
centiliter	centilitre
centimeter	centimetre
certified check	certified cheque
cesarean (cesarian)	caesarean (caesarian)
cesium	caesium
chamomile	camomile
channeler	channeller
channeling	channelling
check	cheque
check point	cheque point
checker	chequer
checkered	chequered
check-in line	cheque-in line
chili	chilli
chili con carne	chilli con carne
chinese checkers	chinese chequers
chiseled	chiselled
chromocenter	chromocentre
cider	cyder
cigaret	cigarette
civil defense	civil defence
clamor	clamour
clangor	clangour
clarinetist	clarinettist
clearstory	clerestory

AmE	BrE
closed season	close season
cloture	closure
coagency	coagency
color	colour
color bar	colour bar
color center	colour centre
color code	colour code
color correction	colour correction
color graphics	colour graphics
color image processing	colour image processing
color photography	colour photography
color problem	colour problem
color removal	colour removal
color scheme	colour scheme
color sergeant	colour sergeant
color vision	colour vision
color wash	colour wash
colorable	colourable
colorant	colourant
coloration	colouration
color-blind	colour-blind
color-blindness	colour-blindness
color-difference amplifier	colour-difference amplifier
colored	coloured
colored crystal	coloured crystal

AmE	BrE
colorfast	colourfast
colorful	colourful
colorimeter	colourimetre
colorimetry	colourimetry
coloring	colouring
colorist	colourist
colorless	colourless
colter	coulter
community center	community centre
complementary color	complementary colour
conjuror	conjuror
connection	connexion
connoiterer	connoitrer
conservatory	conservatoire
cooperate	co-operate
cooperation	co-operation
cooperationist	co-operationist
cooperative	co-operative
copper sulfate	copper sulphate
cortexes	cortices
costumer	costumier
councilor	councillor
counseling	counselling
counsellorship	counsellorship
counselor	counsellor

AmE	BrE
cover letter	covering letter
cozy	cosy
crawfish	crayfish
crematory	crematorium
curb	kerb
curbstone	kerbstone
czar	tsar
czardom	tsardom
czarevitch	tsarevitch
czarism	tsarism
czarist	tsarist
dado(es)	dado(s)
dapple-gray	dapple-grey
daydream	day-dream
decameter	decametre
deciliter	decalitre
deciliter	decilitre
decimeter	decimetre
decolorant	decolourant
decoloration	decolouration
decolorrise	decolourrise
defecation	defaecation
defense	defence
defenseless	defenceless
deflection	deflexion

AmE	BrE
deflection electrode	deflexion electrode
deflection yoke	deflexion yoke
demeanor	demeanour
dentin	dentine
dependent	dependant
dept	dept.
detention center	detention centre
dexterous	dextrous
dexterously	dextrously
dexterousness	dextrousness
dial tone	dialling tone
dialog	dialogue
dialyze	dialyse
diamond in the rough	rough diamond
diarrhea	diarrhoea
diarrheal	diarrhoeal
diarrheic	diarrhoeic
diarrheotic	diarrhoeotic
dieresis	diaeresis
diestrous	dioestrous
diestrus	dioestrus
dike	dyke
din-din	din-dins
dioptr	dioptre
discolor	discolour

AmE	BrE
discoloration	discolouration
disfavor	disfavour
disheveled	dishevelled
dishonor	dishonour
dishonorable	dishonourable
disorient	disorientate
dispatch	despatch
dispatch schedule	despatch schedule
dispatch signal	despatch signal
dispatch stamp	despatch stamp
dispatcher	despatcher
dissention	dissension
distill	distil
disulfide	disulphide
Doberman (pinscher)	Doberman (pinscher)
dolor	dolour
donut	doughnut
doodad	doodah
double-barreled	double-barrelled
Down syndrome	Down's syndrome
Dr.	Dr
draft	draught
draftsman	draughtsman
draftswoman	draughtswoman
drafty	draughty

AmE	BrE
drain board	draining board
driveler	driveller
driver's license	driving licence
driver's test (road test)	driving test
drunk driver	drink-driver
drunk driving	drink-driving
dryer	drier
dryly	drily
drypoint	dry-point
dueler	dueller
dueling	duelling
duelist	duellist
dump truck	dumper truck
dunce cap	dunce's cap
dyspnea	dyspnoea
ecologic	oecologic
ecological	oecological
ecologist	oecologist
ecology	oecology
ecumenical	oecumenical
ecumenicalism	oecumenicalism
ecumenicism	oecumenicism
ecumenism	oecumenism
ecumenist	oecumenist
edema	oedema

AmE	BrE
edematous	oedematous
edgewise	edgeways
elasticized	elasticated
employe	employee
enameled	enamelled
enameler	enameller
enamor	enamour
enamored	enamoured
encyclopedia	encyclopaedia
endeavor	endeavour
enologist	oenologist
enology	oenology
enroll	enrol
enrollment	enrolment
enthrall	enthral
enthrallment	enthralment
envision	envisage
eolian	aeolian
eolian harp	aeolian harp
eon	aeon
epaulet	epaulette
epicenter	epicentre
epilog	epilogue
esophageal	oesophageal
esophagitis	oesophagitis

AmE	BrE
esophagoscope	oesophagoscope
esophagus	oesophagus
esthesia	aesthesia
esthete	aesthete
esthetic	aesthetic
esthetician	aesthetician
estheticism	aestheticism
esthetics	aesthetics
estival	aestival
estivate	aestivate
estivation	aestivation
estrogen	oestrogen
estrogenic	oestrogenic
estrus	oestrus
ether	aether
etiologic	aetiologic
etiological	aetiological
etiology	aetiology
eurythmics	eurhythmics
expiration	expiry
expiration date	expiry date
exploitive	exploitative
fagot	faggot
favor	favour
favorable	favourable

AmE	BrE
avored	favoured
favorite	favourite
favoritism	favouritism
fecal	faecal
fecalith	faecalith
feces	faeces
fervor	fervour
fetal	foetal
fetation	foetation
feticidal	foeticidal
feticide	foeticide
fetid	foetid
fetidness	foetidness
fetus	foetus
fiasco(es)	fiasco(s)
fiber	fibre
fiber optics	fibre optics
fiberboard	fibreboard
fiberfill	fibrefill
fiberglass	fibreglass
fiberscope	fibrescope
figure eight	figure of eight
file cabinet	filing cabinet
file clerk	filing clerk
finish line	finishing line

AmE	BrE
flakey	flaky
flavor	flavour
flavoring	flavoured
flavorless	flavourless
flection	flexion
flextime	flexitime
floatation	flotation
flower girl	flower-girl
flower pot	flower-pot
flowmeter	flowmetre
flutist	flautist
forced labor	forced labour
Forward	forwards
Fr.	Fr
frenulum	fraenulum
frenum	fraenum
fry pan	frying pan
ft.	ft
fueler	fueller
fulfill	fulfil
fulfillment	fulfilment
full-color	full-colour
full-fledged	fully-fledged
funeral parlor	funeral parlour
fungemia	fungaemia

AmE	BrE
furor	furore
fuse	fuze
gage	gauge
gage invariance	gauge invariance
gage line	gauge line
gage pressure	gauge pressure
gage theory	gauge theory
galactosemia	galactosaemia
gallows humor	gallows humour
gantlet	gauntlet
gasoline	gasolene
gayety	gaiety
gelatin	gelatine
gemological	gemmological
gemologist	gemmologist
gemology	gemmology
genuflection	genuflexion
glamor	glamour
glamor stock	glamour stock
glamorous	glamorous
glass fiber	glass fibre
glop	gloop
gloppy	gloopy
glycerin	glycerine
goiter	goitre

AmE	BrE
gonorrhea	gonorrhoea
gonorrheal	gonorrhoeal
good humor	good humour
gram	gramme
granddad	grandad
graveled	gravelled
gray	grey
gray area	grey area
gray market	grey market
gray matter	grey matter
graybread	greybread
gray-haired	grey-haired
grayish	greyish
grayness	greyness
greco	graeco-
greenskeeper	greenkeeper
greeting card	greetings card
groin	groyne
groveler	groveller
groveling	grovelling
grueling	gruelling
gunk	gunge
gynecologist	gynaecologist
gynecology	gynaecology
gypsy	gipsy

AmE	BrE
gyrfalcon	gerfalcon
hand bug gage	hand lugg age
harbor	harbour
harbor control tower	harbour control tower
harbor dues	harbour dues
harbor master	harbour master
hard labor	hard labour
hauler	haulier
health centre	health center
heat	heating
hectogram	hectogramme
hectoliter	hectolitre
hectometer	hectometre
hemagglutinate	haemagglutinate
hemagglutination	haemagglutination
hemagglutinin	haemagglutinin
hematein	haematein
hematite	haematite
hematobium	haematobium
hematocrit	haematocrit
hematologic	haematologic
hematological	haematological
hematologist	haematologist
hematology	haematology
hematoma	haematoma

AmE	BrE
hematophagous	haematophagous
hematophagy	haematophagy
hematopidae	haematopidae
hematopodidae	haematopodidae
hematopoiesis	haematopoiesis
hematopoietic	haematopoietic
hematotherma	haematotherma
hematuria	haematuria
heme	haeme
hemochromatosis	haemochromatosis
hemocyanin	haemocyanin
hemocyte	haemocyte
hemodialysis	haemodialysis
hemodynamics	haemodynamics
hemoflagellate	haemoflagellate
hemoglobin	haemoglobin
hemoglobinopathy	haemoglobinopathy
hemoglobinuria	haemoglobinuria
hemoid	haemoid
hemolymph	haemolymph
hemolysin	haemolysin
hemolysis	haemolysis
hemophilia	haemophilia
hemophiliac	haemophiliac
hemoptysis	haemoptysis

AmE	BrE
hemorrhage	haemorrhage
hemorrhagic	haemorrhagic
hemorrhoidectomy	haemorrhoidectomy
hemorrhoids	haemorrhoid
hemosiderin	haemosiderin
hemosiderosis	haemosiderosis
hemostasis	haemostasis
hemostatic	haemostatic
hemotoxic	haemotoxic
hemotoxin	haemotoxin
hemotroph	haemotroph
hemotrophic	haemotrophic
hemotrophy	haemotrophy
high- strung	highly strung
hold all	holdall (hold-all)
homeopath	homoeopath
homeopathy	homoeopathy
homeostasis	homoeostasis
homeostatic	homoeostatic
homolog	homologue
honor	honour
honor roll	roll of honour
honorale	honourable
hosteler	hosteller
hot flash	hot flush

AmE	BrE
humor	humour
humorless	humourless
hyperaminoacidemia	hyperaminoacidaemia
hyperammonemia	hyperammonaemia
hyperargininemia	hyperargininaemia
hyperbilirubinemia	hyperbilirubinaemia
hypercalcemia	hypercalcaemia
hyperchylomicronemia	hyperchylomicronaemia
hyperemia	hyperaemia
hyperesthesia	hyperaesthesia
hyperglycemia	hyperglycaemia
hyperglycinemia	hyperglycinaemia
hyperinsulinemia	hyperinsulinaemia
hyperkalemia	hyperkalaemia
hyperketonemia	hyperketonaemia
hyperlipemia	hyperlipaemia
hyperlipoproteinemia	hyperlipoproteinaemia
hypermagnesemia	hypermagnesaemia
hypermethioninemia	hypermethioninaemia
hypernatremia	hypernatraemia
hyperphenylalaninemia	hyperphenylalaninaemia
hyperphosphatemia	hyperphosphataemia
hyperproteinemia	hyperproteinaemia
hypertriglyceridemia	hypertriglyceridaemia
hyperuricemia	hyperuricaemia

AmE	BrE
hypnopedi a	hypnop a edi a
hypoalbuminemia	hypoalbumin a emia
hypocalcemia	hypocalc a emia
hypcholesterolemia	hypcholesterol a emia
hypocupremia	hypocupr a emia
hypogammaglobulinemia	hypogammaglobulin a emia
hypoglycemia	hypoglyc a emia
hypokalemia	hypokala a emia
hypolipemia	hypolip a emia
hypolipoproteinemia	hypolipoprotein a emia
hypomagne s emia	hypomagne s aemia
hyponatremia	hyponatr a emia
hypophosphatemia	hypophosphat a emia
hypoproteinemia	hypoprotein a emia
hypoprothrombinemia	hypoprothrombin a emia
hypovolemia	hypovola a emia
hypoxemia	hypox a emia
ice water	iced water
ill hum or	ill hum our
ill-humored	ill-hum oured
impanel	empanel
incase	encase
inclose	enclose
indorse	endorse
inflection	inflexion

AmE	BrE
inflectional morpheme	inflexional morpheme
ingrown	ingrowing
injection molding	injection moulding
inquire	enquire
inquiry	enquiry
install	instal
installment	instalment
installment plan	instalment plan
instill	instil
insure	ensure
inure	enure
iron-gray	iron-grey
ischemia	ischaemia
jeweled	jewelled
jeweler	jeweller
jewelry	jewellery
jibe	gybe
jimmy	jemmy
John Q. public	Joe public
Jr.	Jr (Jnr)
judgment	judgement
judgment(s) on religious	judgement(s) on religious
judgmental	judgemental
karat	carat
ketonemia	ketonaemia

AmE	BrE
kidnap er	kidnap per
kilogram 	kilogram me
kilometer 	kilomet re
kindergart ner	kindergart ener
know all	knowall (know-all)
kumquat	cumquat
label er	labell er
labor 	labou ur
labor agreement	labou ur agreement
labor and wage plan	labou ur and wage plan
labor aristocracy	labou ur aristocracy
labor augmenting	labou ur augmenting
labor camp	labou ur camp
labor capital ratio	labou ur capital ratio
labor confederation	labou ur confederation
labor day	labou ur day
labor force	labou ur force
labor intensive	labou ur intensive
labor laws	labou ur laws
labor market	labou ur market
labor movement	labou ur movement
labor power	labou ur power
labor saving	labou ur saving
labor union	labou ur union
labored	labou ured

AmE	BrE
laborer	labourer
laboring	labouring
laborite	labourite
lackluster	lacklustre
largess	largesse
lasagna	lasagne
lead pollution	leadpollution
leaf mold	leaf mould
lecture theater	lecture theatre
leg pull	legpull
leukemia	leukaemia
leveler	leveller
levulinic acid	laevulinic acid
libeler	libeller
libelous	libellous
license	licence
licorice	liquorice
life work	life's work
light-colored	light-coloured
likable	likeable
lipemia	lipaemia
liter	litre
livability	liveability
livable	liveable
local color	local colour

AmE	BrE
lodgment	lodgement
louver	louvre
lower	lour
lowering	louring
Lt.	Lt
lupine	lupin
luster	lustre
M.A.	MA
macaroni and cheese	macaroni cheese
maestros	maestri
mahjongg	mahjong
maid of honor	maid of honour
malodorous	malodourous
mama's boy	mummy's boy
man hour	manhour (man-hour)
maneuver	manoeuvre
maneuverability	manoeuvreability
maneuverable	manoeuvrable
maneuverer	manoeuvrer
maneuvering	manoeuvring
marriage license	marriage licence
marvelous	marvellous
massage parlor	massage parlour
mat	matt
matron of honor	matron of honour

AmE	BrE
meager	meagre
medalist	medallist
medieval	mediaeval
medievalism	mediaevalism
medievalist	mediaevalist
meow	miaow (meow)
Messrs.	Messre
metaled	metalled
meter	metre
metestrus	metoestrus
methemoglobin	methaemoglobin
Mgr.	Mgr
microfiber	microfibre
micrometer	micrometre
Midsummer Day	Midsummer's Day
milliliter	millilitre
millimeter	millimetre
misbehavior	misbehaviour
misdemeanor	misdemeanour
misjudgment	misjudgement
miter	mitre
modeler	modeller
modeling	modelling
mold	mould
mold board	mould board

AmE	BrE
mold cavity	mould cavity
mold release agent	mould release agent
moldable	mouldable
molder	moulder
molding	moulding
moldy	mouldy
mollusk	mollusc
molt	moult
mom	mum
mommy (momma)	mummy
monacious	monoecious
monolog	monologue
Mosel	Moselle
Mr.	Mr
Mrs.	Mrs
MSc.	MSc
Mt.	Mt
multicolored	multicoloured
mustache	moustache
mustached	moustached
naivete	naivety
nanometer	nanometre
naught	nought
neighbor	neighbour
neighborhood	neighbourhood

AmE	BrE
neighborhood of a point	neighbourhood of a point
neighborhood system	neighbourhood system
neighborhood watch	neighbourhood watch
neighboring	neighbouring
neighborliness	neighbourliness
neighborly	neighbourly
neoclassical	neo-classical
nerve center	nerve centre
neuron	neurone
night watch	nightwatch (night-watch)
niter	nitre
nitroglycerin	nitroglycerine
noodle	noddle
note paper	notepaper
novitiate	noviciate
nursling	nurseling
obligato	obbligato
ocher	ochre
odor	odour
odorless	odourless
off-center	off-centre
off-center visual field	off-centre visual field
off-color	off-colour
offense	offence
oil-color	oil-colour

AmE	BrE
omelet	omelette
on-center visual field	on-centre visual field
optical fiber	optical fibre
organdy	organdie
orthopedics	orthopaedics
outmaneuver	outmanoeuvre
outward	outwards
overhead	overheads
overly long	overlong
pajama	pyjama
pajamas	pyjamas
paleoatitide	palaeoatitide
paleobauxite	palaeobauxite
paleobotany	palaeobotany
paleocene	palaeocene
paleoclimate	palaeoclimate
paleoclimatology	palaeoclimatology
paleoenvironment	palaeoenvironment
paleogeography	palaeogeography
paleographer	palaeographer
paleographic	palaeographic
paleographical	palaeographical
paleography	palaeography
paleo-lake	palaeo-lake
paleolith	palaeolith

AmE	BrE
paleolithic	palaeolithic
paleolithic age	palaeolithic age
paleolongitude	palaeolongitude
Paleomagnetic pole	Palaeomagnetic pole
paleomagnetism	palaeomagnetism
paleontologic	palaeontologic
paleontological	palaeontological
paleontologist	palaeontologist
paleontology	palaeontology
paleoslope	palaeoslope
paleosol	palaeosol
paleovirus	palaeovirus
paleoweatherin	palaeoweatherin
Paleozoic	Palaeozoic
paleozoology	palaeozoology
palestra	palaestra
panatela	panatella
paneled	panelled
paneling	panelling
panelist	panellist
panpipe	pan pipes
paper route	paper round
paralyze	paralyse
parlor	parlour
pavior	paviour

AmE	BrE
peaked	peaky
pean	paean
pedagog	pedagogue
pedagogy	paedagogy
peddler	pedlar
pederast	paederast
pederasty	paederasty
pediatrician	paediatrician
pediatrics	paediatrics
pedophile	paedophile
pedophilia	paedophilia
peels	peelings
pencil-pusher	pen-pusher
penological	poenological
penologist	poenologist
penology	poenology
percent	per cent
perineal	perinaeal
perineum	perinaeum
peritoneum	peritoneum
persnickety	pernickety
Ph. D.	PhD
pharmacopeia	pharmacopoeia
philter	philtre
phony	phoney

AmE	BrE
phytohemagglutinin	phytohaemagglutinin
pickaninny	piccaninny
pickax	pickaxe
pita	pitta
plow	plough
plowman	ploughman
plowshare	ploughshare
plunk	plonk
PMT	PMS (PMT)
poetic license	poetic licence
polycythemia	polycythaemia
polyethylene	polythene
praceling	pracelling
practice	practise
practiced	practised
practicing	practising
preignition	pre-ignition
prejudgment	prejudgement
pretense	pretence
preterit	preterite
primary color	primary colour
primeval	primaeval
primeval atmosphere	primaeval atmosphere
prize	prise
proestrus	pro-oestrus

AmE	BrE
program	programme
programer	programmer
programing	programming
prolog	prologue
propellor	propeller
pseudoscience	pseudo-science
psychoanalyze	psychoanalyse
pt	pt
public transportation	public transport
pudgy	podgy
pummeling	pummelling
punching bag	punchbag
pupilage	pupillage
pygmy	pigmy
pygmyism	pigmyism
pyorrhea	pyorrhoea
quarreler	quarreller
raccoon	racoon
race car	racing car
rambunctious	rumbustious
rancor	rancour
ratable	rateable
raveler	raveller
raveling	ravelling
reception center	reception centre

AmE	BrE
reconnoiter	reconnoitre
reflection	reflexion
reflection crack	reflexion crack
remold	remould
renege	renegue
rent	rental
reveler	reveller
revery	reverie
rigor	rigour
rigorons	rigourons
roadwork	roadworks
roller coaster	rollercoaster
rose-colored	rose-coloured
rowboat	rowing boat
ruble	rouble
rumor	rumour
rumormonger	rumour-monger
saber	sabre
sailboat	sailing boat
salable	saleable
salesroom	saleroom
salt caster	salt castor
salt peter	saltpetre
sanitorium	sanatorium
sappy	soppy

AmE	BrE
savanna	savannah
savior	saviour
savor	savour
savory	savoury
scalaway	scallyway
scepter	sceptre
scrub brush	scrubbing brush
seborrhea	seborrhoea
self-centered	self-centred
self-centeredness	self-centredness
self-defense	self-defence
self-fulfillment	self-fulfilment
selvage	selvedge
septicemia	septicaemia
sepulcher	sepulchre
sex prejudice	sexprejudice
sheepherder	shepherd
sheik	sheikh
sheikdom	sheikhdom
shooting gallery	shootinggallery (shooting-gallery)
shopping center	shopping centre
shoveler	shoveller
signaler	signaller
silver medalist	silver medallist
siphon	syphon

AmE	BrE
siphone-pour lakle	syphone-pour lakle
siren	syren
skeptic	sceptic
skeptical	sceptical
skeptically	sceptically
skepticism	scepticism
skillful	skilful
skillfully	skilfully
skillfulness	skilfulness
skim milk	skimmed milk
skin flick	skin flick (skin-flick)
slave labor	slave labour
sled	sledge
smart aleck	smart alec
smolder	smoulder
snicker	snigger
sniveler	sniveller
sniveling	snivelling
snorkeling	snorkelling
snowplow	snowplough
soft back	softback
somber	sombre
somberly	sombrely
somberness	sombreness
soy	soya

AmE	BrE
soy sauce	soya sauce
soybean	soya bean
spare tire	spare tyre
specialty	speciality
specter	spectre
spectrometer	spectrometre
spectrophotometer	spectrophotometre
speed bump	speed hump
spider web	spider's web
splendor	splendour
splotch	splodge
sport jacket	sports jacket
stanch	staunch
steatorrhea	steatorrhoea
stenosis	stegnosis
stomping ground	stamping ground
story	storey
street theater	street theatre
structure deflection	structure deflexion
submergible	submersible
succor	succour
sulfanamide	sulphanamide
sulfanilamide	sulphanilamide
sulfate	sulphate
sulfate activation	sulphate activation

AmE	BrE
sulfate attack	sul ~~ph~~ ate attack
sulfating roasting	sul ~~ph~~ ating roasting
sulfide	sul ~~ph~~ ide
sulfite	sul ~~ph~~ ite
sulfonate	sul ~~ph~~ onate
sulfone	sul ~~ph~~ one
sulfonic	sul ~~ph~~ onic
sulfonic acid	sul ~~ph~~ onic acid
sulfonium	sul ~~ph~~ onium
sulfoxide	sul ~~ph~~ oxide
sulfur	sul ~~ph~~ ur
sulfur dioxide	sul ~~ph~~ ur dioxide
sulfur ore	sul ~~ph~~ ur ore
sulfur recovery unit	sul ~~ph~~ ur recovery unit
sulfurous	sul ~~ph~~ ureous
sulfuretted	sul ~~ph~~ uretted
sulfuric	sul ~~ph~~ uric
sulfuric acid	sul ~~ph~~ uric acid
sulfurous	sul ~~ph~~ urous
sulfuryl	sul ~~ph~~ uryl
swat	swot
swing ~~ing~~ door	swing door
synag ~~og~~	synag ~~ogue~~
syneresis	synaeresis
synesthesia	synaesthesia

AmE	BrE
taffy	toffee
tea cozy	tea cosy
technicolor	technicolour
teetotaler	teetotaller
thalassemia	thalassaemia
theater	theatre
theatergoer	theatregoer
theater-in-the-round	theatre-in-the-round
thiamin	thiamine
thrall ~~l~~ dom	thrall ~~l~~ dom
ti	te
tidbit	titbit
tiebreaker	tiebreak
time honored	time honoured
tire	tyre
tire cord	tyre cord
tire industry	tyre industry
titer	titre
toweling	towelling
toxemia	toxaemia
trammeler	trammeller
tranquility	tranquillity
tranquilize	tranquillize
tranquilizer	tranquillizer
transvestitism	transvestism

AmE	BrE
trapezium	trapezoid
trapezoid	trapezium
traveled	travelled
traveler	traveller
traveler's check	traveller's cheque
traveling	travelling
travelog	travelogue
tricolor	tricolour
trisulfate	trisulphate
tularemia	tularaemia
tumor	tumour
tunable	tuneable
tuneler	tuneller
turbidimeter	turbidimetre
tyro	tiro
ultramodern	ultra-modern
uncolored	uncoloured
unequaled	unequalled
unfavorable	unfavourable
unfavorably	unfavourably
unrivalled	unrivalled
unsanitary	insanitary
unsavory	unsavoury
unskillful	unskilful
untrammeled	untrammelled

AmE	BrE
uremia	uraemia
vacuum gage	vacuum gauge
valence	valency
valor	valour
value judgment	value judgement
vapor	vapour
vapor deposition	vapour deposition
vapor phase epitaxy	vapour phase epitaxy
vapor pressure	vapour pressure
vapor trail	vapour trail
varicolored	varicoloured
velocimeter	velocimetre
veranda	verandah
vial	phial
vigor	vigour
vigorous	vigourous
vise	vice
vitreous humor	vitreous humour
water color	water colour
water-colorist	water-colourist
watt hour meter	watt hour metre
wavemeter	wavemetre
wax paper	waxed paper
weed killer	weedkiller (weed-killer)
well traveled	well travelled

AmE	BrE
whir	whirr
whiskey	whisky
whiskey mac	whisky mac
whiskey sour	whisky sour
whiz	whizz
whiz-kid	whizz-kid
whodunit	whodunnit
widthwise	widthways
willful	wilful
willfully	wilfully
willfulness	wilfulness
wool fibers	wool fibres
woolen	woollen
woolens	woollens
wooly	woolly
worshiper	worshipper
yogurt	yoghurt
zipper	zip

بخش چهارم

فهرست واژه‌ها به ترتیب الفبایی املاي انگلیسی
(بدون مشتقات و اصطلاحات ترکیبی)

BrE	AmE
abridgement	abridgment
accoutre	accouter
accoutrement (s)	accouterment (s)
acidaemia	academia
acknowledgement	acknowledgment
adaptor	adapter
adviser	advisor
adze	adz
-aemia	-emia
aeolian	eolian
aeon	eon
aerofoil	airfoil

BrE	AmE
aerogramme	aerogram
aeroplane	airplane
aesthesia	esthesia
aesthete	esthete
aestival	estival
aestivate	estivate
aestivation	estivation
aether	ether
aetiology	etiology
afterwards	afterward
ageing	aging
ageism	agism
alarum	alarm
all right	alright
all-round	all-around
alluvion	alluvium
aluminium	aluminum
amenorrhoea	amenorrhea
amoeba	ameba
amoebiasis	amebiasis
amoebic	amebic
amoebicide	amebicide
amoebocyte	amebocyte
amphitheatre	amphitheater
anaemia	anemia

BrE	AmE
anaesthesia	anesthesia
analogue	analog
analyse	analyze
analyser	analyzer
anapaest	anapest
annexe	annex
anoestrus	anestrus
anti-aircraft	antiaircraft
antigenaemia	antigenemia
apnoea	apnea
apophthegm	apothegm
appal	appall
arbour	arbor
archaeo-	archeo-
ardour	ardor
armour	armor
artefact	artifact
arty	artsy
ash-tray	ashtray
atishoo	ahchoo
attender	attendee
axe	ax
backwards	backward
bannister	banister
barque	bark

BrE	AmE
barytone	baritone
battleaxe	battleax
baulk	baik
beddy-byes	beddy-bye
beet root	beet
behaviour	behavior
behove	behoove
belabour	belabor
bellringer (bell-ringer)	bell ringer
bellyflop	belly flop
bevelled	beveled
biocoenosis	biocenosis
bladderwrack	bladder wrack
blameable	blamable
blank cheque	blank check
bleeper	beeper
blind man's buff	blind man's bluff
blue riband	blue ribbon
bobsled (bobsledding)	bobsleigh
boloney	baloney
book-keeper	bookkeeper
boracic	boric
breathalyse	breathalyze
briar	brier
bridging loan	bridge loan

BrE	AmE
brinkmanship	brinksmanship
bronze medallist	bronze medalist
bunkum	buncombe
burthen	burden
cachexy	cachexia
cadaster	cadastre
caecum	cecum
caesarean (caesarian)	cesarean (cesarian)
caesium	cesium
calibre	caliber
calliper	caliper
callisthenics	calisthenics
calloused	callused
camomile	chamomile
canceller	canceler
candour	candor
cantaloup	cantaloupe
carat	karat
caravanserai	caravansary
carburettor	carburetor
carcase	carcass
caroller	caroler
castor	caster
catalogue	catalog
catalyse	catalyze

BrE	AmE
caulk	calk
caviller	caviler
centre	center
channeller	channeler
channelling	channeling
cheque	check
chilli	chili
chiselled	chiseled
cigarette	cigaret
clamour	clamor
clangour	clangor
clarinettist	clarinetist
clerestory	clearstory
close season	closed season
closure	cloture
coagency	cogency
coeliac	celiac
coelom	celom
colour	color
conjurer	conjuror
connexion	connection
connoitrer	connoiterer
conservatoire	conservatory
co-operate	cooperate
cortices	cortexes

BrE	AmE
costumier	costumer
cosy	cozy
coulter	colter
councillor	councilor
counselling	counseling
counsellor	counselor
counsellorship	counsellorship
covering letter	cover letter
crayfish	crawfish
crematorium	crematory
cumquat	kumquat
cyder	cider
dado(s)	dado(es)
dapple-grey	dapple-gray
day-dream	daydream
defaecation	defecation
defence	defense
deflexion	deflection
demeanour	demeanor
dentine	dentin
dependant	dependent
dept.	dept
despatch	dispatch
dextrous	dexterous
diaeresis	dieresis

BrE	AmE
dialling tone	dial tone
dialogue	dialog
dialyse	dialyze
diarrhoea	diarrhea
din-dins	din-din
dioestrous	diestrous
dioestrus	diestrus
dioptré	dioptr
disfavour	disfavor
dishevelled	disheveled
dishonour	dishonor
disorientate	disorient
dissension	dissention
distil	distill
disulphide	disulfide
Doberman (pinscher)	Doberman (pinscher)
dolour	dolor
doodah	doodad
double-barrelled	double-barreled
doughnut	donut
Down's syndrome	Down syndrome
Dr	Dr.
draining board	drain board
draught	draft
drier	dryer

BrE	AmE
drily	dryly
drink-driver	drunk driver
drink-driving	drunk driving
driveller	driver
driving licence	driver's license
driving test	driver's test (road test)
dry-point	drypoint
dueller	dueler
dumper truck	dump truck
dunce's cap	dunce cap
dyke	dike
dyspnoea	dyspnea
edgeways	edgewise
elasticated	elasticized
empanel	impanel
employee	employee
enamelled	enameled
enamour	enamored
encase	incase
enclose	inclose
encyclopaedia	encyclopedia
endeavour	endeavor
endorse	indorse
enquire	inquire
enrol	enroll

BrE**AmE**

ensure	insure
enthral	enthrall
enure	inure
envisage	envision
epaulette	epaulet
epilogue	epilog
eurhythmics	eurythmics
expiry	expiration
exploitative	exploitive
eyrie	aerie
faeces	feces
faggot	fagot
favour	favor
fervour	fervor
fiasco(s)	fiasco(es)
fibre	fiber
figure of eight	figure eight
filing cabinet	file cabinet
filing clerk	file clerk
finishing line	finish line
flaky	flakey
flautist	flutist
flavour	flavor
flexion	flection
flexitime	flextime

BrE	AmE
flotation	floatation
flower-girl	flower girl
flower-pot	flower pot
flowmetre	flowmeter
foetus	fetus
forwards	Forward
Fr	Fr.
fraenulum	frenulum
fraenum	frenum
frying pan	fry pan
ft	ft.
fueller	fueler
fulfil	fulfill
fully-fledged	full-fledged
fungaemia	fungemia
furore	furor
fuze	fuse
gaiety	gayety
galactosaemia	galactosemia
gasolene	gasoline
gauge	gage
gauntlet	gantlet
gelatine	gelatin
gemmology	gemology
gerfalcon	gyrfalcon

BrE	AmE
gipsy	gypsy
glamour	glamor
gloop	glop
glycerine	glycerin
goitre	goiter
gonorrhoea	gonorrhea
graeco-	greco-
gramme	gram
grandad	granddad
gravelled	graveled
greenkeeper	greenskeeper
greetings card	greeting card
grey	gray
groveller	groveler
groyne	groin
gruelling	grueling
gunge	gunk
gybe	jibe
gynaecology	gynecology
haem-	hem-
haemagglutinate	hemagglutinate
haemagglutination	hemagglutination
haemagglutinin	hemagglutinin
harbour	harbor
haulier	hauler

BrE	AmE
heating	heat
highly strung	high- strung
holdall (hold-all)	hold all
homoeopathy	homeopathy
homologue	homolog
honour	honor
hosteller	hosteler
hot flush	hot flash
humour	humor
iced water	ice water
ingrowing	ingrown
insanitary	unsanitary
instal	install
instil	instill
ischaemia	ischemia
jemmy	jimmy
jeweller	jeweler
Joe public	John Q. public
Jr (Jnr)	Jr.
judgement	judgment
kerb	curb
ketchup	catsup
kidnapper	kidnaper
kindergartener	kindergartner
knowall (know-all)	know all

BrE**AmE**

labeller

labeler

labour

labor

laevulinic acid

levulinic acid

largesse

largess

lasagne

lasagna

leadpollution

lead pollution

legpull

leg pull

leveller

leveler

libeller

libeler

licence

license

life's work

life work

likeable

likable

lipaemia

lipemia

liquorice

licorice

litre

liter

liveable

livable

lodgement

lodgment

lour

lower

louvre

louver

Lt

Lt.

luggage van

buggage car

lupin

lupine

lustre

luster

MA

M.A.

macaroni cheese

macaroni and cheese

BrE	AmE
maestri	maestros
mahjong	mahjongg
malodourous	malodorous
manhour (man-hour)	man hour
manoeuvre	maneuver
marvellous	marvelous
matt	mat
meagre	meager
medallist	medalist
mediaeval	medieval
Messre	Messrs.
metalled	metaled
metoestrus	metestrus
metre	meter
Mgr	Mgr.
miaow (meow)	meow
Midsummer's Day	Midsummer Day
mitre	miter
modeller	modeler
mollusc	mollusk
monoecious	monecious
monologue	monolog
Moselle	Mosel
mould	mold
moult	molt

BrE	AmE
moustache	mustache
Mr	Mr.
Mrs	Mrs.
MSc	MSc.
Mt	Mt.
mum	mom
mummy	mommy (momma)
mummy's boy	mama's boy
naivety	naivete
neighbour	neighbor
neo-classical	neoclassical
neurone	neuron
nightwatch (night-watch)	night watch
nitre	niter
nitroglycerine	nitroglycerin
noddle	noodle
notepaper	note paper
nought	naught
noviciate	novitiate
nurseling	nursling
obligato	obligato
ochre	ocher
odour	odor
odourless	odorless
oecology	ecology

BrE	AmE
oecumenicalism	ecumenicalism
oedema	edema
oenology	enology
oesophagus	esophagus
oestrogen	estrogen
oestrus	estrus
offence	offense
omelette	omelet
organdie	organdy
orthopaedics	orthopedics
outwards	outward
overheads	overhead
overlong	overly long
paean	pean
paedagogy	pedagogy
paederast	pederast
paederasty	pederasty
paediatrics	pediatrics
paedophilia	pedophilia
Pak choi	bok choy
palaeo-	paleo-
palaestra	palestra
pan pipes	panpipe
panatella	panatela
panelled	paneled

BrE	AmE
paper round	paper route
paralyse	paralyze
parlour	parlor
paviour	pavior
peaky	peaked
pedagogue	pedagog
pedlar	peddler
peelings	peels
pen-pusher	pencil-pusher
per cent	percent
perinaeal	perineal
perinaeum	perineum
peritoneum	peritoneum
pernickety	persnickety
pharmacopoeia	pharmacopeia
PhD	Ph. D.
phial	vial
philtre	philter
phoney	phony
piccaninny	pickaninny
pickaxe	pickax
pigmy	pygmy
pitta	pita
plonk	plunk
plough	plow

BrE	AmE
PMS (PMT)	PMT
podgy	pudgy
poenology	penology
poly thene	poly ethylene
pracelling	praceling
practise	practice
pre-ignition	preignition
pretence	pretense
preterite	preterit
primaeval	primeval
prise	prize
programme	program
prologue	prolog
pro-oestrus	proestrus
propeller	propellor
pseudo-science	pseudoscience
psychoanalyse	psychoanalyze
pt	pt
public transport	public transportation
pummelling	pummeling
punchbag	punch ing bag
pupillage	pupilage
pyjama	pajama
pyorrhoea	pyorrhea
quarreller	quarreler

BrE	AmE
rac ing car	race car
racoon	raccoon
rancour	rancor
rateable	ratable
raveller	raveler
reconnoit re	reconnoit er
reneg ue	renege
rental	rent
reveller	reveler
reverie	revery
rigour	rigor
roadworks	roadwork
roll of honour	honor roll
rollercoaster	roller coaster
rouble	ruble
rough diamond	diamond in the rough
rowing boat	rowboat
rumbustious	rambunctious
rumour	rumor
sabre	saber
sailing boat	sailboat
saleable	salable
saleroom	salesroom
saltpetre	saltpet er
sanatorium	sanitorium

BrE	AmE
savannah	savanna
saviour	savior
savour	savor
scallyway	scalawag
sceptic	skeptic
sceptre	scepter
scrubbing brush	scrub brush
seborrhoea	seborrhea
selvedge	selvage
septicaemia	septicemia
sepulchre	sepulcher
sexprejudice	sex prejudice
sheikh	sheik
shepherd	shepherd
shootinggallery (shooting-gallery)	shooting gallery
shoveller	shoveler
signaller	signaler
skilful	skillful
skimmed milk	skim milk
skinflick (skin-flick)	skin flick
sledge	sled
smart alec	smart aleck
smoulder	smolder
snigger	snicker
sniveller	sniveler

BrE	AmE
snorkelling	snorkeling
softback	soft back
sombre	somber
soppy	sappy
soya	soy
speciality	specialty
spectre	specter
speed hump	speed bump
spider's web	spider web
splendour	splendor
splodge	splotch
sports jacket	sport jacket
stamping ground	stomping ground
staunch	stanch
steatorrhoea	steatorrhea
stegnosis	stenosis
storey	story
structure deflexion	structure deflection
submersible	submergible
succour	succor
sulphur	sulfur
swing door	swing ^{ing} door
swot	swat
synaeresis	syneresis
synaesthesia	synesthesia

BrE	AmE
synagogue	synagog
syphon	siphon
syren	siren
te	ti
teetotaller	teetotaler
thalassaemia	thalassemia
theatre	theater
thiamine	thiamin
thralldom	thralldom
tiebreak	tiebreaker
tiro	tyro
titbit	tidbit
titre	titer
toffee	taffy
towelling	toweling
toxaemia	toxemia
trammeller	trammeler
tranquillize	tranquilize
transvestism	transvestitism
trapezium	trapezoid
trapezoid	trapezium
traveller	traveler
travelogue	travelog
tsar	czar
tularaemia	tularemia

BrE	AmE
tumour	tumor
tuneable	tunable
tuneller	tuneler
tyre	tire
ultra-modern	ultramodern
unsavoury	unsavory
unskilful	unskillful
untrammelled	untrammeled
uraemia	uremia
valency	valence
valour	valor
value judgement	value judgment
vapour	vapor
verandah	veranda
vice	vise
vigour	vigor
waxed paper	wax paper
weedkiller (weed-killer)	weed killer
whirr	whir
whisky	whiskey
whizz	whiz
whodunnit	whodunit
widthways	widthwise
wilful	willful
woollen	woolen

BrE	AmE
woolly	wooly
worshipper	worshiper
yoghurt	yogurt
zip	zipper

پیوست ۱: فهرست اختلاف شکل گذشته و اسم مفعول

فهرست مواردی که شکل «گذشته ساده» و «اسم مفعول» افعال انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی متفاوت می‌باشد.

base form	P, PP form (BrE: -t-)	P, PP form (AmE: -ed-)
burn	burnt	burned
dream	dreamt	dreamed
leap	leapt	leaped
learn	learnt	learned
smell	smelt	smelled
spell	spelt	spelled
spill	spilt	spilled
spoil	spoilt	spoiled

پیوست ۲: فهرست برخی از قواعد حاکم بر اختلاف املائی

(1) BrE: -oe/AmE: -e-

BrE	AmE	معادل فارسی
amoeba	ameba	آمیب
foetus	fetus	جنین، زهسان

(2) BrE: -ae-/AmE: -e-

BrE	AmE	معادل فارسی
acidaemia	acidemia	اسیدخونی
aeon	eon	ابردوران، ابرزمانه، اِئون، دورانگان

(3) BrE: **-ph-/** AmE: **-f-**

BrE	AmE	معادل فارسی
bisul ph ate	bisulfate	بی‌سولفات
sul ph ur	sulfur	گوگرد

(4) BrE: **-y-/** AmE: **-i-**

BrE	AmE	معادل فارسی
barytone	baritone	باریتون
tyre	tire	تایر، لاستیک چرخ

(5) BrE: **-i-/** AmE: **-y-**

BrE	AmE	معادل فارسی
pigmyism	pygmyism	کوتولگی، کوتاه‌قدی
tiro	tyro	تازه‌کار، مبتدی، نوآموز

(6) BrE: **-re/** AmE: **er**

BrE	AmE	معادل فارسی
epicentre	epicenter	رومرکز، لرزه‌کانون، مرکز زلزله
lustre	luster	جلا، لوستر، نورافشان

(7) BrE: **-our-/** AmE: **-or-**

BrE	AmE	معادل فارسی
arbour	arbor	آلاچیق، درخت، سایبان، شاه‌میله، شاه‌تیر، قانجاق، میل مرغک
behaviour	behavior	رفتار، سلوک، کردار

(8) BrE: **-ou-/**AmE **-o-**

BrE	AmE	معادل فارسی
coulter	colter	تیغه جلوی خیش
remould	remold	(دوباره) آجدار کردن، (دوباره) روکش کردن، لاستیک آجدار شده، لاستیک روکش شده

(9) BrE: **-que/**AmE: **-ck**

BrE	AmE	معادل فارسی
cheque	check	چک
cheque- in line	check-in line	گذر، گذرگاه

(10) BrE: **-ogue**/AmE: **-og**

BrE	AmE	معادل فارسی
catalogue	catalog	فهرست، کارنما، کالانما
travelogue	travelog	شرح سفر

(11) BrE: **-xion**/AmE: **-ction**

BrE	AmE	معادل فارسی
deflexion	deflection	انحراف، بیراهی، خمش، کژراهی، واخمش، ورتابی
genuflexion	genuflection	رکوع، کرنش

(12) BrE: **-yse**/AmE: **-yze**

BrE	AmE	معادل فارسی
analyser	analyzer	تحلیل‌گر، فروکافت‌کننده، کاونده
paralyse	paralyze	پراکافت کردن، پراکافتن، فلج کردن

(13) BrE: **-au-**/AmE: **-a-**

BrE	AmE	معادل فارسی
caulker	calker	بتونه‌مال، درزگیر
gauge theory	gage theory	نظریهٔ پیمانه‌ای

(14) BrE: **-l-/AmE: -ll-**

BrE	AmE	معادل فارسی
thraldom	thralldom	بردگی، بندگی، غلامی
unskilful	unskillful	بی‌مهارت، خامدست، ناشی

(15) BrE: **-ll-/AmE: -l-**

BrE	AmE	معادل فارسی
fueller	fueller	سوخت‌رسان
modeller	modeler	مدل‌ساز، نمونه‌ساز

(16) BrE: **-pp-/AmE: -p-**

BrE	AmE	معادل فارسی
kidnapper	kidnaper	آدم‌ریا
worshipper	worshiper	پرستنده، نیایشگر

(17) BrE: **-tt-/AmE: -t-**

BrE	AmE	معادل فارسی
carburettor	carburetor	سوخت‌ما، کاربوراتور، کربن‌افزا
cigarette	cigaret	سیگار، سیگارت

(18) BrE: **-dge-**/AmE: **-dg-**

BrE	AmE	معادل فارسی
abridgement	abridgment	تلخیص، کوتاه‌سازی، کوتاه‌وارسازی، کوتاه‌واره، مجمل
prejudgement	prejudgment	پیش‌داوری

(19) BrE: **en-**/AmE: **in-**

BrE	AmE	معادل فارسی
encase	incase	احاطه کردن، پوشاندن با، پوشش‌دار کردن، در جعبه (یا قوطی) قرار دادن، دربرگرفتن، محصور کردن، نیام کردن
enquiry	inquiry	آگه‌خواست، استعلام، بازجویی، بررسی، پرسش، پرسه، تحقیق، جستار، رسیدگی

(20) hyphenation and spaces

BrE	AmE	معادل فارسی
anti-aircraft	antiaircraft	پدافند هوایی، ضد‌هوایی
ash-tray	ashtray	زیرسیگاری

(21) general

BrE	AmE	معادل فارسی
adze	adz	تیشه
aeroplane	airplane	طیاره، هواپیما

پیوست ۳: فهرست شاخه‌های تخصصی

۱- اقتصاد	۱۲- علوم پزشکی
۲- باستان‌شناسی	۱۳- علوم سیاسی
۳- جانورشناسی	۱۴- علوم غذایی
۴- حقوق	۱۵- علوم نظامی
۵- حمل و نقل	۱۶- عمومی
۶- روان‌شناسی	۱۷- فنی و مهندسی
۷- ریاضی	۱۸- فیزیک
۸- زبان‌شناسی	۱۹- کشاورزی
۹- زمین‌شناسی	۲۰- گیاه‌شناسی
۱۰- زیست‌شناسی	۲۱- ورزش
۱۱- شیمی	۲۲- هنر

پیوست ۴: متن کامل مقاله: تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان جامعیت بازیابی اطلاعات

اسماعیل اکبری^۱

پرویز شهریاری^۲

تأثیر اختلاف املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی بر میزان جامعیت بازیابی اطلاعات

چکیده

انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی، دو گونه اصلی زبان انگلیسی، افزون بر تشابهات فراوان در مواردی با هم اختلاف دارند. در این بین، اختلاف املائی می تواند زمینه ساز کاهش جامعیت به هنگام بازیابی از پایگاه های اطلاع رسانی انگلیسی- فارسی گردد. در مقاله حاضر سعی شده است همراه با ارائه موارد موجود و تأثیر آن بر ضریب جامعیت، راهکارهای احتمالی برای رفع این مسئله پیشنهاد شود.

کلیدواژه ها: انگلیسی آمریکایی، انگلیسی بریتانیایی، جامعیت، بازیابی اطلاعات، نمایه سازی، اختلاف املائی.

۱. دانشجوی دکترای فیزیولوژی و پژوهشگر مرکز تحقیقات علوم اعصاب علوم پزشکی شهید بهشتی

akbari-esmaeil@yahoo.com

۲. عضو هیأت علمی پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران - shahriari@irandoc.ac.ir

مقدمه

انگلیسی آمریکایی^۱ و بریتانیایی^۲، دو گونه^۳ اصلی زبان انگلیسی، در مواردی چون واژگان، املا، دستور و تلفظ با هم اختلاف دارند (۲؛ ۹: R90). بعد از آنکه زبان انگلیسی در قرن هفدهم میلادی توسط مهاجرین انگلیسی به آمریکا آورده شد، زبان‌شناسان عوامل چندی را زمینه‌ساز و مسبب ایجاد اختلاف‌های موجود در این دو گونه اصلی زبان انگلیسی می‌دانند:

(۱) ساخت واژه‌های جدید متأثر از شرایط محیطی و تجربیات جدید مهاجرین. (۲) واژه‌های وام گرفته شده از زبان‌های دیگر [زبان سرخپوستان بومی آمریکا، زبان لاتینی-یونانی و زبان مهاجرین غیرانگلیسی‌زبان (فرانسوی، اسپانیایی و دانمارکی)، سه منبع اصلی این وام‌واژه‌ها^۴ هستند. (۳) تمایل آمریکایی‌ها به جدایی کامل، پس از خروج از سیطره استعمار انگلستان حتی در زمینه زبان. مهمترین کارها در این زمینه توسط نوآ وبستر^۵ (۱۸۴۳-۱۷۵۸م) صورت گرفت.^۶ (۴) ایجاد تغییراتی اندک در انگلیسی بریتانیایی همزمان با تغییرات شدید زبان انگلیسی در آمریکا (۱؛ ۵: ۸). از میان اختلافات موجود، اختلافات املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی زمینه‌ساز کاهش جامعیت و از دست دادن مدارک مرتبط در نظام‌های بازیابی می‌شود (۱؛ ۱۸۶).

در حال حاضر برخی از پایگاه‌های اطلاع‌رسانی فارسی، هنگام نمایه‌سازی، توصیف‌گرهای انگلیسی‌واژه‌ها را نیز به‌ویژه در حوزه‌های تخصصی به مدرک اختصاص می‌دهند (۵؛ ۶). مدیریت این پایگاه‌ها قاعده روشن و آگاهانه‌ای در برخورد با اختلافات املائی انگلیسی آمریکایی و

1. American English

2. British English

3. Variant

4. Borrowings

5. Noah Webster

۶. وبستر معتقد بود آمریکا می‌باید هم در حکومت و هم در زبان، نظام مجزایی از انگلستان شکل دهد. از جمله مهمترین کارهای وبستر تغییر و ساده‌سازی املائی بسیاری از واژه‌ها بود. تعدادی از تغییرات املائی او در انگلیسی آمریکایی ماندگار شد (مانند حذف u از سیلاب انتهایی واژه‌هایی چون behavior). برخی از تغییرات وبستر در هر دو گونه انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی کاربرد عمومی پیدا کرد (مثل حذف k از سیلاب انتهایی واژه‌هایی چون magic و tragic). با این وجود بسیاری از تغییرات او در هیچ یک از دو انگلیسی رایج نشد (مانند استعمال hed به جای head و rof به جای rough) (۱؛ ۵).

بریتانیایی ندارند. نتیجه چنین رویکردی کاهش جامعیت پایگاهها مزبور در بازیابی اطلاعات است. اهدافی که ما در این مطالعه دنبال می‌کنیم مشتمل است بر:

- (۱) بررسی تأثیر اختلاف املائی انگلیسی بریتانیایی و آمریکایی بر کاهش جامعیت بازیابی از پایگاههای فارسی- انگلیسی داخل کشور،
- (۲) بررسی برخورد پایگاههای اطلاع‌رسانی انگلیسی‌زبان در حل معضل کاهش جامعیت ناشی از اختلاف املائی،
- (۳) ارائه راه‌حل‌های احتمالی برای غلبه بر کاهش جامعیت ناشی از اختلاف املائی آمریکایی و بریتانیایی در پایگاههای فارسی- انگلیسی داخل کشور.

روش پژوهش

در ارزیابی عملکرد سیستم‌های بازیابی اطلاعات، معیارهای مختلفی از جمله؛ ریزش (افت)^۱، اخص بودن^۲، کارایی^۳، شمول^۴، اختلال^۵، جامعیت (بازیافت)^۶ و مانعیت (دقت)^۷ مورد استفاده قرار می‌گیرند (۱۴). از آنجایی که اختلاف املائی از جمله عوامل مؤثر در کاهش جامعیت و از دست دادن مدارک مرتبط در نظام‌های بازیابی می‌شود (۱۶: ۱۸۶)، لذا در این مطالعه از معیار (ضریب) جامعیت برای ارزیابی پایگاههای مختلف استفاده شده است. چون در عمل تعیین جامعیت مطلق میسر نیست، معمولاً به برآورد جامعیت بسنده می‌شود. یکی از روشهای مطلوب برای این منظور مبنا قرار دادن زیرمجموعه‌ای از مدارک نظام است (۱۴: ۶۸۳). در این مطالعه، برای آنکه به صورت کمی تأثیر اختلاف املائی انگلیسی را بر معیار جامعیت ارزیابی نماییم، معیار جامعیت کاوش برای چند واژه که دارای املا متفاوت در انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی هستند را در ۲ پایگاه اطلاع‌رسانی انگلیسی‌زبان و ۲ پایگاه اطلاع‌رسانی فارسی- انگلیسی داخل کشور، محاسبه

1. Fallout
2. Specificity
3. Efficacy
4. Generality
5. Noise
6. Recall
7. Precision

و مقایسه نموده‌ایم. به عبارتی در این مطالعه معیار جامعیت صرفاً از جنبه اختلاف املائی مبنای محاسبه قرار گرفته است. معیار (ضریب) جامعیت در مورد هر واژه طبق فرمول زیر محاسبه گردید (۱۰: ۱۸):

$$۱۰۰ \times \frac{\text{تعداد مدارک مرتبط بازیابی شده}}{\text{کل تعداد مدارک بازیابی شده}} = \text{معیار جامعیت}$$

برای محاسبه معیار جامعیت پایگاهها مورد بررسی در این مطالعه، به گونه زیر عمل کرده‌ایم؛ ابتدا املا بریتانیایی و سپس املا آمریکایی واژه را وارد نموده و «تعداد مدارک بازیابی شده» در هر مورد را بدست آوریم. در مرحله بعد مدارک توسط متخصص موضوعی مورد بررسی قرار گرفت، با حذف مدارک مشترک «کل تعداد مدارک مرتبط موجود در مجموعه» بدست آمد. با جای دادن مقادیر بدست آمده در فرمول بالا، معیار جامعیت برای هر یک از دو املائی واژه مورد بررسی محاسبه شد. مثلاً در پایگاه راهنمای مقالات علوم پزشکی (ایران‌مدکس)^۱ (۶)، نتیجه جستجو با املا بریتانیایی leukaemia ۲ مدرک و جستجو با املا آمریکایی leukemia ۴۸ مدرک را بازیابی می‌کند. در این مورد بررسی مدارک توسط متخصصین موضوعی حاکی از عدم همپوشانی بین آنها بود. لذا در هر دو مورد، «کل مدارک مرتبط موجود در مجموعه» ۵۰ است. به این ترتیب معیار جامعیت برای واژه‌های leukemia و leukaemia به ترتیب ۴٪ و ۹۶٪ بدست می‌آید.

یافته‌ها و نتایج پژوهش

۱- محاسبه معیار جامعیت در پایگاههای اطلاع‌رسانی انگلیسی زبان

۱-۱ در جدول شماره ۱ نتیجه چند نمونه جستجو با املاهای مختلف آمریکایی و بریتانیایی در پایگاه اطلاع‌رسانی تخصصی علوم پزشکی (پاب‌مد)^۲ (۷) آورده شده است. بررسی مدارک بازیابی شده نشان داد که همپوشانی کامل بین آنها وجود دارد. به عبارتی از جنبه اختلاف املائی این نظام بازیابی از جامعیت ۱۰۰٪ برخوردار است.

جدول شماره ۱. نتیجه جستجو در پایگاه Pubmed با هر دو املا آمریکایی و بریتانیایی در محدودی زمانی

۲۰۰۴/۱۰/۷ تا ۲۰۰۴/۱۰/۲

املا بریتانیایی	تعداد مدارک بازایی شده مرتبط	تعداد کل مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)	املا آمریکایی	تعداد مدارک بازایی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)
diarrhoea	۸	۸	۱۰۰	diarrhea	۸	۸	۱۰۰
oedema	۹	۹	۱۰۰	edema	۹	۹	۱۰۰
foetus	۲۰	۲۰	۱۰۰	fetus	۲۰	۲۰	۱۰۰
leukaemia	۳۱	۳۱	۱۰۰	leukemia	۳۱	۳۱	۱۰۰

۱-۲. در جدول شماره ۲ نتیجه چند مورد کاوش با املاهای متفاوت آمریکایی و بریتانیایی در ابرجستجوگر «گوگل»^۱ نشان داده شده است. بررسی مدارک بازایی شده، حاکی از عدم همپوشانی و کاهش معیار جامعیت می باشد.

جدول شماره ۲. نتیجه جستجو در ابرجستجوگر گوگل با دو املا آمریکایی و بریتانیایی در محدوده

زمانی ۲۰۰۵/۴/۹ تا ۲۰۰۵/۷/۱۱

املا بریتانیایی	تعداد مدارک بازایی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)	املا آمریکایی	تعداد مدارک بازایی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)
chronic diarrhoea	۷	۲۰	۳۵	chronic diarrhea	۱۴	۲۰	۶۵

املا بریتانیایی	تعداد مدارک بازبانی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)	املا آمریکایی	تعداد مدارک بازبانی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)
brain oedema	۸	۳۳	۲۴/۲	brain edema	۲۵	۳۳	۷۵/۸
rat foetus	۲	۷	۲۸/۶	rat fetus	۵	۷	۷۱/۴
pernicious anaemia	۳	۱۳	۲۳/۱	pernicious anemia	۱۰	۱۳	۷۶/۹
feline leukaemia	۴	۱۶	۲۵	feline leukemia	۱۲	۱۶	۷۵

لازم به ذکر است که در دو پایگاه موردنظر، جستجوها در محدوده زمانی کوتاهی انجام گرفته تا مدارک بازبانی شده قابل ارزیابی توسط متخصصین موضوعی باشند.

۲- محاسبه معیار جامعیت در پایگاههای اطلاع‌رسانی فارسی- انگلیسی

دو پایگاه اطلاع‌رسانی داخل کشور که به سیستم بازبانی فارسی- انگلیسی مجهزند، «پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران» (۵) و پایگاه «راهنمای مقالات علوم پزشکی (ایران مدکس)» (۶) می‌باشند.

در شکل شماره ۴ نتیجه چند نمونه کاوش با املاهای مختلف آمریکایی و بریتانیایی در این دو پایگاه نشان داده شده است. همانطور که مشاهده می‌شود در هر دو پایگاه به‌ویژه هنگام جستجو با املا بریتانیایی شدیداً با کاهش معیار جامعیت مواجه هستیم.

جدول شماره ۳. نتیجه جستجو در پایگاههای اطلاعات ایران مدکس و پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران با دو املا آمریکایی و بریتانیایی

فهرست انگلیسی داخل کشور پایگاه اطلاع رسانی	املا بریتانیایی	تعداد مدارک بازایی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)	املا آمریکایی	تعداد مدارک بازایی شده مرتبط	تعداد کل مدارک مرتبط در مجموعه	ضریب جامعیت (%)
پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران	caesium	۳	۴	۷۵	cesium	۱	۴	۲۵
	thalassaemia	۰	۷۳	۰	thalassemia	۷۳	۷۳	۱۰۰
	anaemia	۱	۱۷۵	۰/۶	anemia	۱۷۴	۱۷۵	۹۹/۴
ایران مدکس ^۱	thalassaemia	۱	۶۲	۱/۶	thalassemia	۶۲	۶۲	۱۰۰
	leukaemia	۲	۵۰	۴	leukemia	۴۸	۵۰	۹۶
	Oestrogen	۱	۲۰	۵	estrogen	۲۰	۲۰	۱۰۰
	haemorrhagic disease	۲	۲۱	۹/۵	hemorrhagic disease	۱۹	۲۱	۹۰/۵

بحث و تجزیه و تحلیل داده‌ها

پایگاههای اطلاع رسانی تخصصی انگلیسی زبان به هنگام ذخیره اطلاعات، معمولاً یکی از دو املا را به عنوان مرجع به کار می‌بندند، با این وجود تدابیری اندیشیده شده که هرگاه کاربر، واژه مورد نظرش را با هر یک از دو املا وارد نماید، نتیجه جستجو یکسان باشد و مدارک مرتبط از دست نروند، به عبارتی بازایی از جامعیت بالا و مطلوبی برخوردار باشد. در پایگاه اطلاع رسانی تخصصی علوم پزشکی (پاب‌مد). که املا مرجعش انگلیسی آمریکایی است، نتیجه جستجو با املا آمریکایی و بریتانیایی هر واژه همپوشانی کامل دارند (جدول شماره ۱).

از طرفی پایگاه اطلاع رسانی تخصصی علوم زیستی و کشاورزی (کب)^۲ که املا مرجعش انگلیسی بریتانیایی است، به واسطه به کارگیری اصطلاحنامه، موضوع را به گونه دیگری حل نموده

1. iranmedline

2. Commonwealth Agreicultural Bureaux (CAB)

است (۳). اگر در پایگاه فوق کاوش از طریق اصطلاحنامه انجام شود، در صورت ورود واژه با املا آمریکایی (مثلاً anemia)، ابتدا جستجوگر به املا بریتانیایی (یعنی anaemia) ارجاع می‌شود، و سپس امکان کاوش با املا بریتانیایی را برای جستجوگر ممکن می‌سازد.

اگرچه پایگاه‌های تخصصی انگلیسی‌زبان، در نظام بازیابی به خوبی معضل کاهش جامعیت ناشی از اختلاف املائی را حل نموده‌اند، اما این توانایی در ابرجستجوگر «گوگل» مشاهده نمی‌شود (جدول شماره ۲). همانطور که بیان شد، «پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران» و «ایران مدکس»، دو پایگاه اطلاع‌رسانی تخصصی داخل کشور هستند که به سیستم ذخیره و بازیابی فارسی-انگلیسی مجهز هستند. اگرچه پایگاه «پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران» در بازیابی کلیدواژه‌های فارسی توانمندی منحصر به فردی دارد به گونه‌ای که بسیاری از معضلات خط و زبان فارسی را در امر بازیابی اطلاعات حل نموده، اما هر دو پایگاه، هنگام کاوش با کلیدواژه‌های انگلیسی به علت نادیده گرفتن تفاوت املائی دو گونه انگلیسی-آمریکایی و بریتانیایی، نمی‌توانند مانع از دست رفتن اطلاعات مرتبط و کاهش جامعیت گردند (جدول شماره ۳).

به نظر می‌آید درهمی املائی از نظر انگلیسی و آمریکایی بودن در پایگاه‌های فارسی-انگلیسی داخل کشور از دو منبع منشأ می‌گیرد. دو منبعی که در مرحله ذخیره اطلاعات توسط نمایه‌ساز به کار گرفته می‌شوند. (۱) مدارک علمی که به صورت تمام متن یا چکیده انگلیسی در داخل کشور تولید می‌شوند، نه تنها املا مرجع را مشخص نمی‌کنند بلکه توسط ویراستاران نیز مورد توجه قرار نمی‌گیرند. لذا در بسیاری از این مدارک، واژه‌ها با املاهای آمریکایی و بریتانیایی به صورت درهم یافت می‌شوند، شاید به تعبیری بتوان گفت دچار آلودگی املائی هستند. (۲) در تدوین برخی از واژگان‌ها و واژه‌نامه‌های تخصصی، انتشارات فرهنگستان زبان و ادب فارسی (۱۵؛ ۱۶) و اصطلاحنامه‌های تخصصی، که می‌توانند ابزار کار نمایه‌ساز باشند، موضوع اختلاف املائی و بریتانیایی در نظر گرفته نشده و درهمی املائی در این منابع نیز مشهود است. در جدول شماره ۴ مواردی از عدم رعایت همسانی املائی از نظر آمریکایی و بریتانیایی بودن فهرست شده است.

جدول شماره ۴. چند نمونه از نایکسانی املا انگلیسی در مدارک علمی تولید داخل کشور

(BrE= British English, AmE= American English)

نام مدرک	واژه	نوع املا	نشانی
۱- مجله اطلاع‌رسانی	Information-seeking behaviour (رفتار اطلاع‌یابی)	BrE	دوره ۱۴، شماره ۱ و ۲- پائیز و زمستان ۱۳۷۷، صفحه ۱۰۲
	Information-seeking behavior (رفتار اطلاع‌یابی)	AmE	دوره ۱۵، شماره ۱ و ۲- پائیز و زمستان ۱۳۷۸، صفحه ۷۰
۲- واژه‌های مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی	Apnea (بی‌ذمی، آپنه)	AmE	واژه‌های پزشکی [۴]، صفحه ۳
	Soyabean (سویا)	BrE	واژه‌های کشاورزی- شاخه زراعت و اصلاح نباتات [۱]، صفحه ۵
۳- فصلنامه پژوهشی خون	Thalassaemia (تالاسمی)	AmE	سال اول، شماره دوم، زمستان ۱۳۸۳، صفحه ۴۱
	Thalassemia (تالاسمی)	BrE	دوره دوم، شماره سوم، بهار ۱۳۸۴، صفحه ۱۲
۴- مجله روانشناسی	behavioral problems (مشکلات رفتاری)	AmE	سال هفتم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۲، صفحه ۴۳۶
	group counselling (مشاوره گروهی)	BrE	سال هفتم، شماره ۴، زمستان ۱۳۸۲

نکته قابل ذکر دیگر این است که فرهنگ‌های تخصصی و اصطلاحنامه‌هایی که به فارسی ترجمه شده‌اند، هر یک املا مرجع انگلیسی خاص خود را دارند. برای مثال، املا مرجع فرهنگ

پزشکی دولند (۱۸) و اصطلاحنامه پزشکی (۱۳)، آمریکایی، اما فرهنگ پزشکی اکسفورد (۱۷) و اصطلاحنامه «نما» (۱۲)، بریتانیایی است.

اگر نمایه‌ساز چه با استفاده از زبان طبیعی (یعنی با به‌کارگیری واژه‌های مدارک) و چه با استفاده از زبان کنترل شده (یعنی با به‌کارگیری واژگان‌ها، واژه‌نامه‌ها، فرهنگ‌ها و به‌ویژه اصطلاحنامه‌های تخصصی) به نمایه‌سازی و ذخیره اطلاعات مبادرت ورزد، نتیجه‌اش ایجاد پایگاه‌های اطلاعاتی خواهد بود که واژه‌های انگلیسی با املاهای متفاوت آمریکایی و بریتانیایی را دربرمی‌گیرد. به همین علت هنگام بازیابی شاهد کاهش جامعیت خواهیم بود (جدول شماره ۳).

نتیجه‌گیری

اگرچه واژه‌هایی که در انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی دارای املاهای متفاوتی هستند، زمینه‌ساز کاهش معیار جامعی در بازیابی اطلاعات می‌باشند اما پایگاه‌های تخصصی انگلیسی‌زبان، یا با استفاده از اصطلاحنامه‌هایی که بین دو نوع املا مختلف انگلیسی ارجاع دوطرفه برقرار کرده‌اند، (۳) و یا به‌واسطه توانمندی سیستم نرم‌افزار، در ارجاع هنگام کاوش، معضل کاهش جامعیت بازیابی را حل نموده‌اند. اما در این مطالعه نشان داده شد که پایگاه‌های فارسی-انگلیسی داخل کشور، به موضوع کاهش جامعیت ناشی از اختلافات املائی دو گونه انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی توجه نداشته‌اند.

پیشنهادها

۱) کوتاهترین و کم‌هزینه‌ترین راه‌حل، توسعه و افزایش توانایی نرم‌افزار نظام بازیابی است. در جدول شماره ۵ براساس نوعی تقسیم‌بندی قراردادی، سه نمونه از اختلافات املائی انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی آورده شده است. قواعدی^۱ از این گونه می‌تواند متخصصین را در امر توسعه نرم‌افزار یاری نماید. مثلاً، اگر برای نظام بازیابی تعریف شود که «ae» و «e» را یکی در نظر بگیرد و هنگام کاوش، جستجوگر کلیدواژه hemoglobin یا haemoglobin را وارد نماید، نتیجه جستجو یکسان خواهد بود. به عبارتی از جنبه اختلاف املائی شاهد کاهش جامعیت نخواهیم بود.

۱. مجموعه‌ای از این قواعد به همراه واژه‌های اختلافی توسط نویسندگان مقاله تهیه شده است و آخرین مراحل چاپ را می‌گذراند.

جدول شماره ۵. چند نمونه از اختلاف‌های قاعده‌مند املائی دو زبان انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی

معادل فارسی	BrE: -oe-	AmE: -e-
۱	amoeba	ameba
اسهال	diarrhoea	diarrhea
معادل فارسی	BrE: -ae-	AmE: -e-
۲	anaemia	anemia
هموگلوبین	haemoglobin	hemoglobin
معادل فارسی	BrE: -our-	AmE: -or-
۳	behaviour	behavior
رنگ	colour	color

۲) مواردی وجود دارد که اختلاف املائی بین دو املا آمریکایی و بریتانیایی قاعده‌پذیر نیست. چند نمونه از اختلاف املائی قاعده‌ناپذیر در جدول شماره ۶ آورده شده است.

جدول شماره ۶. چند نمونه اختلاف املائی قاعده‌ناپذیر در انگلیسی آمریکایی و بریتانیایی

معادل فارسی	املا آمریکایی	املا بریتانیایی
زندان، بازداشت	jail	gaol
ژلاتین، ژله	gelatin	gelatine
راه‌آهن	railroad	railway
سویا	soybean	soyahean

در اینگونه موارد بهبود نرم‌افزاری کمک چندانی به حل معضل کاهش جامعیت بازیابی نمی‌نماید. از آنجایی که اصطلاحنامه‌ها مهمترین ابزار نمایه‌ساز محسوب می‌شوند، به نظر می‌آید راه‌حل ریشه‌ای آن است که در اصطلاحنامه‌های دو زبانه انگلیسی- فارسی رابطه هم‌ارزی دو طرفه بین دو املا آمریکایی و بریتانیایی هر واژه برقرار شود. چنین اصطلاحنامه‌ای اگر ابزار نمایه‌ساز و پشتوانه جستجو از پایگاه اطلاع‌رسانی باشد، دیگر شاهد کاهش جامعیت ناشی از اختلاف املائی مورد بحث نخواهیم بود.

۳) شایسته است، تولیدکنندگان مدارک علمی داخل کشور و نیز تدوین‌کنندگان و ویراستاران مقالات، واژه‌نامه‌ها و واژگان‌های تخصصی؛ موضوع اختلاف املائی دو گونه اصلی زبان انگلیسی را مورد عنایت جدی‌تری قرار دهند. یعنی اولاً در مورد مقالات علمی یک املا خاص (آمریکایی یا بریتانیایی) را به‌عنوان مرجع برگزینند. ثانیاً در مورد واژه‌نامه‌ها، واژگان‌ها و فرهنگ‌های تخصصی نیز علاوه بر انتخاب یکی از این دو نوع املا به‌عنوان مرجع، به‌واسطه سیستم ارجاع، املا دیگر اینگونه واژه‌ها را نیز ذکر نمایند.

منابع

- 1- Ahonen, Elina. n.d. Attempts to Reform Spelling in American and British English. University of Tampere, Department of Translation Studies. [online] <http://www.uta.fi/FAST/US1/P1/ahonen.html>. [05/08/2001].
- 2- American vs British English Basic Differences and Influences of change. University of Tampere, Department of Translation Studies. [online] <http://www.uta.fi/FAST/US1/REF/usbintr.html>. [10/08/2001].
- 3- CAB International. 1995. CAB Thesaurus. 2 vols. UK: CAB International
- 4- <http://www.cord.edu/faculty/sprunger/e315/american.htm>. [19/08/2001].
- 5- <http://www.irandoc.ac.ir>
- 6- <http://www.iranmedex.com>
- 7- <http://www.pubmed.com>
- 8- Kuula, Taija. n.d. The Historical and Etymological Reasons for Differences Between American and British English. University of Tampere, Department of Translation Studies. [online]. <http://www.uta.fi/FAST/US1/P1/kuula.html>. [29/09/2001].
- 9- Oxford University. 2005. Oxford Advanced Learner's Dictionary, 7th ed. Oxford University.
- ۱۰- آقابخشی، علی. ۱۳۷۶. نمایه‌سازی همارا. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.
- ۱۱- تیلور، آزلین جی. بی‌تا. سازماندهی اطلاعات، ترجمه محمدحسین دیانی. ۱۳۸۱. مشهد: انتشارات کتابخانه رایانه‌ای.
- ۱۲- حسینی بهشتی، ملوک‌السادات. ۱۳۷۷. اصطلاحنامه نما. ویرایش دوم. تهران: مرکز اطلاعات و مدارک علمی ایران.

۱۳- رها دوست، فاطمه، مریم کازرانی و مهری ابراهیم پور. ۱۳۸۴. اصطلاحنامه پزشکی فارسی. با همکاری اکرم رزم‌پور، آنسه حسینی‌زاده و رویا حلاوتی. ۲ جلد. ویرایش دوم. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران.

۱۴- شیری، علی‌اصغر. ۱۳۸۱. جامعیت و مانعیت. در *دائرةالمعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی*، ویراسته عباس حری. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. ۶۸۱-۶۸۷

۱۵- فرهنگستان زبان و ادب فارسی. ۱۳۸۲. *واژه‌های پزشکی* (۴). تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

۱۶- فرهنگستان زبان و ادب فارسی. ۱۳۸۲. *واژه‌های کشاورزی شاخه زراعت و اصلاح نباتات* (۱). تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی.

۱۷- فرهنگ فشرده پزشکی آکسفورد. بی‌تا. ویرایش دوم. ترجمه مصطفی مفیدی. ۱۳۷۵. تهران: انتشارات فرهنگان.

۱۸- فرهنگ پزشکی دورلند. بی‌تا. ترجمه محمد هوشمند ویژه. ۱۳۸۲. تهران: فرهنگ معاصر.

In the Name of God

Comparative Glossary of Differences in British and American English Spelling

Esmail Akbari

Parviz Shahriari

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه اطلاعات و مدارک علمی ایران

Iranian Research Institute
for Scientific Information
and Documentation
(IRANDOC)

Tehran 2007